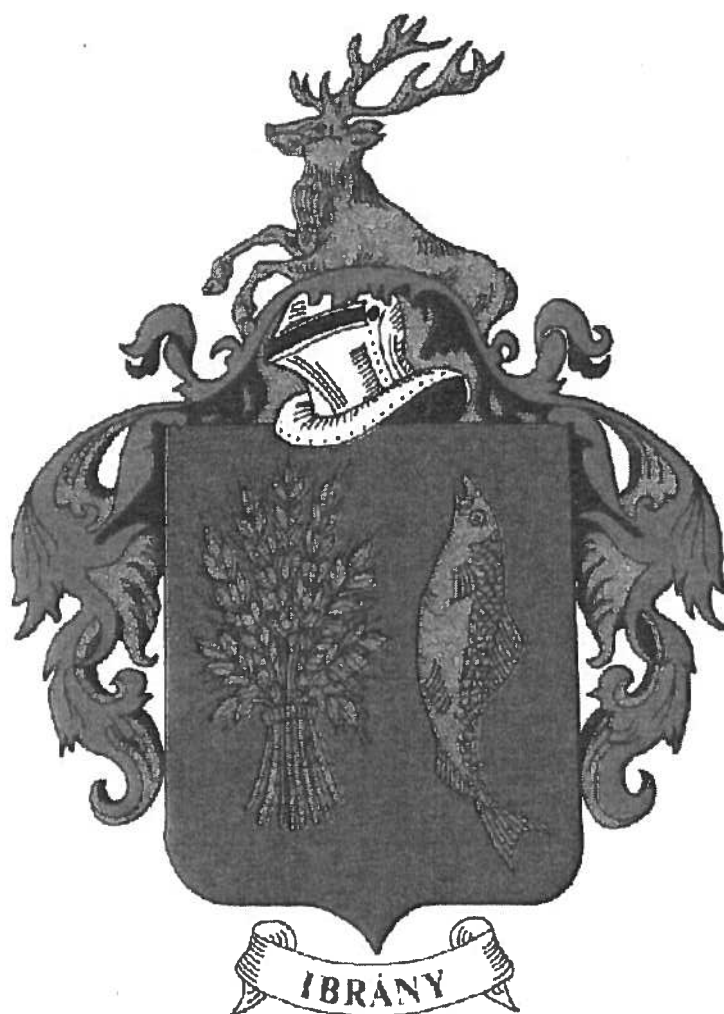

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

IBRÁNY Város Önkormányzata

2013. augusztus 9.

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása	7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	57
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	72
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	78
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	82
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	91
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
1. A HEP IT részletei.....	92
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	92
A beavatkozások megvalósítói.....	93
Jövőképünk.....	94
Az intézkedési területek részletes kifejtése	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	
3. Megvalósítás	
A megvalósítás előkészítése.....	
A megvalósítás folyamata	
Monitoring és visszacsatolás	
Nyilvánosság	
Érvényesülés, módosítás	
4. Elfogadás módja és dátuma	

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Ibrány Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Ibrány jellegzetesen mezővárosias, alföldi település. A Tiszaháton, a Rétköz nyugati részén, a Tisza és a Lónyai-csatorna által határolt területen fekszik. Ibrány lakosainak a száma 7063 fő.

A település jelképeiben megőrizte a múlt hagyományait. A település zászlaján Ibrány címere látható, melynek motívumai őrzik az Ibrányi család ősi címerének jellegzetességeit. A címer Mezey István grafikusművész alkotása.

A település kialakulását a történeti és a régészeti feltárások is 700 évre becsülik. A település neve a honfoglalás és az államalapítás időszakára utal. Vélhetően a mohamedán Ibrahimból alakult ki, s változott, formálódott századokon át.

A település életét alapvetően természeti környezete határozta meg. Gazdaságában a rétközi vízvilág adta vadászat, halászat, állattartás dominált.

Az 1880-as évtizedekben végrehajtott Tisza-szabályozás, a Belfő- és a Lónyai-csatorna építése következtében a rétközi táj arculata megváltozott. Megnőtt a művelhető földterület.

1895-ben az ibrányi uradalmak a térség legjobban gépesített birtokai voltak. Megalakult /elsőként a környéken/ a hitelszövetkezet, 1920-tól a hangyaszövetkezet révén is bekapcsolódtak az országos kereskedelmi életbe. A harmincas évek végére Ibrány modernnek számító községgé lett. Vasútállomása, postája, villanya, teljesen osztott iskolája, óvodája, gyógyszertára, orvosa, állatorvosa volt.

E vidéken elsőként osztottak földet a Károlyi-féle reform keretében. 1946 nyarán kereskedelmi céllal népi szövetkezett hoztak létre. Alapítói az ország első Kossuth-díjasai közé tartoztak. 1962-ben a település gimnáziumot kapott, amellyel megnyílt a lehetőség a körzetközponti szerepkör kiterjesztésére. Az 1973. január 31.-én nagyközséggé vált Ibrányban több gazdálkodó szervezet, intézmény tevékenysége térségi jellegűvé vált, ellátva a környék lakosságát, egyben elindítva a település várossá fejlődésének folyamatát.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1993. november 1.-jén Ibrány városi rangot kapott. A kommunális ellátottság teljessé tételével a város kihasználja gazdaságföldrajzi előnyeit s a hangulatos Tisza-part gazdag lehetőségeit. 2004-től a település az Ibrány-Nagyhalász statisztikai kistérség székhely települése lett, amely azt jelentette, hogy Ibrány 17 településnek szellemi, gazdasági, kulturális, egészségügyi, oktatási központjává vált, s ami jelentős szerepet játszott abban, hogy 2013. január 1-jétől a város járási székhely szerepkört kapott.

A 70-es években kezdődött ipartelepítésekkel, majd jó helyi kezdeményezésekkel bővültek a foglalkoztatás lehetőségei, csökkent az eljárók száma, de még mindig számottevő maradt. A 80-as évek második felétől ez a réteg igen kedvezőtlen helyzetbe került, az elsők között vált munkanélkülivé. Az infrastrukturális beruházások legfontosabb célja, hogy megfelelő körülményeket teremtsenek munkahelyek létesítéséhez.

A megélhetési gondok enyhítése érdekében a lakosság élt a földtulajdon szerzésének lehetőségével. A mezőgazdasági és szolgáltató szövetkezet a szántóföldek egyharmadát műveli, 2300 hektárt 430 földhasználó vett birtokba. Az utóbbi időben megnőtt az egyéni vállalkozók száma, a kereskedőktől a mezőgazdasági vállalkozóktól kezdve az iparos szakmáig. A magánvállalkozások fokozottabb megjelenésekor – 1984 elején – indult el az a vállalkozói csoport, amely építőipari szolgáltatások teljesítésével kereste a helyét a szakma piacán.

Az elmúlt 10-15 év legjelentősebb beruházásai Európai Unió forrásokból valósultak meg, ami a város éleztében jelentős pozitív változásokat hozott egyrészt az infrastruktúrális, szolgáltatás, közszolgáltatás, s esztétikai téren egyaránt. Nagyhalással közösen több, - uniós és állami támogatásból finanszírozott- közös beruházás valósult meg, így pl. a második ütemű szennyvízberuházás- melynek eredményeként Ibrány és Nagyhalász szennyvízcsatorna hálózattal történő ellátása megközelíti a 100 %-ot- , belvíz beruházás és járóbeteg szakellátó intézet építése.

Ibrányban működik a Móricz Zsigmond Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, a 8 évfolyamos általános iskolában 33 tanuló csoportban több mint 700 diák tanul. Az iskolában alapfokú művészeti oktatás is folyik /ének-zene, néptánc, képző- és iparművészet, dráma). A településen a gyermekek részére 3 tagóvoda van, melyből 2 önkormányzati fenntartású és 1 egyházi. A Rétközi Iskola és Rétközi Óvoda Szövetség bázisa a település.

1975-ben létesült a városban a gazdag helytörténeti gyűjtemény, amely a régi korok tárgyi és írott emlékeivel őrzi a rétközi parasztság tárgyait, szokásait.

Ibrányban három templom: református, római katolikus, görög katolikus templom, és a Jehova tanúi vallási közösség imaháza található.

A városnak van saját vadásztársasága, horgászegyesülete, emellett több civilszervezet alakult. A civil szerveződések alakulásában határozott fellendülés tapasztalható az utóbbi években. Az azonos érdeklődésen túl sok esetben az azonos szociális problémákkal élők társadalmi szerveződése tapasztalható pl. Szalmaszál-(fogyatékosok)Egyesülete, Nagycsaládosok Egyesülete, Természetvédők Egyesülete Polgárőr Egyesület stb. A rendezvények és nagyobb események összehangolása érdekében a civil szervezetek, az önkormányzat és intézmények működését, tevékenységét, programjait az Ibrányi Civil Fórum fogja össze, koordinálja. Az önálló rendőrség mellett a polgárőrség 47 fővel alakult meg 1992-ben. A századfordulón szerveződött a máig működő önkéntes tűzoltó egyesülete.

A város nevezetes műemléke a románkori református templom. A település szépen parkosított. 1990-ben 4 hektáron pihenőerdő telepítésére került sor. A Tisza-part ibrányi ártere természetvédelmi terület, a fülemülék ezreinek költőhelye. Itt, a Tisza-parton strand üzemel. Kialakult a Tisza-parti üdülőövezet, ahol 90 szép vendégház épült. Nagyon büszkék vagyunk parkjainkra, köztéri alkotásainkra, melyek között megtalálható az 1848-as emlékoszlop, a hősi emlékmű, melyet a második világháborúban elesettek emlékére készített Borbás Tibor. 1992-ben került felállításra az 1956-os emlékmű. A központ főterén helyezkedik el a Kossuth-mellszobor, a millicentenáriumi emlékmű, melyet Ulmann István faragó készített, vele szemben a hét vezér fából faragott alakja, mely Sárosi Tibor faragó művész alkotott. Településünk díszjele Pathó Róza Szabadság-szobra, Nagy Sándor Paraszt bácsija, Borbás Tibor Földosztók című domborműve, Györfi Sándor Ibrányi László ezredes kapitányról készült alkotása, és nem utolsósorban a millenniumi park, melyben a magyarok jelképe, a turulmadár helyezkedik el, melyet szintén Györfi Sándor szobrászművész alkotott. A város főterén található Szalai László keramikus művész szökőkútja, és köztereinket díszíti még Polyák Ferenc két alkotása is.

Értékeink, küldetésünk

A település legfőbb természeti értéke a Tisza, melynek ibrányi partszakasza tiszta, kulturált. A folyó és a holtágak rekreációs lehetőségeinek eddigénél fokozottabb kihasználása jelentős turisztikai potenciált rejt magában. A településen áthaladó, országos jelentőségű kerékpárút és a Tisza adta turisztikai lehetőségek összekapcsolása további idegenforgalmi vonzóerő lehet.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ibrány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- A gyermekek védelméről szóló 8/2009. (IV. 03.)
- A köztisztaság fenntartásáról és a környezetvédelemről szóló 1/2009. (II. 06.) KT. rendelet
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 2/2011.(II.04.) önkormányzati rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Ibrány-Nagyhalászi Kistérség Fejlesztési Koncepciója 2009
Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepció (2010)

Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Intézkedési Terve (2008-2013)

Integrált Városfejlesztési Stratégia 2013-2021 (elfogadva 2013. február a 40/2013 (II. 14)KT Határozat)

Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Intézkedési Terve (2008-2013)

A koncepcióban megfogalmazott célkitűzések:

- a közoktatási közszolgáltatások hatékonyságának növelése, minőségközpontú fejlesztése és irányítása
- a továbbhaladás, az alapfokú (óvodai nevelés, általános iskolai nevelés-oktatás és művészetoktatás) nevelés és oktatás biztosítása
- az óvodai infrastruktúra felújítása, eszközök beszerzése, szinkronizálása.

A gyógytestnevelésre utalt tanulók szakszerű ellátása.

A humán erőforrás, szakos ellátottság maximális biztosítása, fejlesztése.

Az iskolai infrastruktúra felújítása, eszközök beszerzése, szinkronizálása

HHH gyerekek továbbtanulási esélyeinek növelése, javítása

Felkészülés a kompetenciaalapú nevelés elterjesztésére és befogadására, az oktatás tartalmi megújításával, pedagógiai eszközrendszerének fejlesztésével Pedagógusok képzése és önképzése.

Kompetencia-fejlesztő programcsomag adaptálása vagy saját képességfejlesztő program kialakítása.

A különböző fogyatékkal, részképesség zavarokkal, beilleszkedési és magatartás zavarokkal, tartásproblémákkal, egyéb egészségügyi problémákkal küzdő tanulók szakszerű ellátása

Olyan programok, módszerek alkalmazása, amelyek alkalmasak az egyéni fejlesztésre, személyre szóló gondoskodásra.

Az integrált nevelés lehetőségeinek megteremtése, az ehhez szükséges megfelelő tárgyi és személyi feltételek biztosítása, szakmai programok kialakítása.

Felzárkóztatás helyi rendszerének kialakítása, a feltételek biztosítása

Együttműködés biztosítása az alapfokú művészeti oktatással foglalkozó általános iskolák között

A jelenlegi művészeti oktatással foglalkozó intézmények művészeti képzésének megtartása, továbbfejlesztése

A művészeti képzést folytató intézmények folyamatos bevonása a kistérség kulturális életébe

A művészeti képzéssel foglalkozó intézmények kistérségi szintű bemutatkozási lehetőségének biztosítása

Kultúra iránti fogékonyság kialakulásának segítése, a tehetségek felismerésének javítása

A környezettudatos, egészséges életmódra nevelés és az ahhoz szükséges kompetenciák fejlesztésének erősítése

Tanulásban akadályozott (enyhe fokban sérült) tanulók megfelelő teljesítmény mérésének

kidolgozása, értékelése.

Az intézmények eszköz-ellátottságának javítása az SNI tanulók nevelés-oktatásához szükséges speciális eszközök, berendezések tekintetében.

A feltételek megteremtése ahhoz, hogy a gyermekek vizsgálata és megfelelő iskolatípusba történő irányítása időben történjen meg.

Az integrált nevelési módszertanok kiterjesztése az óvodákra és az általános iskolákra.

Az integrált oktatást végző iskolák körének bővítése.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáférését támogató programokat kidolgozása és működtetése

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodáztatásának kiterjesztésére programok indítása.

A lemorzsolódás megelőzését támogató ún. preventív programok továbbfejlesztése.

Pedagógiai szakmai szolgáltatás rugalmasan, az igényekhez igazítva nyújtson szakmai háttérrel a közoktatási intézmények számára

Az Ibrány-Nagyhalászi Kistérség Fejlesztési Konceptiója 2009

Közlekedésfejlesztés

Regionális és helyi jelentőségű közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Integrált közösségi közlekedési rendszerek kialakítása és fejlesztése

Társadalmi megújulás

Az oktatási infrastruktúra fejlesztése

Az „Intelligens” iskola infrastruktúrájának elterjesztése

Nevelési-oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése

Az egészségügyi infrastruktúra fejlesztése

Az egészségügyi struktúraváltását lehetővé tévő ellátási formák fejlesztése

Korszerű egészségügyi rendszer háttérfeltételeinek kialakítása, fejlesztése a prevenció, rehabilitáció és a lakosságközeli alapellátás területén

Szociális infrastruktúra fejlesztése

Közösségi és rekreációs intézmények infrastrukturális fejlesztése

A minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek

A kompetencia alapú oktatás és a korszerű pedagógiai módszerek elterjedésének támogatása a közoktatásban és a szakképzésben

A közoktatási intézmények művelődési, szociális, egészségnevelési és szabadidős szolgáltató szerepének erősítése, az oktatási és kulturális intézmények együttműködésének erősítése

Tanulási lehetőségek bővítése, új tanulási formák elterjesztésének ösztönzése

Átfogó mérési, értékelési és minőségirányítási rendszerek fejlesztése

A pedagógusképzés megújítása, az oktatásban dolgozók továbbképzése

A közoktatás hatékonyságát segítő területi együttműködések támogatása

A hátrányos helyzetű és roma tanulók szegregációja elleni küzdelem, az integrált oktatásuk támogatása, tanulási lehetőségeik bővítése

A sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának támogatása

A kiemelkedően tehetséges hallgatók tehetségét támogató és fejlesztő, tehetséggondozó programok elterjesztése

Egészségmegőrzés és a társadalmi befogadás, részvétel erősítése

Kistérségi szintű gyermek és ifjúsági programok

Szociális szolgáltatások minőségének és hozzáférhetőségének javítása, szakemberek készségfejlesztése

Helyi közösségek erősítése, felkészítés az aktív állampolgárságra

A diszkrimináció elleni küzdelem

A kulturális tőke fejlesztése a társadalmi kohézió és a kreativitás erősítése érdekében

Az aktivitás növelésének elősegítését az egészségi állapot és a munkavégző képesség javítását támogató szolgáltatások fejlesztése

Egészségre nevelő, szemléletformáló- és életmódprogramok (lakossági szűrőprogramok és kampányok, szenvedélybetegségek megelőzési programjai)

Az ellátórendszer hatékony működéséhez szükséges programok

A fogyasztók és ellátottak védelmének megerősítése a civil szolgáltatások és érdekvédelem, ill. a hatósági és jogvédő munka támogatásával

A társadalom biztonságérzetének fokozása közösségi bűnmegelőzési programokkal

Turisztika potenciál javítása

A kistérség turisztikai fejlesztése

Turisztikai szervezeti és működési feltételek javítása

Közzolgáltatások fejlesztése

E-közigazgatás kiépítése

Igazgatási társulás bővítése, végrehajtó szolgálat létrehozásának elősegítése

A stratégia – az abban leírtak maradéktalan betartásával – azt az utat jelöli ki, amely mentén haladva a város a jelenlegi helyzetéből a várt, ideális állapot felé tud elmozdulni, meg tudja valósítani kijelölt céljait, amely a város jövőképeinek eléréséhez vezet.

A települési jövőkép megvalósítását nehezíti, hogy jelenleg és a közeljövőben is a külső környezet bizonytalan lesz, a belső erőforrások korlátozottak, szükséges a több lábon állás kialakítása. Új ágazatok megjelenítésére és a meglévő belső erőforrások jobb kihasználására,

valamint a köztük lévő együttműködés erősítésére összpontosítja az önkormányzat a figyelmet

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Több olyan szolgáltatás és Uniós támogatásból megvalósuló szemléletformáló, egészségügyi, felvilágosító program kerül/t megvalósításra, ami a környező, szomszédos településeken élő lakosságot egyaránt érinti, azok bevonásával történik. - Ilyenek: egészségügyi szolgáltatások-járóbeteg szakellátás Ibrány, Nagyhalász, Tiszatelek, Balsa, Gávavencsellő, Paszab, Tiszabercel, Buj, Vasmegyer, Tiszarád, Újdombrád.

Központi orvosi ügyelet fenntartása: Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Paszab, Buj, Ibrány, Nagyhalász, Tiszatelek.

Védőnői szolgálat közös fenntartása: Nagyhalász, Ibrány.

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat- intézmény közös fenntartása: Buj, Ibrány, Paszab és Tiszabercel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk többnyire rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbe került devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás.

A romákra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azokat nyilvántartani nem lehet. Az Ibrányban élő hátrányos helyzetű lakosság körében (2012 évben) végzett felmérés (Komplex-telep programhoz TÁMOP 5.3.6. kapcsolódó) alapján kérdőívek kitöltésével juthatunk helyi adatokhoz.

A szegregátumra vonatkozóan Ibrány Város szociális város-rehabilitáció tárgyú kiemelt konstrukcióra benyújtandó pályázathoz című dokumentumban leírtak, illetve az Integrált Városfejlesztési Stratégia 6. pontja tartalmaznak adatokat a helyi romákról.

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- KSH – népszámlálási adatok 2001. és 2011. népszámlálás adatai
- TeIR- KSH területi adatok rendszere
- TeIR- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- TeIR – Szociális Ágazat adatai (MÁK)
- TeIR- Önkormányzati adatok
- Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés
- civil szervezetek és egyéb szervek adatszolgáltatása

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti, térségi, koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagy valószínűsége jellemzi.” Ezen meghatározást alapul véve Ibrány város egyes településrészei a mélyszegénység által sújtott területnek minősülnek.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. Azt, hogy mekkora jövedelemből lehet megélni egy adott településen, országtól, területi elhelyezkedéstől függően más és más.

A roma lakosság száma meghaladja a 1000 főt.

A településen több szegregátum alakult ki. Az alacsony státuszú lakosok koncentrációja az Alkotmány, Rózsa, Szabadság, József Attila, Fecske, Pacsirta utcákban figyelhető meg. Ezen utcákban mintegy 484 fő – 121 család él. Tekintettel arra, hogy az épületek már építésükkor sem feleltek meg a mai kor követelményeinek, illetve arra, hogy a településen szegregáltan élnek az itt lakók, a terület közvetlen környezetében a terület nagyságának növekedését szükséges megakadályozni.

A település a szegregált településrészen élő kisgyermekes (5 éven aluli) családok részére uniós pályázat keretében (TÁMOP 5.3.2.) Gyermekházat létesített az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az intézmény 2009 októberétől működik.

Az önkormányzat a TÁMOP 5.3.6. Uniós Projekt keretében 2012. novemberétől megkezdte a Fecske-Pacsirta utcákat magába foglaló szegregátumban élők életminőségének javítása érdekében a felnőttképzést, és az ott élők komplex felzárkóztatását.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

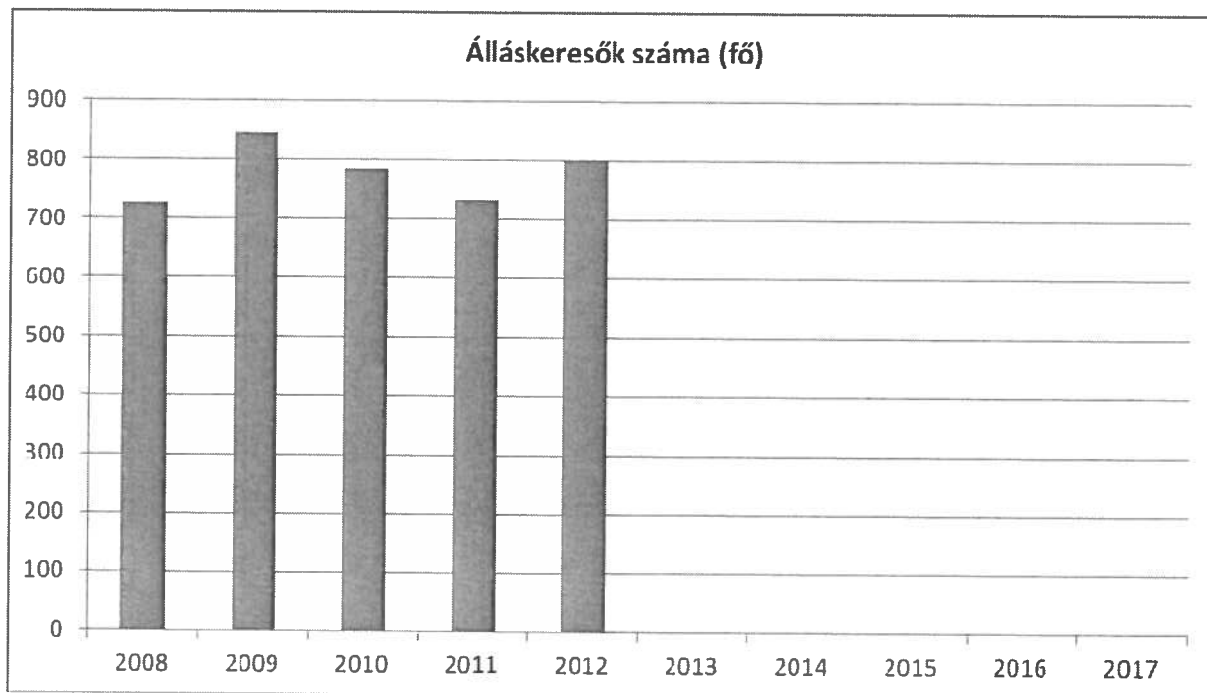
	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen
2007	2305	2435	4740	301	12,8%	345	14,2%	646	13,5%
2008	2358	2430	4788	361	15,3%	392	16,1%	753	15,7%
2009	2381	2056	4437	423	17,8%	461	22,4%	184	19,9%
2010	2403	2448	4851	412	17,1%	404	16,5%	816	16,8%
2011	2407	2465	4872	427	17,7%	436	17,7%	863	17,7%
2012	2407	2465	4872	405	16,8%	397	16,6%	802	16,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	726	845	785	733	802
20 éves és fiatalabb	fő	49	39	19	23	29
	%	6,7%	4,6%	2,4%	3,1%	3,6%
21-25 év	fő	112	132	122	106	117
	%	15,4%	15,6%	15,5%	14,5%	14,6%
26-30 év	fő	97	117	114	90	99
	%	13,4%	13,8%	14,5%	12,3%	12,3%
31-35 év	fő	108	137	110	92	103
	%	14,9%	16,2%	14,0%	12,6%	12,8%
36-40 év	fő	104	104	99	107	116
	%	14,3%	12,3%	12,6%	14,6%	14,5%
41-45 év	fő	97	125	116	97	100
	%	13,4%	14,8%	14,8%	13,2%	12,5%
46-50 év	fő	77	77	75	90	96
	%	10,6%	9,1%	9,6%	12,3%	12,0%
51-55 év	fő	55	84	88	70	81
	%	7,6%	9,9%	11,2%	9,5%	10,1%
56-60 év	fő	22	25	39	53	58
	%	3,0%	3,0%	5,0%	7,2%	7,2%
61 év felett	fő	5	5	3	5	3
	%	0,7%	0,6%	0,4%	0,7%	0,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkaerő-piaci statisztikák alapján Ibrányban a munkanélküliségi ráta az országos átlagtól magasabb. A munkáltatók szempontjából a városban a XX. század végén nagyon sok munkahely szűnt meg, melyek a mai napig éreztetik hatásukat. A magas munkanélküliségi adatok alapján a település hátrányos helyzetű településnek minősül.

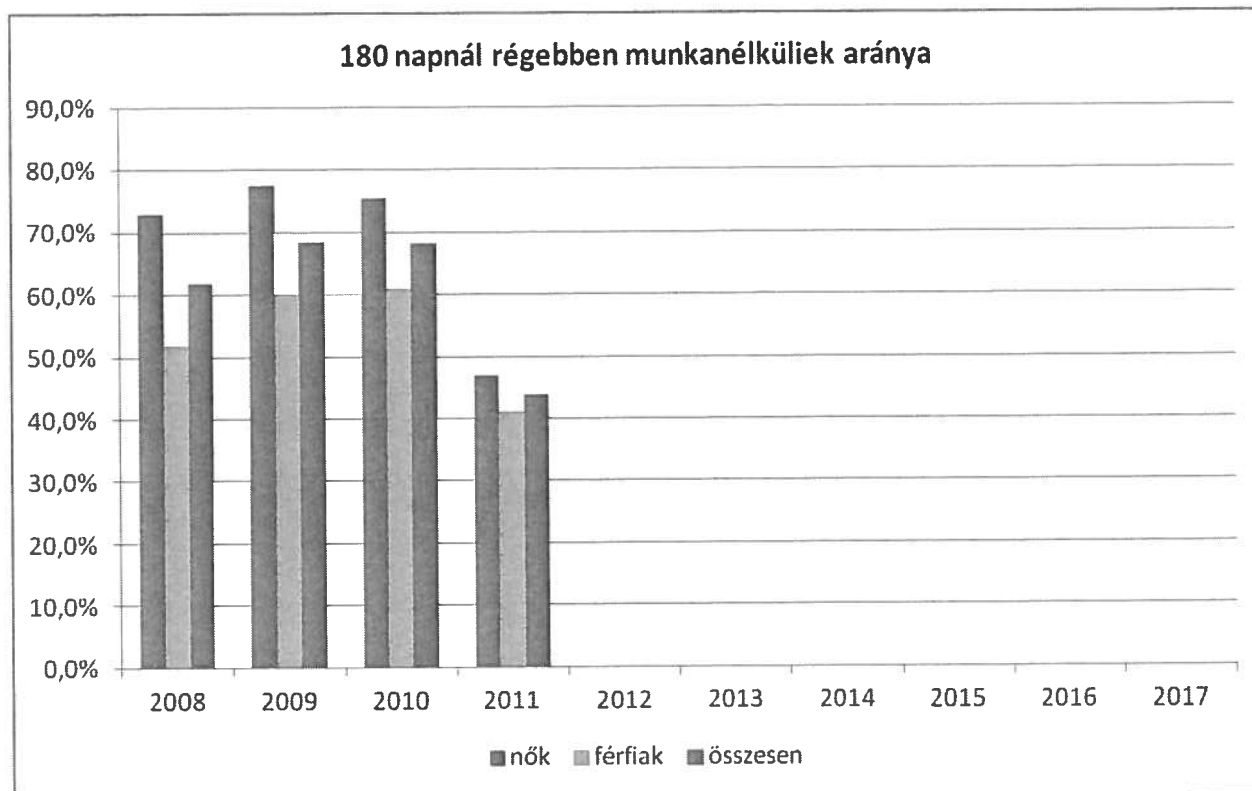
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	361	392	753	263	203	466	72,9%	51,8%	61,9%
2009	423	461	884	328	276	604	77,5%	59,9%	68,3%
2010	412	404	816	311	246	557	75,5%	60,9%	68,3%
2011	427	436	863	200	179	379	46,8%	41,1%	43,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott /regisztrált álláskeresők számában a gazdasági válság hatására 2009.évben jelentős emelkedést tapasztaltunk. A nők aránya magasabb az állást keresők között, azonban aggályos, hogy az álláskeresők több mint 50%-a 180 napnál hosszabb ideje munkanélküli 2011 évig. A hosszantartó munkanélküliség igen nehéz helyzetbe hozza az érintett családokat, hiszen ez a réteg többnyire nem rendelkezik megtakarításokkal, így nagyon nagy szerepe van a szociális ellátó rendszernek abban, hogy a munka nélkül maradt családok létfenntartása megoldottá váljon. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számában 2011 évtől kedvező változás tapasztalható, aminek oka a START munkaprogram beindulása volt. Ez a kedvező változás elsősorban a női álláskeresőknél volt jelentős.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A foglalkoztatottsági szint Magyarországon is függ az egyén iskolai végzettségétől. A nemzetközi összehasonlításban alacsony hazai foglalkoztatási rátát jelentős mértékben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatásának elmaradása magyarázza. Az OECD - országokkal összehasonlítva Magyarországon az alacsony iskolai végzettségűek (alapfokú vagy középfokú végzettségűek) 37%-os foglalkoztatási rátája a legalacsonyabbak közé tartozik. Egy lehetséges magyarázat erre a magyar munkaerő általánosan jellemző alacsony tudásszintje.

Kutatások a magyar képzési rendszer egyik negatívumaként említik, hogy túlképzés folyik az oktatásban, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években oly mértékben, amelyet a munkaerőpiac által támasztott szükségletek nem indokolnak. Ugyanakkor a szakmunkásképzés egyre inkább háttérbe szorul, nincs elegendő számú érettségivel nem, de szakképzettséggel rendelkező olyan munkaerő, amelyet a piac megkívánna.

A szakmunkásképzésben, illetve jelenlegi nevén szakiskolai képzésben szakképzettséget szerző fiatalok már az oktatási rendszerből való kilépéskor rosszabb eséllyel indulnak a

munkaerőpiacon, mint azok a társaik, akik érettségit adó iskolatípusban szereztek meg bizonyítványukat.

A szakmunkásképző intézményeket a felmérések szerint azok a fiatalok választják, akik az általános iskolát rosszabb eredménnyel végezték. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak. A tanulást a szülők ugyan preferálják, de abban segítséget adni nem tudnak, a gyermekeik iskolai kudarcainak kezelésében nem járatosak.

Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
							fő	%	fő	%	fő	%
2001	5251	2760	2491	4234	2105	2129	1017	19,4%	655	23,7%	362	14,5%
2011	0	0	0	0	0	0	0	#####	0	#####	0	#####

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

Sajnos a 2011. évi népszámlálási adatok még nem állnak rendelkezésünkre, az alacsony végzettséggel rendelkező népességről. A 2001. évi adatok alapján látható, hogy főként a nők körében magas a 8 általános iskolai osztályt el nem végzők aránya, melynek magyarázata egyes népcsoportok nagyon korai gyermekvállalása.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

A magyar lakosság iskolai végzettsége ugyan egyre kedvezőbb összetételű, de bizonyos kutatások azt is megmutatják, hogy az alacsony iskolai végzettség újratermelődik. Manapság is minden egyes évjárat körülbelül ötöde a munkaerőpiacon alig konvertálható alacsony iskolai végzettséggel (legfeljebb általános iskola) lép ki az oktatásból. Ennek egyik oka a lemorzsolódás: a középfokú oktatásban jelentős azok aránya, akik elkezdnek valamilyen iskolát, de nem fejezik azt be.

Meg kell jegyeznünk, hogy a lemorzsolódás folyamatairól csak töredékes képet alkothatunk a jelenlegi statisztikai adatok alapján. A hazai statisztikai rendszer nem tud megbízható adatokat szolgáltatni arról, hogy hány tanulót érint évről évre ez a probléma. A tankötelezettségi korhatár csökkentésével ez a probléma valószínűleg az elkövetkezendő években tovább fog nőni.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	753	106	14,1%
2009	884	84	9,5%
2010	816	96	11,8%
2011	863	101	11,7%
2012	802	96	12,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaerő piacról kiszorult emberek minél hatékonyabb munkába állításának fontos feladata a korszerű, „piacképes” szakképzések biztosítása a felnőttoktatás keretében.

Romák foglalkoztatottsági jellemzői: Számszerű adatok nem állnak rendelkezésünkre, de a romák foglalkoztatásáról elmondható, hogy munkalehetőség hiányában sokuknak a családi pótlék és a szociális segélyek - ideiglenesen esetleg önkormányzati közmunkák és mezőgazdasági idénymunkák - biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelmet. Emiatt a roma háztartások közel fele tartós szegénységben él. Az állandósuló, immár több mint két évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás, mint a fiatalok számára látott társadalmi minta normává rögzülésének veszélye, mely negatív hatással van a fiatal korosztályok tanulási/továbbtanulási motivációira. A jelenlegi romákkal kapcsolatos foglalkoztatási adatok hátterében komplex társadalmi-gazdasági folyamatok állnak. Ezek eredője a nyolcvanas évektől induló gazdasági folyamatokra vezethető vissza, amikor is a piacgazdaság kiépülésével egyidejűleg az elavult iparágak leépültek, a szakképzetlen munkaerő rohamosan leértékelődött, a mezőgazdaság szétzilálódott. Érintettségüknél fogva ezen jelenségek súlyosabban érintették a roma lakosság foglalkoztatási viszonyait, mint a nem roma népességet. Az országos statisztikai becsléseket tekintve általában véve a következő tendenciák figyelhetők meg: a romák foglalkoztatottsági szintje durván a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem roma népességnek.

A roma nők kétszeresen is hátrányban vannak a mindennapi élet számos területén, így a foglalkoztatásban is. Nőként a gyermeknevelés és a családi élet biztosítása megnehezíti az iskolák elvégzését, egy teljes értékű munkahely megszerzését és megtartását, és mindez fokozottan így van a romák körében a korai gyermekvállalás és magasabb gyerekszám miatt.

Az Önkormányzat egyik kiemelt célja, hogy a romák közül minél többen váljanak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

Az esélyegyenlőség elérése érdekében az Önkormányzat igyekszik kihasználni minden olyan pályázati lehetőséget, ami a roma lakosság élethelyzetét, képzettségét, munkavállalását segíti, különös tekintettel a TÁMOP 5.3. pályázati lehetőségeire..

A romák támogatásánál két területre kell összpontosítani. Az egyik: minél több roma fiatal végezze el az általános iskolát, tanuljon tovább és szerezzen szakképzettséget. A másik: minél több roma ember jusson állandó munkához.

c) közfoglalkoztatás

Önkormányzatunk 2000 májusától folyamatosan szervezi a közfoglalkoztatást Ibrány városban, melyhez minden évben (a START mintaprojektek bevezetéséig) jelentős önerőt biztosított. Kezdetektől az önkormányzat intézményeiben történt a dolgozók foglalkoztatása. Évente átlagosan 80-100 fő között mozgott a létszámuk. Az Út a munkához program bevezetésével lehetőség nyílt nagyobb létszámú foglalkoztatásra. 2009. évben a közfoglalkoztatottak száma 274 fő, 2010. évben 260 fő volt, míg ez a szám 2011-ben már 310 főre emelkedett.

A megújuló, átalakuló közfoglalkoztatási program, a Nemzeti Közfoglalkoztatási Program célja, hogy növelje az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását, fokozza az álláskeresői aktivitást, valamint elősegítse a versenyszférába, az elsődleges munkaerőpiacra történő visszatérést (belépést).

Az önkormányzatok által történő hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás a helyben felmerülő, közfeladattal, a helyi közösség érdekeivel, a helyi közösség számára fontos szolgáltatások

nyújtásával összefüggő munkaigények kielégítését segíti. Ebben a támogatási formában nyílik igazán lehetőség az értékteremtő, szakképzettséget is igénylő munkák elvégzésére, ezért itt napi 6-8 órás munkaidővel történt a foglalkoztatás.

A közfoglalkoztatási programok alapvető célja, hogy egyfelől lehetőséget teremtsenek a tartós munkanélkülieknek, a munkaerőpiacról régóta kiszorultaknak arra, hogy - munkaképességük megőrzése, esetleges javítása révén – visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra, másrészt a szociális ellátásnál magasabb jövedelmet biztosítsanak a rászorultaknak addig is, amíg az első cél be nem következik. Kiemelt cél még a feketén végzett munka, tágabb értelemben a „feketegazdaság” visszaszorítása a rendezett munkaügyi kapcsolatok, foglalkoztatás megteremtése révén. Emellett természetesen léteznek egyéb kimondott vagy látens célok is (a segéllyel visszaélők kiszűrése, a közfoglalkoztatottak tesztelése a munkára való alkalmasság szempontjából, az önkormányzatok forráshiányának mérséklése stb.)

A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása, polgármesteri hivatalok tevékenységét segítő szolgáltatások végzése (adminisztrációs munka, kézbesítési munka), valamint a művelődési és közoktatási területeken végzett feladatok segítése tartozik.

A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák köre az alábbi: köztisztasági és karbantartó feladatok, parkgondozás, intézményekhez tartozó udvar takarítása, vízelvezető árkok fenntartása, bővítése, őrzés-védelem.

A nők esetében a takarítás a leggyakrabban ellátott feladat. Ezt követik a köztisztasági munkák, az adminisztratív kisegítő feladatok, nevelési-oktatási intézményben történő segítői, felügyelői, ill. dajka tevékenységek. A közfoglalkoztatottak munkájával, tevékenységével az intézmények alapvetően elégedettek voltak.

A vizsgált hátrányos helyzetű csoportok munkaügyi szempontból számos problémával küzdenek, nagyon magas azok aránya, akik nem rendelkeznek semmilyen munkából származó jövedelemmel. Az átlagosan alacsony iskolai képzettségnek köszönhetően túlnyomó részt csupán az alacsony kvalifikációt igénylő álláshelyeket képesek betölteni. Egyértelmű összefüggés mutatkozott az iskolai végzettség növekedése és a munkahely megléte között. Ebből következően a hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó szakmai szervezeteknek kiemelt figyelmet kell fordítani a képzések szervezésére. Erősíteni kell a szakképzés iránti érdeklődést. Egy szakma megszerzésének biztosítása jelentősen hozzájárulhat ezen csoport körülményeinek javításához.

A roma származású munkanélküli személyek számára is a „Segély helyett a munka” lehetőségét biztosítjuk. 2009-ben és 2010-ben a korábbiaknál több embert alkalmaztunk közmunka keretében. 2011-től a foglalkoztatást helyettesítő támogatás felülvizsgálatánál az újra folyósítás feltételeként meghatározott 30 napos munkavégzés meglétének biztosításához igyekszünk a lehetőségekhez mérten minél több roma származású álláskeresőt a közfoglalkoztatás keretébe bevonni. A TÁMOP Unós forrás keretében mind a Türr István Képző Központ, mind a helyi önkormányzat által pályázat keretében felzárkóztató, és szakképesítést nyújtó tanfolyamokat szerveztünk/ szervezünk számukra.

A mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása jellemzően a közfoglalkoztatás keretén belül történik.

A 2012 márciusában kezdődött Start munkaprogram eredményeként javult az utak, járdák, vízelvezető árkok állapota, szépültek a közterületek, valamint felszámolásra kerültek az illegális hulladék lerakók és elkezdődött a belvíz árkok burkolásához és a közterület burkoláshoz a beton elemek helyi gyártása. Egyszóval szebb, élhetőbb környezetet hoztak létre a lakosok, miközben a közösségeken belüli kapcsolatok is javultak, erősödtek. 2013-tól szintén a START munkaprogram keretében beindult az önkormányzati tulajdonban lévő fólia sátorban önkormányzati területen a mezőgazdasági termelés, ami a helyi iskolai konyhára, valamint értékesítésre termel jellemzően paprikát, paradicsomot, burgonyát.

A programban 2013-ban közel 200 fő (195 fő) részére tudunk/tudtunk hosszabb, rövidebb ideig foglalkoztatást biztosítani, ami a résztvevők számára nem csak a havi jövedelmet jelentette/jelenti, hanem célt ad a mindennapjaiknak is, valamint a mezőgazdasági programban részt vevők képzésben is részesülnek, s számukra biztosított a hosszabb időtartamú foglalkoztatás is ezáltal..

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A szegregált területek kezelése során elsősorban a területen élők foglalkoztatásának ösztönzésére, illetve a foglalkoztatáshoz és a gyermekek társadalmi integrációjához kapcsolódó oktatási programok megvalósítására kell helyezni a hangsúlyt. Ezen tevékenységeket rendszerszerűvé kell tenni állandó finanszírozással, meg kell adni mindenki számára az esélyt az oktatáshoz, foglalkoztatáshoz való hozzáférésre, nem lehet a véletlenszerűségekre építeni. Ez jelenthet egy esélyt a szegregált helyzetből való elmozdulásra. A városi szegregátumban élők társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok életviszonyának javítása érdekében, életvezetési tréningeket, átfogó átképzési, képzési rendszert kell bevezetni, amely nem csak az egyénekre, hanem rendszerszemléletű módon a családokra, csoportokra és közösségekre is kiterjeszhető. Ehhez a kisgyermekes családok gyermekfelügyeletét meg kell oldani.

Bevonható források a foglalkoztatás bővítésére:

Társadalmi Megújulás Operatív Program „**A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása**” (Decentralizált programok a konvergencia régiókban TAMOP-1.1.2-11/1)”

A program elősegíti, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnál nyilvántartott hátrányos helyzetű álláskereső tartósan beilleszkedjenek a nyílt munkaerőpiacra, valamint lehetővé teszi a ma még inaktív emberek egyre szélesebb körének bevonását a programba, belépését a munkaerőpiacra. A program elsősorban azokra a problémákra és problémacsoportokra koncentrálna, amelyek a hagyományos eszközökkel és módszerekkel nehezebben kezelhetők, az eredményességhez több, személyre szabott szolgáltatást és támogatást és több forrást kell mozgósítani.

A **közfoglalkoztatás** a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

A 2011. évi CVI. törvény határozza meg, hogy ki lehet közfoglalkoztató. Közfoglalkoztató alapvetően az lehet, aki valamilyen állami vagy önkormányzati feladatot lát el, vagy helyi, illetve azon túlmutató közösségi tevékenységet végez. Ilyen például a helyi és nemzetiségi önkormányzat, vízügyi igazgatóságok, erdőgazdaságok, nemzeti parkok, az egyház, az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet, a szociális szövetkezet.

Az alábbi Társadalmi Megújulás Operatív Program pályázati lehetőségei, már futó programjai, vagy a korábban megvalósított programokat működtető szervezetek szolgáltatásainak igénybevételel növelni a foglalkoztatottsági szintet:

Felnőtt korú lakosság számára az alábbi programokat, akciókat javasolt kivitelezni a társadalmi mobilizáció érdekében:

- Az alacsony foglalkoztatási eséllyel bíró inaktív emberek számára olyan, az **öngondoskodási képességet és kulcskompetenciákat erősítő** programok, tréningek,

képzések, támogató szolgáltatások biztosítása, amelyek erősítik társadalmi integrációjuk esélyét. Azaz: lehetővé teszik, hogy minél előbb álláskeresővé váljanak, és sikerrel kapcsolódhassanak be a hagyományos képzési/foglalkoztatási programokba. (TÁMOP 5.3.1. pályázati kiírás mintájára)

- **„Alternatív munkaerő-piaci programok”** támogatására (TÁMOP 1.4.1) A konstrukció célja a helyi szükségleteket felismerő szervezetek (nonprofit, önkormányzati és állami szervek, intézmények) által a lehető legnagyobb szakmai rugalmasságot megengedő alternatív munkaerő-piaci projektek támogatása. A hátrányos helyzetű, munkanélküli emberek tartós munkába állásának, munkahelyi és társadalmi beilleszkedésének elősegítése, egyéni adottságokra és szükségletekre épülő, komplex munkaerő-piaci programon keresztül a foglalkoztatottsági szint emelése.
- Újraindulnak az „Ipari Park” pályázatok, melybe a város 2013 évben pályázni kíván. Az önkormányzat az elmúlt években jelentős nagyságú területet vásárolt annak érdekében, hogy az ipari park kialakításához szükséges területnagyság egybefüggően rendelkezésre álljon. Amennyiben a cím elnyerésére irányuló pályázat sikeres lesz, úgy a betelepülő vállalkozások által létesített telepeken, telephelyeken várhatóan új munkahelyek alakulnak ki.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Annak ellenére, hogy a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma a regisztrált álláskeresők között minden évben 100 fő körül alakult, felnőtt oktatás keretében egy személy sem végezte el az általános iskolát

	Mutatók
Időszak	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (fő)
2008. év	0
2009. év	0
2010. év	0
2011. év	0
2012. év	0

Terveink szerint a TÁMOP 5.3.6. komplex-telep program keretében az elkövetkezendő 2 évben lehetősége lesz legalább 20 főnek a felnőttoktatás keretében a 8 általános iskolai végzettség megszerzésére

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

- **TÁMOP 5.3.6. komplex-telep program** A program célja az volt, hogy a szegregált környezetben élő álláskereső személyek bevonása révén elősegítse a képzést és bértámogatást s ezáltal a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedést.

A program hosszú távú célja:

- a foglalkoztatási szint emelése,

- a foglalkoztathatóság javítása,
- a munkaerő-piac leghátrányosabb rétegeinek a munkaerőpiac várható változásaihoz való alkalmazkodóképességének fejlesztése,
- az esélyegyenlőség növelése.

A program keretében lehetőség lesz 20 fő részére a 8 általános iskolai végzettség megszerzésére, valamint 40 fő képesítés szerzésére:

- **parkgondozó,**
- **festő,**
- **gipszkartonozó**

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátás alapvető célja az egyén létének fenntartásához szükséges anyagi javak biztosítása megélhetési zavar esetén. Másként fogalmazva a szociális ellátás egyfajta tartalékképzés, amelynek történetileg kialakult formái vannak. Ha nem lennének szociális juttatások, de még nyugdíj sem, a szegénység a transzferek figyelembevételével számítottan több mint a négyszerese lenne. A legjelentősebb mértékben a kizárólag nyugdíjból élők helyzete súlyosbodna, szegénységi arányuk több mint húszszorosára növekedne, tízből kilenc idős ember nélkülözne. Társadalmi juttatások nélkül a gyermekek közül több mint 2,5-szer, a 18–64 évesek körében pedig több mint 3,5-szer több lenne a szegény.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A szociális ellátások a szociális rászorultság mértékétől és az egyéni élethelyzetektől függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt - helyzetéből adódóan - sújtják. Ibrány város Önkormányzata a Szociális és a Gyermekvédelmi törvényben, valamint Kormány rendeletekben meghatározott kötelező feladatokon kívül önként bevállalt feladatait 2011 évtől kénytelen volt feladni annak érdekében, hogy az önkormányzati kötelező feladatok ellátása ne kerüljön veszélybe. Ilyen önként vállalt feladatok megszüntetésére került sor mint:

- méhnyakrák elleni védőoltás támogatása
- közép-és felsőfokú oktatási intézményekben jól tanuló diákok ösztöndíj támogatása
- cigánytanulók ösztöndíja
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj
- méltányossági ápolási díj
- **első lakáshoz jutók lakásépítési és vásárlási kedvezménye**
- **beteg gyermekek (emelt családi pótlékban részesülő) rendszeres önkormányzati támogatása**

Kötelező feladatok

- aktív korúak ellátása (rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás)
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri kiegészítése
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- lakásfenntartási támogatás
- rendkívüli szociális segély
- temetési segély
- köztemetés

- méltányossági közgyógyellátás
- jogosítvány megszerzésének támogatása

A szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el. Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen, feladat ellátási megállapodás keretében. A településen működik Támogató Szolgálat is a Szalmaszál Fogyatékosokat Segítő Szolgálat fenntartásában.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az **aktív korúak ellátása** a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzügyi ellátásának két típusa van: a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély.

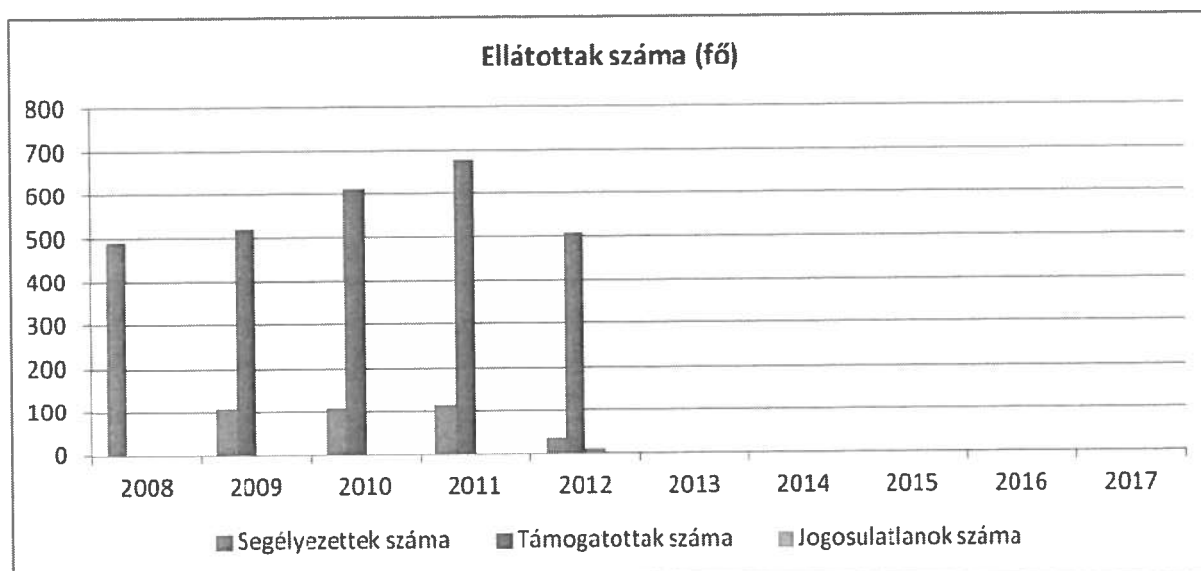
Aktív korúak ellátásának alakulása		
Időszak	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (fő)	Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (fő)
2008. év	492	-
2009. év	109	518
2010. év	105	613
2011. év	115	677
2012. év	34	509

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	492	10,2 %	0	0%	0	0
2009	109	2,4%	518	61,3%	0	0
2010	105	2,1%	613	40,2%	0	0
2011	115	2,3%	677	92,3%	0	0
2012	34	2,3%	509	63,4%	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

2011. évben bevezetésre került, hogy aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának az éves felülvizsgálata során, a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának fennállása alatt nem tud legalább 30 nap időtartamban munkaviszonyt igazolni, annak az ellátása megszüntetésre került, melynek hatása 2012. évtől érvényesül.

Álláskeresési segélyben részesülők száma

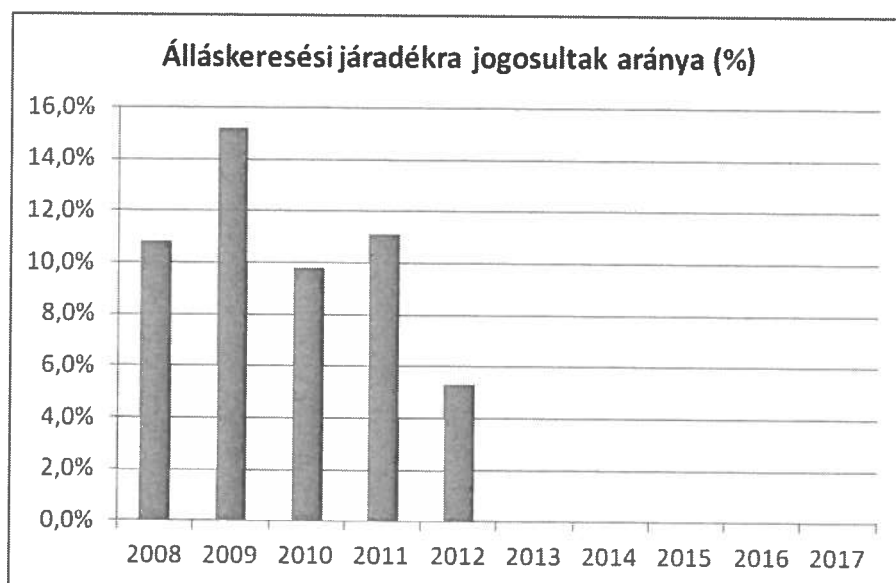
	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	693	39	5,6%
2008. 2. negyedév	659	29	4,4%
2008. 3. negyedév	681	32	4,6%
2008. 4. negyedév	726	33	4,5%
2008. átlag	689,75	33,25	4,77%
2009. 1. negyedév	848	37	4,3%
2009. 2. negyedév	866	28	3,2%
2009. 3. negyedév	834	34	4,0%
2009. 4. negyedév	845	52	6,1%
2009. átlag	848,25	37,75	4,4%
2010. 1. negyedév	909	82	9,0%
2010. 2. negyedév	775	36	4,6%
2010. 3. negyedév	769	61	7,9%
2010. 4. negyedév	785	44	5,6%
2010. átlag	809,5	55,75	6,77%
2011. 1. negyedév	941	75	7,9%
2011. 2. negyedév	805	35	4,3%
2011. 3. negyedév	778	62	7,9%
2011. 4. negyedév	733	20	2,7%
2011. átlag	814,25	48	5,7%
2012. 1. negyedév	919	4	0,4%
2012. 2. negyedév	814	1	0,12%
2012. 3. negyedév	813	2	0,2%
2012. 4. negyedév	802	2	0,24%
2012. átlag	837	2,25	0,96%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
		fő	%
2008	2759	298	10,8%
2009	3393	515	15,2%
2010	3238	316	9,8%
2011	3257	361	11,1%
2012	3348	178	5,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) eladósodottság

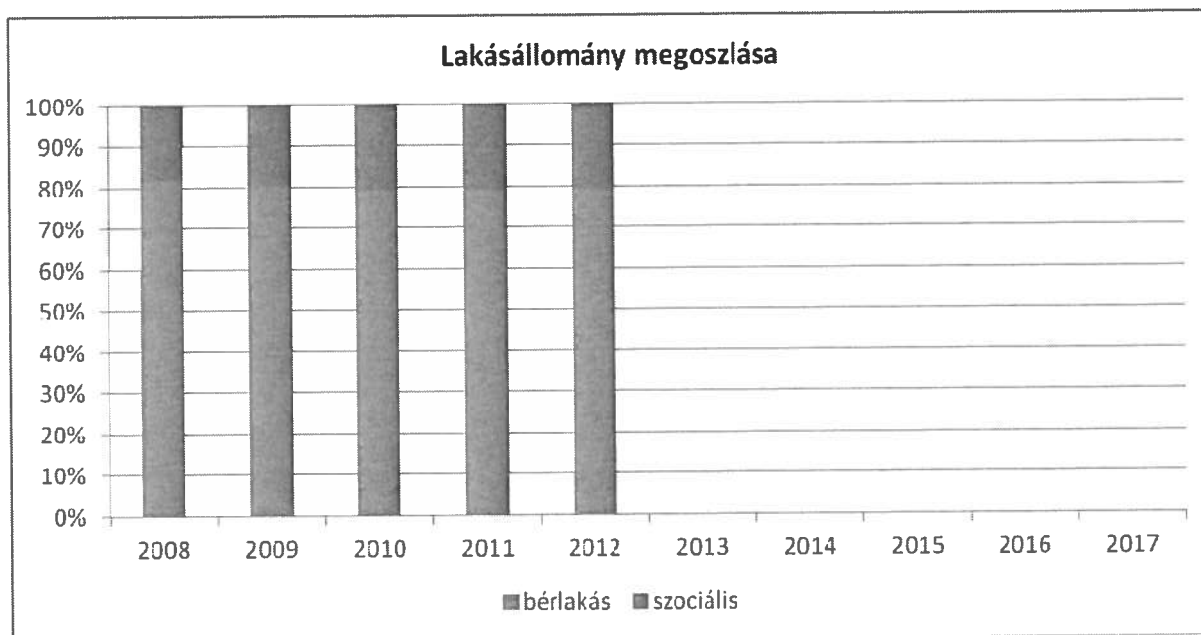
Ibrány városában is jellemző a lakosság széles körét érintően a gazdasági válság hatásaként a lakáshitelekből, valamint a devizaalapú egyéb hitelekből adódó eladósodottság, s az ebből adódó ingatlan árverések igen magas száma. A lakosság kis része tudott csak élni a devizahitelek egyösszegű kiváltásának a lehetőségével.

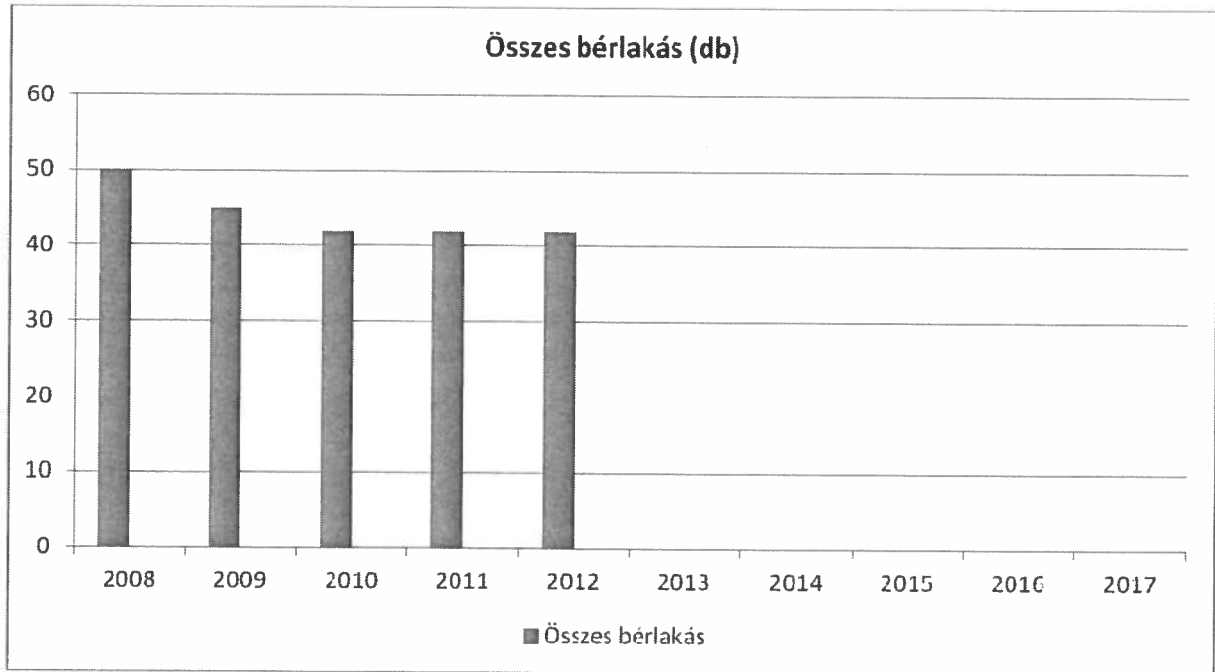
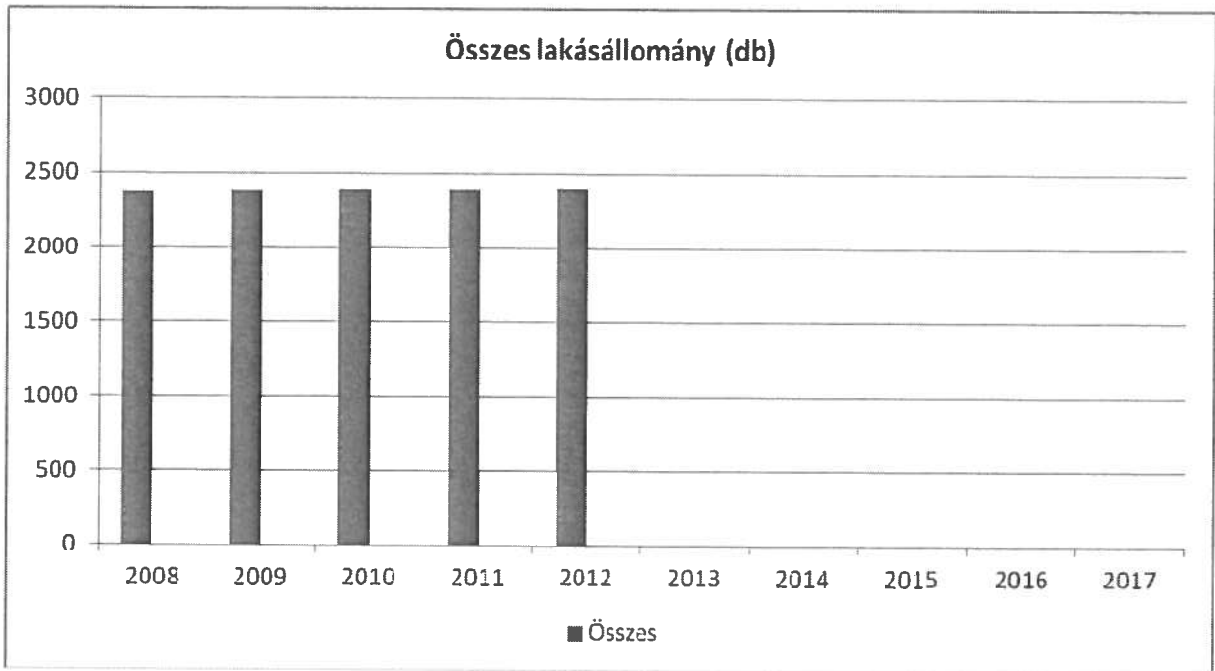
b) bérlakás-állomány, szociális lakhatás, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

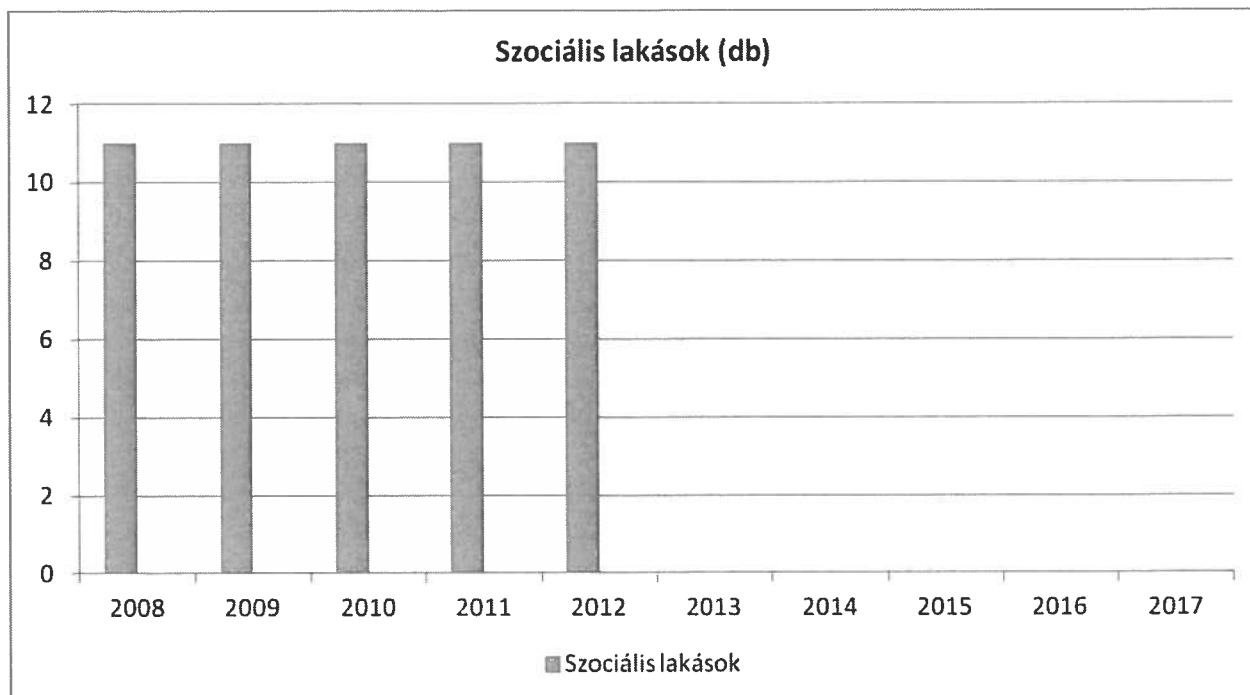
Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	2369	0	50	0	11	0	0	0
2009	2380	0	45	0	11	0	0	0
2010	2388	0	42	0	11	0	0	0
2011	2389	0	42	0	11	0	0	0
2012	2393	0	42	0	11	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati

Az önkormányzati bérlakás állomány az elmúlt években kis mértékben csökkent, aminek oka az, hogy a lakás bérlői (költségtérítéses és szolgálati lakás) vásárlási szándékkal éltek a tulajdonos önkormányzat felé, s részükre az értékesítésre került. Az önkormányzat jelenleg meglévő lakásainak műszaki állapota jó, kielégítő.

Jelenleg a kisebb alapterületű lakásokra van igény a kérelmezők körében, aminek oka a kisebb lakbér és kisebb rezszi költség. Az önkormányzat évente 1-1 nagyobb alapterületű bérlakását ketté választja, s így igyekszik eleget tenni a megváltozott igényeknek. A megüresedett funkciót vesztett régebbi intézményben (régi gyermekorvosi rendelő) szintén kis alapterületű, 1 szobás garzon lakások kialakítása van folyamatban. Elbírálás alatt lévő szociális városrehabilitációs pályázat sikeres elnyerése esetén 4 újabb kis alapterületű szociális bérlakás kerül remélhetőleg kialakításra.

b) lakhatást segítő támogatások

A lakosság lakhatásának biztosítása, a lakással kapcsolatos kiadások csökkentése érdekében nyújtott ellátások

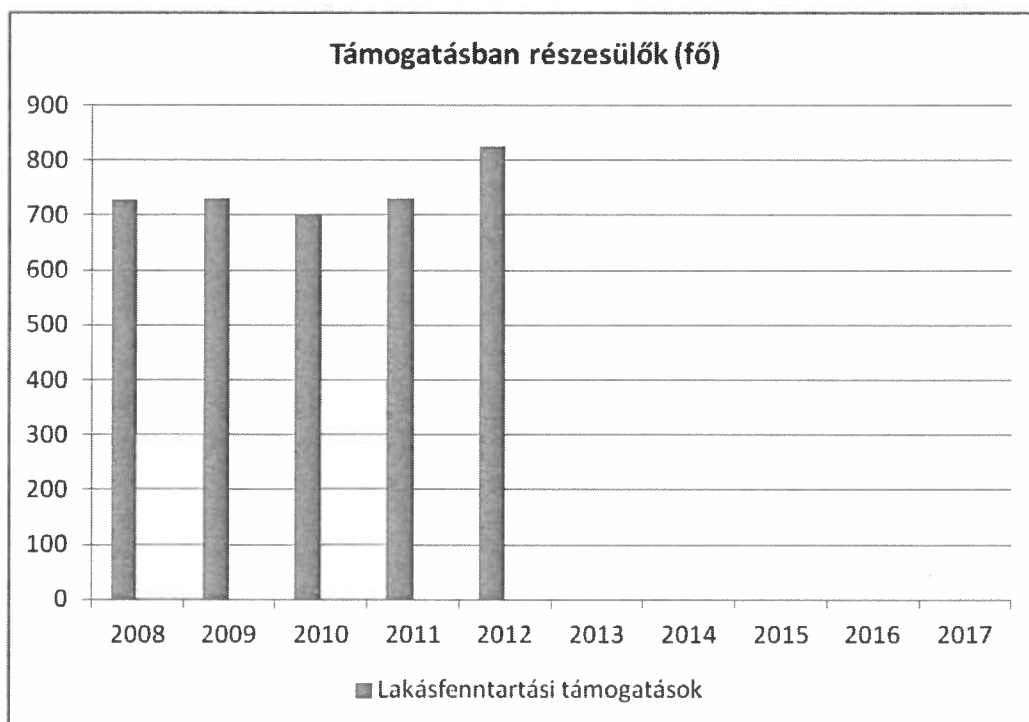
- **A lakásfenntartási támogatás** a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Összegét befolyásolja az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem, a lakásnagysága és a lakásban élők száma. Minimális összege havi 2.500.-Ft. A lakásfenntartási támogatásban részesülők kérhetik a védett fogyasztói státuszba vételüket, mely sok esetben a családok számára nagyobb segítséget jelent, mint maga a támogatás.

A támogatás iránti kérelmeket a lakóhely szerinti település önkormányzatának jegyzőjéhez kell bejelenteni.

Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	728	0
2009	730	0
2010	699	0
2011	730	0
2012	825	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból is jól kivehető, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma, aránya évről évre jelentős, s 2012 évtől jelentősen növekedett az előző évekhez viszonyítva, mely több okra is visszavezethető:

- a gazdasági válság hatására nagyon sokan elveszítették munkahelyüket, így jelentősen romlott a családok anyagi helyzete;
- 2011. évben a lakossági energiátámogatás megszűnését követően nagy mértékben bővült a lakásfenntartási támogatásra jogosultak köre, hiszen a normatív lakásfenntartási támogatás esetében korábbi 42.750,-Ft / fő jövedelemhatárt 71.250,-Ft/ fogyasztási egységre emelték fel.

• **Előrefizetős áramszolgáltatást illetve gázszolgáltatást mérő készülék biztosítása**

Az áramszolgáltatóknál mára gyakorlatilag rutin eljárássá vált az előrefizetős fogyasztásmérők felszerelése. Jó megoldás a nehéz anyagi helyzetbe került díjhátralékos fogyasztóknak, mivel ezzel a készülékkel meg tudják akadályozni tartozásuk további növekedését.

Az előrefizetős, a köznyelvben "kártyás" fogyasztásmérő ugyanúgy méri az elfogyasztott villamos energiát, mind a hagyományos típusok, de ebben az esetben a

fogyasztást előre ki kell fizetni. A befizetett összeg elfogyasztása után a készülék kikapcsolja az áramot. Védendő fogyasztóknak a felszerelés ingyenes.

- . A védendő fogyasztói kategória bevezetésével azok a szociálisan rászoruló emberek, családok, akiknek közműfizetési hátraléka keletkezik bizonyos kedvezményekre jogosultak a közmű szolgáltatók (áram és gáz szolgáltatók) eljárása során

Nagycsaládos földgáz árkedvezmény A földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódóan 2011. január 1-től került bevezetésre a nagycsaládos háztartásban élők részére adható kedvezmény. A nagycsaládos kedvezményre jogosult az a háztartás, amelyben a családok támogatásról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti olyan jogosult él, aki legalább három gyermek után, illetve figyelembevételével részesül családi pótlékban és egyetemes szolgáltatónál szolgáltatási szerződéssel rendelkezik. A nagycsaládos kedvezmény csak egy felhasználási helyen vehető igénybe. Fogyasztói közösség esetén egy felhasználási helyen több jogosult is igénybe vehet nagycsaládos kedvezményt. Ha a jogosultnak a vele egy háztartásban élő, családi pótlékra jogosító személyre hivatkozással nagycsaládos kedvezmény került megállapításra, a jogosulttal egy háztartásban élő más személy erre a személyre tekintettel további kedvezményre nem jogosult. A kérelmeket a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságánál kell benyújtani.

Infrastruktúra

Ahhoz, hogy Ibrány megteremtse az esélyegyenlőséget, a lakhatási, szociális ellátások mellett az infrastruktúrához való egyenlő hozzáférést is tovább kell erősíteni, törekedni kell arra. Az infrastruktúrafejlesztés része, a közműellátottság 100 %-os lefedettsége a lakott területeken, a még meglévő földutak szilárd útburkolattal való ellátása, illetve pormentesítésük, és a régi, rosszabb minőségű útburkolatok felújítása, valamint a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztonságossá/ biztonságosabbá tétele.

A város az előző években is igyekezett a település szegregált részein az ott élők lakhatási, infrastrukturális feltételeit javítani, szilárd burokkal út építésével, csatornázással.

Ibrány a Paszab vízellátási körzethez tartozik a vezetékes vízhálózat kiépítettsége 100 %-os, szolgáltatója a Nyírségvíz Zrt. A körzethez tartozik még Paszab, Tiszabercel, Nagyhalász, Buj, Gávavencsellő, Balsa és Tiszatelek.

A város vízhálózata az ezredfordulóra csaknem teljesen kiépült, az azóta eltelt években mintegy 5 km hosszú ivóvízvezeték épült, mely az egész hálózat kb 10 %-a.

Év	Közüzemi ivóvíz vezeték hossza km	Ivóvíz vezetékbe bekapcsolt ingatlanok száma db
1992	43	1743
1993	43	1832
1994	43	1873
1995	44	1912
1996	44	1938
1997	45,4	1964
1998	45,5	1986
1999	45,9	1997

2000	46,2	2010
2001	46,2	2029
2002	46,2	2063
2003	46,2	2127
2004	46,2	2153
2005	46,2	2166
2006	46,2	2188
2007	46,2	2205
2008	48	2226
2009	48	2206
2010	48,2	2207
2011	51,1	2216

Forrás: önkormányzati adatbázis

A fűtésben az elmúlt évtizedekben a földgáz használata vált meghatározóvá. A gázfogyasztók száma 1993-tól egészen 2010-ig folyamatos növekedést mutatott Ibrányban. A gáz árának emelkedése, az alternatív technológiák elterjedése, a korábbi fűtőanyagokhoz való visszatérések hatására azonban 2011-ben ez a növekedés megtorpant és az előző évhez képest ekkor már 26-al csökkent a gázfogyasztók száma.

A városban a TIGÁZ szolgáltatja a vezetékes gázt, kirendeltség és ügyfélszolgálat biztosítja a folyamatos szolgáltatást és fogyasztók kiszolgálását.

Gázfogyasztók számának és a szolgáltatott gáz mennyiségének alakulása Ibrányban:

Év	Háztartási gázfogyasztók száma db	Háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége átszámítás nélkül 1000 m3
1992	0	0
1993	352	160
1994	912	1269
1995	1111	2181
1996	1189	2516
1997	1267	2538
1998	1315	2282
1999	1363	2404
2000	1421	2324
2001	1482	2371
2002	1539	2687
2003	1603	3050
2004	1681	2982
2005	1744	2932
2006	1801	3106
2007	1849	2632
2008	1854	2480
2009	1906	2030
2010	1924	1981
2011	1898	1823

Forrás: Tigáz Zrt.

Az elektromos energiaellátást Ibrányban az EON biztosítja és a városban található ügyfélszolgálati iroda is. A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége 2002-ben volt a legnagyobb, az elmúlt években visszacsökkent a 90-es évek szintjére.

Villamosenergia szolgáltatás Ibrányban:

Év	Háztartási villamos energia fogyasztók száma db	Kisfeszültségű villamosenergia elosztóhálózat hossza km	Háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége 1000 kWh
1992	2237	n.a.	6709
1993	2306	n.a.	7227
1994	2309	n.a.	7176
1995	2336	n.a.	7006
1996	2376	n.a.	7068
1997	2397	n.a.	6755
1998	2415	41,7	6715
1999	2500	41,8	6815
2000	2521	n.a.	6755
2001	2539	41,9	7311
2002	2556	43	7628
2003	2398	43,3	7135
2004	2407	43,3	6671
2005	2442	43,3	6829
2006	2457	43,3	7072
2007	2491	44	6621
2008	2474	44	6689
2009	2460	44,3	6968
2010	2438	45	6645
2011	2427	45	6719

Forrás: E-on

Ibrányban a lakosság esetében a napkollektorok terjedése figyelhető meg, vállalkozásoknál a napelem alkalmazása, az intézményeknél pedig az alábbi megoldásokat alkalmazzák:

- Tanuszoda 4484 Ibrány, Ady u. 56.: víz-víz hőszivattyú, kutas rendszerű
- Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet 4484 Ibrány, Nagyhalászi u. 1.: talajszondás hőszivattyú
- Árpád Fejedelem Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és egységes Pedagógiai Szakszolgálat 4484 Ibrány, Lehel u. 59.: levegő-víz hőszivattyú

A településen az internetezésre alkalmas vezetékes telefonhálózat és kábel TV hálózat mellett a hazai mobiltelefon hálózatok szolgáltatásai is teljes körűen elérhetők.

A telefonvonalak esetében az analóg fővonalak számának csökkenése figyelhető meg, a kevesebb hibával működő, többszörös gyorsaságú ISDN vonalak száma pedig emelkedett az elmúlt években.

	2009	2010	2011
Telefon fővonalak száma (analóg)	1765	1532	1127
Telefon fővonalak száma (ISDN)	307	372	391
Kábel TV előfizetők száma	545	568	583

Forrás: önkormányzati adatbázis

A város a 2006-2013-as évekre vonatkozó gazdasági programjában fő célként jelenik meg Ibrány kistérség központi szerepköréből adódóan a felé irányuló közösségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése a környező lakosság közszolgáltatásokhoz történő hozzáféréseinek javítása, az elérési idő csökkentése és a lakosság biztonságos közlekedési feltételeinek megteremtése érdekében. A megfogalmazott célok alapján javítani kell azon utak állapotát, amelyek a munkahelyek, illetve turisztikai szempontból fontos helyek megközelítését szolgálják.

A célok elérése érdekében valósult meg az Ibrány és Nagyhalász közösségi közlekedési feltételeinek javítása című beruházás.

Ennek keretében sor került

- új autóbuszöblök, sárga fényjelzéssel ellátott gyalogos átkelőhelyek kialakítására
- új buszperonok építésére
- buszperonok, a meglévő autóbuszöblök, autóbusz fordulók felújítására
- új autóbuszvárók elhelyezésére
- új hulladékgyűjtők, utas-tájékoztató rendszerek kihelyezésére
- a járóbeteg szakellátó melletti ingatlanon új autóbusz éjszakai pihenő megépítésére, továbbá egy modern
- autóbuszváró épület építésére is.

A projektbe foglalt autóbuszok éjszakai elhelyezésére alkalmas autóbusztároló megépítésével megoldást nyert Ibrány és Nagyhalász települések területén belül jelentkező nagy lakossági elégedetlenséget eredményező gépjármű-elhelyezési probléma.

A közlekedési infrastruktúra alapadatai Ibrányban:

Megnevezés	Település összesen	
	2001	2011
Kerékpárút hossza (m)	0	2200
Gyűjtőutak hossza (m)	1525	1525
Kiszolgáló és lakóutak hossza (m)	36800	37484
Fizető parkolóhelyek száma	0	0

Ingyenes parkolóhelyek száma	Nincs adat	187
Kerékpártárolók száma	Nincs adat	256

Forrás: önkormányzati adatbázis

Az utóbbi évek legjelentősebb közlekedési infrastruktúra javítására irányuló beruházása keretében 2007-ben a gyűjtőút fejlesztése valósult meg. A projekt fő célja az volt, hogy a Kiserdő, Nagy Imre, Rozmaring utca gyűjtőúttá alakításával minden műszaki paramétere alkalmas legyen a cél és az átmenő forgalom levezetésére az összes közlekedési eszköz-, és gyalogosforgalom számára.

Ennek során megvalósult: 9486 m² útépítés (útszélesítés és útburkolat-megerősítés), 1581 m kiemelt szegélyépítés, 1469 m járdaépítés, 1581 m csapadékvízlevezető-rendszer építés, 6 db autóbuszöböl építése, 1 db gyalogos-átkelőhely kialakítása, 1 db forgalmi csomópont kiépítése a 3821-es számú országos közúttal. Ezzel a beruházással megvalósult a belváros forgalmának tehermentesítése.

A gyűjtőúttá fejlesztett út közvetlen kapcsolatban áll a település 3821-es és 38149. számú közútjával, egyben ezen út Északi részén halad keresztül a Nyíregyháza-Tokaj kerékpárút, ezen az úton bonyolódik a Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Paszab felől zajló tömegközlekedés, valamint ezen útszakasz Északi részéről lehet megközelíteni a belváros felől a településen jelentős munkaerőt foglalkoztató ipartelep is.

A Gazdasági Program az alábbi fejlesztésre szoruló elemeket határozza meg:

Az évek óta tartó útszélesítési és útfelújítási ütemet tartani kell. Szélesíteni, felújítani szükséges a Petőfi, Toldi, Katona József, Zrínyi, Arany János, Óvoda, Táncsics, Kói, Belfő utcákat, a Rozmaring utca csúri és a Tisza utca felső részét. A Nagyerdő út szélesítésével egyidőben indokolt a kerékpárút építése a nagy forgalom miatt, valamint mindazokat az utakat, amelyek régen épültek meg és csak három méter szélesek, korszerűvé kell tenni.

Ibrány-Buj összekötő út felújítása és szükség szerinti bővítése indokolt- annak érdekében, hogy a menetrendszerű közösségi közlekedés (buszjárat) megvalósítható legyen, hiszen annak alapvető feltétele a 6 m széles szilárdburkolatú út.

A közlekedésbiztonság javítása érdekében az alábbi fejlesztések szerepelnek a város vezetésének rövid távú tervei között: járdaépítés és felújítás, sebességmérő elhelyezése a jelentős átmenő forgalmat bonyolító 38149. számú főút mentén, sárgavillogós gyalogos átkelőhely kialakítása a Bem apó utcában, az iskolás gyermekek biztonsága érdekében. A fejlesztések mellett, közlekedésbiztonsági programokat is meg kívánunk valósítani: KRESZ-oktatás gyerekeknek, közlekedési morál javítására irányuló előadások felnőtteknek, közlekedésbiztonsági vetélkedő gyerekeknek.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legjelentősebb kerékpárútvonala a rétközi kerékpárút. A Rétközi Kerékpárút a maga 52 km-es nyomvonalával Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, valamint az Észak-alföldi régió egyik leghosszabb kerékpáros útvonala. A rétközi kerékpárút Nyíregyháza, Nagyhalász, Ibrány, Gávavencsellő, Balsa, Szabolcs, Timár, Rakamaz településeket köti össze.

A kerékpárút ibrányi szakaszának I. üteme 2003-ban valósult meg. Ekkor épült meg Nagyhalász-Ibrány közigazgatási határtól Ibrány Nagyerdő tiszai bekötő útig terjedő kerékpárút mintegy 2200 m hosszan a 3821 sz. állami összekötő út mellett, a második

szakaszban további 1600 m, a harmadik ütemben pedig 800 m kerékpárút kialakítása valósult meg.

A vasútvonalon 2009. december 13-tól (menetrendváltással) megszűnt a személyforgalom Ibránynál.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

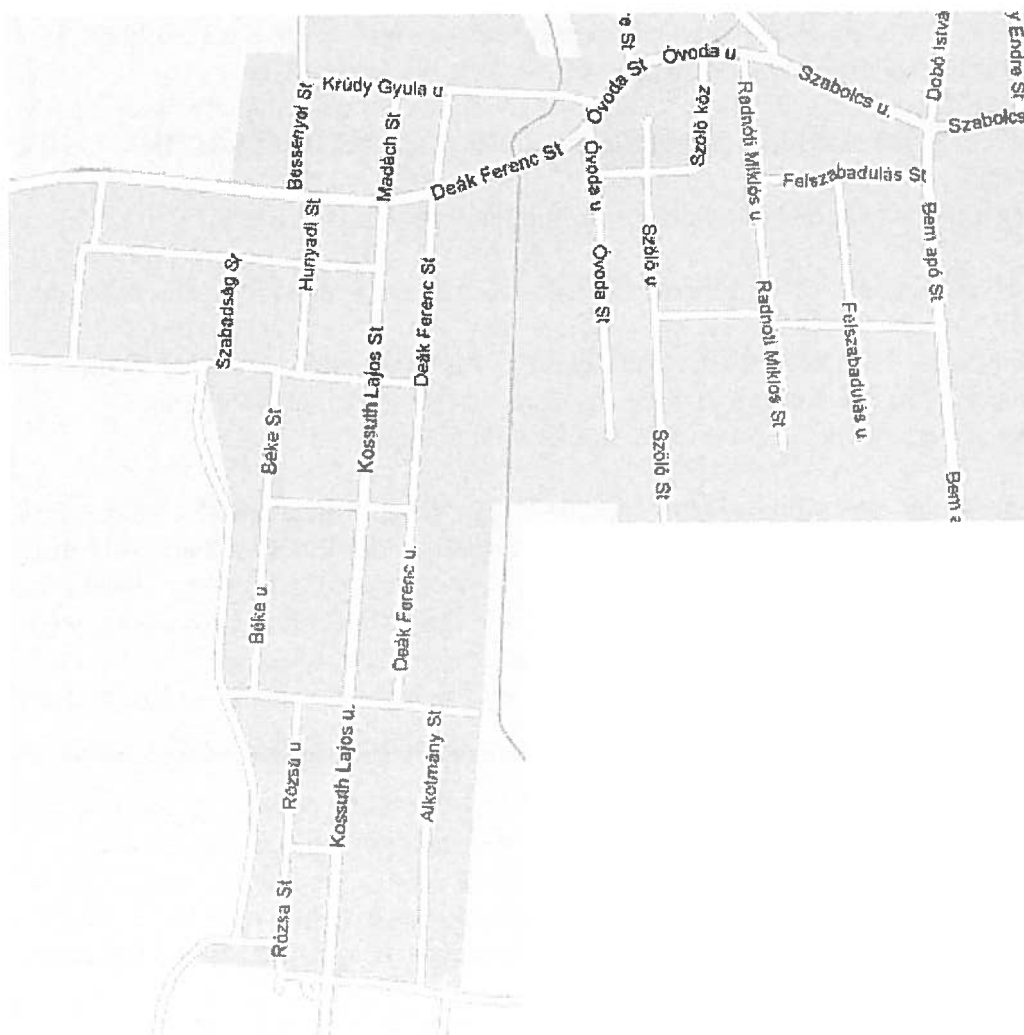
A KSH által megadott mutatók alapján a településen a különböző területek rangsorolásra kerültek. A legrosszabb mutató kapott 1-es értéket, és a legjobb mutató került a harmadik helyezésre. Így a legalacsonyabb pontszámmal rendelkező területegység áll a számok alapján a legrosszabb helyzetbe.

Mutató megnevezése	szegr1 (Fecske u. - Deák Ferenc u. - Alkotmány u. - központi belterület határ)	szegr2 (Katona József u. - Liliom u. - Nefelejcs u.)	Nagyerdő (egyéb belterület)
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2	1	3
Felsőfokú végzettségük a 25 éves és idősebb népesség arányában	2	3	1
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3	1	2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	1	2	3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	1	2	3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	1	2	3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	2	1	3
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében	2	1	3
Felsőfokú végzettségük aránya a 25 év feletti népesség körében	2	3	1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	3	1	2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	2	1	3

Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	1	1	2
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya.	2	0	1
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	2	1	3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	3	1	2
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	3	2	1
Összesen:	32	23	36

A számok megmutatják, hogy arányaiban nézve a szegregátum 2 van a legrosszabb helyzetben, ezt követi a Szegregátum1. A mutatók is visszaigazolják, hogy a szegregációval veszélyeztetett Nagyerdő a „triumvirátus” harmadik helyezette, itt a legjobbak az arányszámok.

A területhez tartozó utcák: Kossuth, Deák Ferenc, Rózsa, Béke, Szabadság, Hunyadi, Alkotmány, Bessenyei, Krúdy Gyula, Madách, Pacsirta, Fecske

A terület elemzésekor nem hagyhatunk figyelmen kívül pár szociológiai definíciót, jelenség leírását.. Figyelemfelkeltő, hogy mélyebb társadalom-szociológiai elemzések szükségesek a területre a probléma komplexitása és öngerjesztő folyamatának rávilágítására.

Definíció, jelenség leírása:

▪ Falusi underclass

Az underclass kifejezés nem egyszerűen munkanélküli, szegény vagy nagyon szegény népességet jelöl, hanem valami minőségileg teljesen újat. A szegényeknek ugyanis mindig van valami, általában persze meglehetősen periférikus és alárendelt szerepük a társadalmi-gazdasági munkamegosztás adott rendszerében. Az underclasst azonban olyanok alkotják, akik bizonyos társadalmi-gazdasági változások következtében egyszerűen "feleslegessé" válnak a munkamegosztás kialakuló új rendszerében (Wilson, 1987; 1997). Kelet-Európában ez a nagy változás az állami nagyipar szinte korlátlan kvalifikálatlan munkaerő-szükségletének megszűnése volt, aminek a hatását súlyosbította az, hogy eddig igen kevés történt ezen munkaerő átképzése vagy legalább valamilyen foglalkoztatása érdekében. A kelet-európai underclass a rendszerváltás nagy vesztese. Ők a tartósan perifériára szorulóknak, azok - és azoknak a gyerekei, sőt unokái -, akiknek a jelenlegi tendenciák folytatódása esetén valószínűleg már egész életükben nem lesz tisztességes megélhetést lehetővé tevő munkájuk, társadalombiztosításuk, nyugdíjuk (Ladányi-Szelényi, 2004). Kelet-Európában, így Magyarországon is az underclassképződés tehát nem kizárólag városi, hanem legalább ilyen mértékig falusi jelenség.

A rendszerváltás óta a gettósodó falvak népességének jelentős része a városokból, és a sikeresen szuburbanizálódó falvakból szorult ki – és szorul ki még ma is.

(Forrás:Ladányi János-Virág Tünde, A szociális és etnikai alapú lakóhelyi szegregáció változó formái Magyarországon a piacgazdaság átmeneti időszakában, KRITIKA - 2009. július–augusztus

<http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/ladanyi-szegregacio.pdf>)

▪ Gettó: azonos identitással és kultúrával rendelkező, azonos nyelvet beszélő összetartó közösség

slum: a belváros területét övező területeken elszegényedő rétegek élnek pl; nyomornegyedek és megjelennek a deviáns viselkedések (bűnözés, alkoholizmus.)

(forrás: users.atw.hu/.../szociologia_alapfogalmak.doc)

▪ Etnikai szegregáció és slumosodás kapcsán egy olyan öngerjesztő folyamatról beszélhetünk, amely során egy építészeti és fizikailag leromlott állagú, túlzásfolt terület jön létre, ahol többségében halmozottan hátrányos helyzetű, a többségi társadalom által kirekesztett csoportok koncentrálnak. Az így kialakult közösséget eltérő szubkultúra és identitás jellemzi.

(forrás: Kiss Máté: Szociológiai háttérelmzés a veszélyeztetettség indikátorainak kidolgozásához)

▪ „Wacquant a gettó jelenséget egy olyan etnikai formációként definiálja, mely a faji felsőbbrendűség mind a négy megnyilvánulását magában foglalja: a kategorizálást, a diszkriminációt, a szegregációt és a kirekesztő erőszakot.

Jary&Jary: ...a gettó egy olyan városrész, melynek lakosai azonos kulturális és etnikai háttérrel rendelkeznek, ugyanakkor szociálisan hátrányos helyzetűek és a társadalom számára „feleslegessé”.

Kisebbségek kulturális és/vagy fizikai kiszorítása a mainstream társadalomból.

A "gettósodás" kifejezés egy olyan szisztematikus kirekesztési folyamatot jelöl, mely a többségi társadalomhoz nem tartozó társadalmi csoportokat egy olyan sűrűn lakott városi

területre szorítja be, melyet gyakran az ott, létminimum alatt élő etnikai kisebbségekkel azonosítanak.

A gettósodás folyamatát a többségi társadalom által, a kirekesztett csoportokról létrehozott önbeteljesítő jóslatok spiráljaként lehet jellemezni. A gettósodásnak sajátos belső logikája van -az egyik lépést szükségszerűen követi a másik, és így, amint a folyamatok elérnek egy bizonyos szintet, egyre nehezebbé válik a probléma megoldása.

A gettósodás folyamatának számos szintje létezik, melyeknek egyaránt okai és következményei vannak: egy csoport stigmatizációja és területi kirekesztése, társadalmi kirekesztése, elnyomása és fizikai erőszak.

A gettósodás megállítása a társadalmi kirekesztés fokozódásának megtörése és a zéróhoz való visszatérést jelenti, azaz a kirekesztett csoport stigmatizációjának megszüntetését és a közösség tagjainak sztereotípiamentes megközelítését.

A gettósodás a késő-modern társadalom fragmentálódásának és a társadalmi egység szétforgácsolódásának egyenes eredménye. „

(forrás: Michal Vašečka, Workshop, Területi és etnikai különbségek formái Szlovákiában, Csehországban és Magyarországon, Ostrava, 2012. május 3-4.)

Mutató megnevezése	Ibrány összesen	szegr1 (Fecske u. - Deák Ferenc u. - Alkotmány u. - központi belterület határ)
Lakónépeség száma	6 787	1 466
Lakónépeségen belül 0-14 évesek aránya	22,6	29,0
Lakónépeségen belül 15-59 évesek aránya	60,4	58,0
Lakónépeségen belül 60- x évesek aránya	17,0	13,0

A terület korösszetétele visszaigazolja, a szegregációra jellemző életvezetési módok következményeit. Demográfiai mutatói nézve, a tipikus urna alakú korfából kezd átalakulni egy fiatal korfába. /Fiatal korfa: karácsonyfához hasonlítható széles alsó része van, ez a fiatal korosztályok magas számát jelenti, kisebb a középkorosztály, és kevés az idősek száma. Ez korfa jellemző a fejlődő országokra, ahol magas a termékenység, az emberek nem élnek hosszú ideig és a halandóság az időskor előtt sújtja a lakosságot./ Ez figyelhető meg a szegregátum1-ben is: a családok sok gyermeket vállalnak egyrészt a szociális transzferek (segélyek, támogatások) miatt, másrészt tudatlanság, szokások (felvilágosítás hiánya, társadalmi tradíciók, fiatalok korán elkezdik a szexuális életet) miatt.

A település lakónépeségének alakulása (1970-2006)

Év	1970	1980	1990	2001	2004	2006
Lakónépeség	6609	6696	6393	6787	6937	7080

Ibrány lakónépesége az elmúlt 100 évben megduplázódott. 2001 óta folyamatosan emelkedik. E tendenciához nagyban hozzájárul a szegregátum lakosságának növekedése, továbbá az ott jellemző megélhetési stratégiának (sok gyermek vállalása a szociális transzferek miatt).

A 2001. évi népszámláláskor Ibrány lakosai közül 213-an vallották magukat romának. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Fejlesztési Ügynökség Kht. által 2004. évben végzett önkormányzati kérdőíves felmérés szerint a kistérségben 14,1% a romák becsült aránya, ami közelíti a megyei átlagot (14,8%). A helyi általános iskola a felmérése alapján a tanulók 25%-a roma gyermek. A nem statisztikai adatok alapján elmondható, hogy a városban jelentős

roma lakosság él, akik a szegregátumban. Így a Szegregátum1 lakosainak kisebbségi aránya megközelítőleg elérheti a 60-70%-ot is.

Magyarországon belül az Észak-alföldi régióhoz tartozó területek a rosszabb életésélyű részeknek tekinthetők, ahol a halandósági mutatók változatlanul maradása mellett rosszabb életkilátásai vannak az itt élő lakosságnak. Ugyanakkor hazánkban folyamatosan emelkedő tendencia figyelhető meg a várható élettartamban, de sajnálatos tény, hogy az érték ennek ellenére is messze elmarad az Európai Unióban megfigyelhető szinttől.

Az Ibrány-Nagyhalászi kistérség születéskor várható átlagos élettartam mutatója kedvezőtlen a kistérségben. Az Ibrány-Nagyhalászi kistérségben a férfiak és a nők is az országos átlagnál rövidebb élettartamra számíthatnak (férfiak:67,49 év, nők: 76,05 év).

A kistérségben a férfiak halálzásának 41,8%-áért, a nők halálzásának 63%-áért a keringési rendszer betegségei felelősek. Mindkét nem esetében a második helyen a daganatos megbetegedések (férfiak: 31,4%; nők: 16,7%), harmadik helyen férfiaknál a külső okok és az emésztőrendszer betegségei (7,3%), nőknél pedig az emésztőrendszer betegségei (5,3%) okozta halálzás szerepelnek (Magyarországon férfiaknál és nőknél is a harmadik helyen az emésztőrendszer betegségei okozta halálzás következik).

A korai halálzás (25-64 éves korosztály) struktúrája lényegesen eltér az összhálzás halálzoki struktúrájától. A legtöbb férfi és nő nem a keringési rendszeri betegségekből, hanem a daganatok okozta betegségekből hal meg. Ezt követi férfiaknál és nőknél is az emésztőrendszer betegségei miatt bekövetkezett halálzás.²

A Szegregátum1-ben a halálzás okok sorrendje megfelel a kistérségi adatoknak.

Az egészség meghatározásában a különböző tényezők súlya nem azonos. Bár az egyes tényezők meghatározó szerepének súlya vitatott, általában elfogadható, hogy a genetikai tényezők kb. 15-30%-ban, az egészségügyi ellátás színvonala 10-15%-ban határozzák meg az egészségi állapotot, míg a fennmaradó 55-75%-ért a társadalmi-gazdasági státusszal és iskolázottsággal szoros összefüggést mutató életmódtényezők felelősek. Ezen tényezők együttes hatása és változó mértékű érvényesülése járul hozzá a betegségek kialakulásához.³

A Szegregátum1 lakosai sajnos a statisztikai mutatókat csak rontják. Mögötte húzóó okok, mely a betegségeket kiváltják:

- egészségtudatosság hiánya
- anyagi ellehetetlenülés
- erős pszichés megterheltség (pl: kilátástalanság) => szenvedély és egyéb pszichés betegségek
- rossz lakhatási körülmények (rossz levegőjű lakás: füst, penész, huzatos házak, komfortfokozat nélküli épületek)
- gyenge szocializációs minták

Az egészségügyre vonatkozó adatok

	2011
Háziorvosi praxisok száma	3
Fogászati praxisok száma	1
Gyermekgyógyászati praxisok száma	2
Iskolaorvos	0
Szakorvosi praxisok száma	28

² (forrás: Az Ibrány-Nagyhalászi kistérség lakosságának egészségi állapotát bemutató epidemiológiai elemzés)

³ (forrás: EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAMTERV Ibrány – Nagyhalászi kistérség, MEDI –AMB Kft.)

Védőnő	4
Háziorvosi szolgálathoz tartozó körzeti ápolónők száma	5
Gyógyszertárak száma	2
A házi orvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen	41.456
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen	13.489

**Az egészségügyi intézmények betegforgalma 2007- 2011 között
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)**

Egészségügyi szolgáltatások	2007	2008	2009	2010	2011
Felnőtt házi orvosi szolgálat	33.070	35.642	39.834	41.579	41.456
Házi gyermekorvosi szolgálat	17.197	15.223	16.198	15.000	13.489

A város lakosságára 3 felnőtt házi orvosi praxis jut. A Szegregátum1-ben élők a Szabolcs utcai körzethez tartoznak, mely kb. 1-1,5 km-re található a szegregátumtól. 1547-en vették igénybe a körzeti házi orvosi ellátást, ami közel 5%-kal el van maradva a két másik körzettől.

A gyermekorvosi körzet (melyből kettő található a településen) is 1,5 km-re van a szegregátum szélétől. Az orvoslátogatás száma nem marad el a másik körzethez viszonyítva. Viszont összességében elmondható, hogy az orvos szolgáltatásait évről-évre kevesebben veszik igénybe. Sajnos az egészségügyi állapotok leírásával ellentétes tendenciát mutat. Tehát mindenképp fejleszteni kell az egészségtudatos megatartást.

	Ibrány városában	Szegregátum1-ben
Közgyógyellátást igénybevevők száma	451	7
Temetési segítyt igénybevevők száma	59	5

(forrás: Ibrány Város Önkormányzata, Szociális Szolgáltatásszervezési Konceptiójának felülvizsgálata, 2010.)

A városban élő mintegy 350 roma családban a munkaképes korú felnőtt lakosság 70 %-a munkanélküli. Ebből a nők aránya: 40 %, a férfiaké 60 %. (A nők közül magas a különböző gyermekekhez kapcsolódó Tb. ellátásban részesülők (GYES, GYET) száma, esetükben ezért alacsonyabb a munkanélküliek aránya.

Közösségi közlekedés szempontjából megvizsgálva a szegregátumot, elmondható hogy helyi buszjárat nincs (ez az egész településen nem lelhető fel), viszont a helyközi közlekedésútvonalon fekszik a Kossuth utca (mely a szegregátum egyik fő utcája). Itt található buszmegálló. Naponta Nyíregyháza-Ibrány között 13 menetrend szerinti járat közlekedik.

Közszolgáltatási (Oktatás-nevelés, egészségügy, szociális, kulturális, sport és egyéb szabadidős intézmények, közigazgatás) intézmények nincsenek jelen a szegregátumban. A Bessenyei utcán található az Önkormányzat által fenntartott Varázssziget Gyerekház, mely 0-5 éves gyermekek és azok szüleinek nyújt szolgáltatást.

Lakásviszonyok a szegregátumban:

A szegregátum/ok területén nincs önkormányzati bérlakás. Jellemzően az ott élők saját tulajdonú ingatlanjaikban, vagy más magánszemély tulajdonában lévő ingatlanokban élnek. A területen lévő lakásállomány heterogén, de zömében rosszabb állagúnak

mondható. Vannak az 1990-es években vagy azt követően épült ún. Szoc.politikai kedvezményrel épült ingatlanok, melyek műszaki állapota nem minden esetben kielégítő. Vannak az ún. 1970-es évek végén, 1980-ban önkormányzat (Tanács)tulajdonában lévő telekre épült telepi lakások, komfort nélküliek- sok igen lelakott állapotban már, vannak régi, idős vályogházak, amit szociálpolitikai kedvezmény igénybevételével, vagy otthoneremtési támogatással vásároltak meg a tulajdonosok, s mivel nem fordítottak kellő figyelmet a folyamatos karbantartásra, állapotuk sokat romlott. Van azonban – bár nem ez a jellemző- jó műszaki állapotú, komfortos, rendben tartott lakás is az érintett területen. Fenti okok miatt az utóbbi években tapasztalható szélsőséges időjárás okozta károk túlnyomó többsége,- nagyobb mennyiségben ezeket az ingatlanokat érinti, ami visszavezethető az ingatlan gyenge műszaki állapotára is.

Lakhatási helyzetkép

Lakónépesség száma	1 466
Lakásállomány (db)	399
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül ⁴	48,4

(Forrás: KSH, 2001)

A lakások állapota évről évre romlik, a lakóknak nincs pénzük a felújításra, állagmegőrzésre, komfortfokozat növelésére. Sőt a közművek szolgáltató felé eladósodás „kreatív” megoldást ad hiányuk pótlására, pl: fűtőanyagok megválasztásában (szemét, textil, szivacs, stb), illetve áramszerzésre (pl: szomszédoktól hosszabbítóval a rendszer túlterheltségének veszélyeztetésével is)

Szociális ellátás

A településen igénybe vehető szolgáltatások, megjelölve a Szegregátum1 és városközpont közötti távolságot:

A szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el. Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen. Feladatellátási megállapodás keretében a támogató szolgáltatást a Szalmaszál Fogytékosok Egyesülete látja el. A gyermekek bölcsődei ellátásáról a Baptista Szeretetszolgálat által működtetett Eperkert Bölcsőde gondoskodik.

Szociális intézmények

	Cím	távolság (m)
--	-----	--------------

⁴ A lakások felszereltségét jellemző dimenzióinak meghatározása:

Összkomfortos az a lakás, amelyben legalább 1 db 12 m² alapterületű szoba van, szennyvízelvezetés biztosított, központi fűtés van, és központilag biztosított a melegvíz szolgáltatás.

Komfortos az a lakás, ahol a fűtés biztosítható (kályha, olajfűtés, hőtárolós fűtés) vagy összkomfortos lakás fűtés nélkül.

Félkomfortos: fűtés biztosítható, de nincs melegvíz szolgáltatás.

Komfort nélküli: nincs WC a lakásban.

Szükséglakás: olyan helyiség, amelynek alapterülete legalább 6 m², ablaka v. ajtaja van.

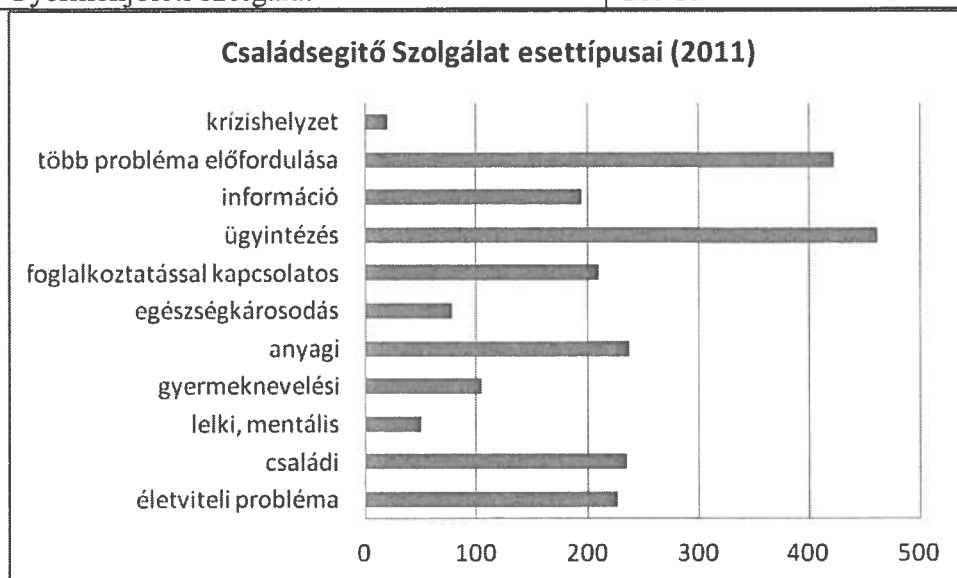
Ibrány És Térsége Családsegítő És Gyermekjóléti Szolgálat	4484 Ibrány, Liliom út 2.	2500
Nyírségi Református Egyházmegye Idősek Otthona	4484 Ibrány, Lehel u. 43-45.	2800
Szalmaszál Fogyatékos Embereket Segítő Szolgálat	4484 Ibrány, Dózsa György út 52.	3500
Varázssziget Gyerekház	4484 Ibrány, Bessenyei út 16.	0

Igénybe vevők száma éves bontásban (fő)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Házi segítségnyújtás	7	7	6	5	4	8
Családsegítés	1293	1165	1746	1957	1780	1324
Szociális étkeztetés	3	3	7	10	7	6
Nappali ellátás	42	41	61	60	60	45
Jelző rendszeres	40	40	43	43	43	43
Támogató szolgálat	0	24	30	35	33	26
Tartós bentlakásos intézmény	33	35	50	49	50	49
Gyermekjóléti szolgálat	79	77	87	92	134	164

A különböző szolgáltatásokat (kivével a családsegítői szolgálat) a településen élők elhanyagolható része veszi igénybe.

A szegregátumból igénybevevők száma:

Családsegítői szolgálat	125 fő
Gyermekjóléti szolgálat	103 fő

2010-ben a gyermekjóléti szolgálat 1083-szor keresték fel. Az esetkezelések problématispusai, és annak rangsorolása:

- Gyermeknevelési
- Anyagi / életmódbeli, lakhatási / probléma
- Életviteli problémák

- Szenvedélybetegségek
- Szülői elhanyagolás
- Családon belüli bántalmazás /fizikai, lelki/
- Családi konfliktus
- Beilleszkedési nehézség
- Magatartászavar
- Egészségkárosodás, fogyatékoság

A gyermekneveléssel kapcsolatos gondok az esetek 34%-ban jelentkeztek.

Idézet 'A településen folyó gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2011. évi átfogó értékelése Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatban' című előterjesztésből: azt tapasztalják, hogy **minden erőfeszítés ellenére egyre nagyobb méreteket öltenek a gyermekekkel kapcsolatos problémák. Nagyon sokan élnek gyermek fejlődését nehezítő körülmények között nélkülözésekkel küszködve. A problémák egyre összetettebbek, súlyosabbak.**

Gondozásban lévő gyermekek	Fő	Ebből a Szegregátum1-ből
Alapellátás	94 (ez 51 családot jelent)	51
Védelembé vétel	47	19
Átmeneti és tartós nevelésben lévők	37	19
Utógondozott	1	0
Összesen:	179	89

2011-ben a 3 legfőbb veszélyeztetettség ok, mellyel a gyermekek találkoznak:

- A gyermek az anyagi okok mellett, a szülők nem megfelelő életvitele miatt került gondozásba. A hátrányos helyzetű, rossz lakáskörülmények között élő, életvezetési problémákkal küzdő családokat még mélyebben érintette az elhúzódó gazdasági válság, az anyagi helyzet romlása. Az anyagi problémák újabb problémákat generálnak, amelyek miatt a gyermekek veszélyeztetettsége nő. Életmódbeli tanácsokkal, a jövedelmek ésszerűbb beosztásával, a szociális ellátások hozzájutásával, rendszeres kapcsolattartással próbálják a veszélyeztetettséget csökkenteni.
- Igazolatlan hiányzás iskolai jelzés alapján. Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A családgondozás, és a törvényi szigorítás /iskoláztatási támogatás felfüggesztésének/ hatására némi javulás tapasztalható, de még mindig nagyon sok az igazolatlanul mulasztók száma, nőtt az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, eseti gondnok által történő felhasználása. A gyermeknek joga van arra, hogy értelmi fejlődése érdekében részt vegyen a számára legmegfelelőbb oktatásban. A szülőnek pedig kötelessége, hogy biztosítsa számára ezt a lehetőséget.
- Bűncselekmények: a rendőrségről jelzés érkezik, lopás, garázdaság és a szülők közötti konfliktus miatt, melyeknél rendőrségi intézkedés is történt. Megnövekedett a jelzések száma a közúti ellenőrzések során nem megfelelően felszerelt kerékpárral közlekedő gyermekek esetében. A szülőket minden esetben felkeresték és tájékoztatták őket a szabálysértés miatt. A kerékpárok nem megfelelő műszaki állapota miatt nem alkalmasak a közúti közlekedésre, nagyban veszélyeztetik a gyermekek testi épségét. A gyermekeket csak akkor vették gondozásba, ha újabb jelzést kaptak. A bűncselekményt elkövető gyermekeket alapellátás keretén belüli gondozásba vették. Az okok hátterében a szülők életvezetési problémái, elhanyagoló nevelése, agresszivitása, helytelen nevelési attitűdje áll.

A pénzbeli és természetben nyújtott ellátások formái a melyet Ibrány város rászorult lakossága vehetnek igénybe. Ezek közül a szociális pénzbeli, természetbeli ellátási formák közül több olyan jutatás, támogatás is van, amit az Önkormányzat önként vállalt feladatként saját elhatározásából vezetett be (aláhúzással jelölve):

- köztemetés
- lakásfenntartási támogatás
- temetési segély
- átmeneti segély
- közgyógyellátás méltányosságból
- rendszeres szociális segély
- rendelkezésre állási támogatás
- időskorúak járadéka
- ápolási díj
- méltányossági ápolási díj
- tartósan beteg gyermekek önkormányzati támogatása
- továbbtanulók rendszeres támogatása (középiskola)
- Bursa Hungarica önkormányzati ösztöndíj,
- HPV vírus elleni támogatott védőoltás
- rendszeres szociális segély a 40%-os össz szervezeti károsodást szenvedettek részére

Ebből meghatározó ellátás számok formájában:

	2008	2009	2010 X.31.	Jelenleg a Szegregátumból igénybevevők száma
Lakásfenntartási támogatás				
Részesítettek száma	619	582	617	202
Átmeneti segély				
Részesítettek száma	204	335	320	175
Rendelkezésre állási támogatás				
Részesítettek/fő	-	618	704	214

(forrás: Ibrány Város Önkormányzata, Szociális Szolgáltatásszervezési Konceptiójának felülvizsgálata, 2010.)

Összességében elmondható, hogy a szociális törvények által kötelezően előírt, illetve az Önkormányzat által vállalt tevékenység igénybevevői között nagyfokú eltolódás van a szegregátumban élők felé. Sajnos az jól látszik, hogy az eddig alkalmazott szociálpolitikai eszközökkel a szegregációs folyamatokat nem tudták megállítani. A jelenlévő problémák súlyosak, komplexek és egymást erősítők. Mindenképp a szegregátum lakosok életszervezési, öngondoskodó képességét fejleszteni szükséges. A gyerekek, fiatalok szocializációs mintakövetésébe éket kell verni.

Közmunka programban az alábbi személyek vehetnek részt:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskeresők és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők –, valamint
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülők.

Ibrány város lakosságának iskolázottsági szintje negatív képet mutat, a lakosság háromnegyed része alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik.

A szegregátum lakói erősítik ezt a rossz mutatót, mivel a kb.1500 főből közel 600 főnek - mely a gazdaságilag aktív korúak 67,2%-a- csak általános iskolai végzettsége van.

Az alábbi kimutatás tartalmazza azokat elmúlt években európai uniós és haza támogatásokkal megvalósult fejlesztéseket/projektjeket Ibrányban , melyeknek jelentőségük van a szegregátum lakosságának életminőségére :

A szegregátumban élők helyzetének javítása érdekében tett, folyamatban lévő és tervezett intézkedések

A projekt címe:	Ibrány és Nagyhalász közösségi közlekedési feltételeinek javítása
Célja:	Ibrány és Nagyhalász közösségi közlekedési feltételeinek javítása, melynek során autóbusszöblök kialakítása, éjszakai buszváró kialakítása buszforduló rekonstrukció, akadálymentesség biztosítása a fogyatékkal élők számára buszparkoló, tároló kialakítása történt meg.
Támogatási konstrukció:	ÉAOP-3.1.4/B-2008-0020
Megvalósítás ideje:	2009-2011
Szegregátumra gyakorolt hatása:	A szegregátumban található buszmegálló. A közösségi közlekedés fejlesztésével közlekedés színvonalának pozitívabb érzetét adja. Fel és leszállások, várakozások könnyebb és élvezhetővé vált. A szegregátum életminőség javulásához hozzájárult, de elenyésző mértékben.

A projekt címe:	Ibrány-Nagyhalászi kistérségi járóbeteg szakellátó központ kialakítása
Célja:	Kistérségi járóbeteg szakellátó központ kialakítása
Támogatási konstrukció:	TIOP-2.1.2-07/1-2008-0015
Megvalósítás ideje:	2008-2010

Szegregátumra gyakorolt hatása:	A szegregátumban élők életminősége, egészségi állapota elmarad a város többi lakójához képest. Gyakori a születéskor várható élettartam előtti elhalálozás különböző betegségek miatt. Fontos fejlesztésnek számít a betegségek kezelésében, gyógyításában. A betegségek kialakulása összefüggést mutat az egészségtudatosság hiányosságával. Ezért a szegregátumban fontos lenne a preventív tevékenységek folytatása és bizonyos egészségügyi ellátások, tevékenységek helyben végzése.
---------------------------------	---

A projekt címe:	Varázssziget Gyerekház
Célja:	A hátrányos helyzetű 0- 5 éves korú gyerekek és családjaik számára a lehető legkorábban nyújtson segítséget készségeik és képességeik kifejlődéséhez, felkészítve őket az óvodába, majd iskolába lépésre, hozzájárulva ezzel esélyegyenlőségeik javításához.
Támogatási konstrukció:	TÁMOP - 5.2.2.-08/2-2009-0040
Megvalósítás ideje:	2009-2012
Szegregátumra gyakorolt hatása:	<p>A Bessenyei u. 16. sz. alatt, a volt átmeneti gyerekotthon épületében megvalósuló program. A pályázat megnyerésével felújítási, beszerzési, szervezési munkák indultak meg. A szakmai munka a célcsoport felkutatásával, tájékoztatásával, bevonásával (védőnők, CSSK szolgálat, CKÖ segítségével) kezdődött. Az épületet igényesen felújították: akadálymentesítve lett, nyílászáró cserére, hőszigetelésre került sor. Az épület belsejében a funkcióknak megfelelő átalakítási munkák elvégzésre kerültek: közfal kivételével nagy alapterületű játszószoza lett kialakítva, a vizes blokk átalakítása a gyermekek életkori sajátosságaihoz lett igazítva, a belső burkolatok cseréjére és festésre került sor.</p> <p>A Gyerekház a 0-5 éves korú kisgyermekes családoknak nyújt közösségi teret, a szülők gyermekeinek délelőtti ellátást, játékos fejlesztő foglalkozását biztosítja.</p> <p>A programok, foglalkozások kisgyermekes családja számára ingyenesen igénybe vehetők.</p> <p>Ez egy új színfoltja Ibrány intézményeinek, hiszen úgy nyújt a gyerekek számára nevelést, fejlesztést, hogy közben a szülők is aktívan részt vehetnek és vesznek ebben.</p> <p>Közben a szülőknek, anyáknak, várandós kismamáknak is különféle programot ad, kicsit kibillenhetnek a megszokott monotonitásból ez által.</p> <p>A 2009-2011 évben összesen 116 gyereket regisztráltak. Ezekből a gyerekekből 97-en rendszeres program látogatók lettek.</p>
A projekt címe:	Szegregált lakókörnyezetben élők felzárkóztatása Ibrányban
Célja:	I A projekt keretében a szegregált lakókörnyezetben, élő hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatásának, integrációjának segítése valósul meg áltál, hogy képzésben részesülnek, közösségi rendezvények keretében kultúrájukat megismerik és népszerűsíthetik, sportrendezvényeken a település lakosságával közösen eltölthetik szabadidejüket. Szociális fürdő kialakításával javulnak tisztálkodási lehetőségeik, egészségügyi szűrések szervezésével a betegségek korai felismerésével javul egészségügyi helyzetük.
Támogatási konstrukció:	TÁMOP - 5.3.6.-11/1-2012-0024
Megvalósítás ideje:	2012-2015
Szegregátumra gyakorolt hatása:	<p>a Komplex telepprogram, amely a Türr István Képzési és Kutatási Központtal, a <u>Demeçseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal</u> és az Ibrányi László Művelődési Központ és Könyvtárral konzorciumban valósul meg. A konzorciumvezető Ibrány Város Önkormányzata.</p> <p>A projekt keretén belül egyaránt fontos a közvetlen célcsoport számára a célzott és az egyéni esetkezelők által nyomon követett és segített előrehaladás segítése, valamint a közvetett célcsoport – minden telepi lakos – számára elérhető, nyitott szolgáltatások és programok megvalósulása.</p> <p>A projekt legfőbb indikátorai: a közvetlen célcsoportban megszólítani tervezett személyek száma 110 fő, akik közül 80 fővel készül egyéni fejlesztési terv, amely szolgáltatások, lehetőségek, kötelezettségek és</p>

ösztönzők együttese. Az egyéni fejlesztési tervek kulcsponja minden esetben a képzés. (mindösszesen 40 fő) felzárkóztató, festő, gipszkartonozó és parkgondozó. A támogatott képzésben részt vevők száma: 40 fő. A képzést sikeresen elvégzők száma legalább 24 fő kell hogy legyen..

Az egyéni fejlesztési terven keresztül az ebben elkötelezettek családtagjai is megszólításra kerülnek. Első sorban az ő számukra kínál a Csillagpont az alapellátásba nem sorolódó többlet-szolgáltatásokat (baba-mama klub korai fejlesztésre, háztartás-gazdálkodási klub, kríziskezelés, stb.) annak érdekében, hogy a projekt ideje alatt ne csak egy, hanem több probléma megoldása kezdődjön el, így szinergikus hatásként a család egészségének életminősége nagyobb eséllyel javuljon.

A projekt közvetett célcsoportja az egész telepi lakosság. Számukra a csillagpont settlement jelleggel hozzáférhetővé teszi az alapvető szociális szolgáltatásokat. Ezen felül az egészségkultúra és környezetkultúra szokásrendjének minél szélesebb körű megmozdítása érdekében a Csillagház-szolgáltatás körében nyitott nagyrendezvények megtartására kerül sor. Ezek a rendezvények a telepen kívül, az orvosi rendelők nyújtotta helyszíneken is valósulnak meg, így egyúttal a nemzetiségi és többségi társadalom számára találkozási eseményekké is válhatnak.

A lakosság fizikai életkörülményeinek javítása érdekében tervezett infrastrukturális beavatkozások: Aházak közötti terület rendezése, parkosítása, szépítése, valamint egy szociális fürdő kialakítása- tekintettel a fentebb ismertetett lakáskörülményekre (komfort nélküli lakások).

Ibrány Város Önkormányzata a projekttel megvalósuló szolgáltatópont és szolgáltatóház fenntartási költségeire fedezetet nyújt (várhatóan 1.740.000ft/év)

A projekttel biztosított szolgáltatás további fenntartása során a szakmai közreműködők által a projekt zárásáig folytatott szakmai munka, programok változatlanul folytatódnak. A projekt keretében elért eredményeket a Csillag Szolgáltatópont, valamint a Csillagház-Cserhaj szolgáltatóház szolgáltatásai igénybe vehetőek. A gyermekek óvodai közösségbe beilleszkedését, iskolai tanulmányokban történő előmenetelét, a családok életkörülményeinek alakulását a külső partnerekkel tovább folytatódó együttműködés, valamint az intézményekkel való kapcsolat során figyelemmel kísérik, dokumentálják. A projekt keretében biztosított szolgáltatás révén az óvodába bekerülő gyermekek esélyegyenlősége optimalizálható, beilleszkedésük, óvodai fejlesztésük hatékonysága nagymértékben javítható. A képzéseken, tréningeken elsajátított tudás, képesítések reményeink szerint segítik a szegregátumban élőket hogy újra munkahelyet találjanak, beilleszkedhessenek a munka világába, újra természetes legyen a munkába járás. A közösségi programok, szakkörök vetélkedők egy olyan igényt alakítanak ki, mely javítja a közösség összetartozását, és a későbbiek során önálló igényként fog felmerülni ezen rendezvények megtartása. A higiénés szolgáltatás ösztönzőleg hat majd a tisztálkodási körülményeik alakítására is. Az egészségügyi szűrésekkel a betegségek korai felismerése, kezelése, megelőzése válik lehetővé. A fiatal lakosság tanulásában, előmenetelében jelentős javulás alakul ki, egyre magasabb szintű lesz a szegregátumban élők iskolai végzettsége.

A projekt időtartama alatt a programok és képzések hatására a célcsoport életmódjában és szemléletében elért változások pozitívan hatnak a projekt befejezését követő életvitelükre is. Önkéntes gondnoksággal gondoskodunk a kulturált környezet fenntartásáról (100 m2)

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a *vezető halálokok* strukturális arányai az országostól minimálisan térnek el. A megye összes halálozásának több mint fele (mintegy 54 százalék) a szív-érrendszeri és a daganatos betegségekből származik. A keringési megbetegedések okozta halálozás mindkét nem esetében meghaladja az országos átlagot. E betegségek kialakulásában az életmód szerepe jelentős. Fontos befolyásoló tényezők a helytelen táplálkozás, a dohányzás, túlzott alkoholfogyasztás és a mozgás hiánya.

Alap- és szakellátás

A település a kötelezően ellátandó egészségügyi feladatokon túl mindig igyekezett több egészségügyi szolgáltatást nyújtani az itt élők számára.

1984-ben épült az egészségügyi központ, ahol több orvosi rendelő és a gyógyszertár került elhelyezésre. A 3 felnőtt háziorvosi körzeten túl 1985-től gyermekorvosi körzet került kialakításra Ibrányban, s a gyógyszertáron és fogszakorvoson túl adott volt heti rendszerességgel a hasi ultrahang vizsgálat és nőgyógyászati szakrendelés is, fizioterápiás kezelések és labor- majd később vérvételi hely.

1994-től kialakításra került a 2. házi gyermekorvosi körzet is. A településen jelenleg kettő gyógyszertár működik. Ügyeleti gyógyszertár a 25km-re található Nyíregyházán érhető el.

2011. júniusától elindult az Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet működése, ahol 16 szakrendelésen túl labor, fizioterápia, gyógytorna, korszerű röntgen-diagnosztika és ultrahangos vizsgálat is rendelkezésére áll a település, illetve a környék lakosságának.

A városban közel 20 éve biztosított a rendelési időn túl és munkaszüneti napokon a lakosság részére a központi orvosi ügyelet. Mindez 2003-tól térségi jelleggel működik (Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Buj és Paszab településekkel együtt).

Közel 20 éve van mentőállomás a településen és 2009-től esetkocsi is, mentőtiszttel.

Elmondható, hogy az önkormányzat a feladatkörébe tartozó egészségügyi alapellátásokat teljes körűen biztosítja,

A gyógyszerekhez, gyógyhatású készítményekhez való hozzájutás 2 helyen biztosított a városban

Az elérhető egészségügyi szolgáltatások köre az alábbi:

- felnőtt háziorvosi ellátás,
- gyermek háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás
- sürgősségi alapellátási ügyelet,
- védőnői szolgálat (anya, gyermek, csecsemővédelem),
- iskola-egészségügyi ellátás (iskolaorvos, ifjúsági védőnő),

Felnőtt háziorvosi ellátás

A háziorvosok személyes és folyamatos ellátást nyújtanak a város lakosai számára az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

A város felnőtt lakosságának egészségügyi alapellátását – területi ellátási kötelezettséggel – 3 felnőtt háziorvosi szolgálat biztosítja.

Valamennyi háziiorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött. A funkcionális privatizáció teljes körű, a háziorvosok valamennyien vállalkozói formában látják el tevékenységüket.

Gyermek háziiorvosi ellátás

A város gyermek lakosságának egészségügyi alapellátása 2 gyermek háziorvos biztosítja az ellátást.

Valamennyi gyermek háziiorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	0	15223	0
2009	0	0	15859	0
2010	0	0	15000	0
2011	0	0	13782	0
2012	0	0	13051	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Fogorvosi ellátás

A fogorvosi alapellátás keretében a fogorvos feladata a fog- és szájbetegségek vizsgálata, kezelése, gondozása, valamint a sürgősségi ellátás. Az iskolai fogorvosok koordinálják, végzik a fogászati prevenció munkát. A város fogászati alapellátásáról- 2 fogorvosi praxis gondoskodik

Ügyeleti ellátások

A háziiorvosi feladatok munkaidőn kívüli ellátására az önkormányzat központi ügyeletet szervezett. A felnőtt háziiorvosi ügyelet ellátásában valamennyi háziorvos részt vállal. A városban közel 20 éve biztosított a rendelési időn túl és munkaszüneti napokon a lakosság részére a központi orvosi ügyelet. Mindez 2003-tól térségi jelleggel működik (Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Buj és Paszab településekkel együtt).

Védőnői szolgálat (anya, gyermek, csecsemővédelem)

A településen 4 védőnő dolgozik, 3 körzeti és egy iskolai védőnő.

Védőnőknek jelzett esetek száma, típusai:

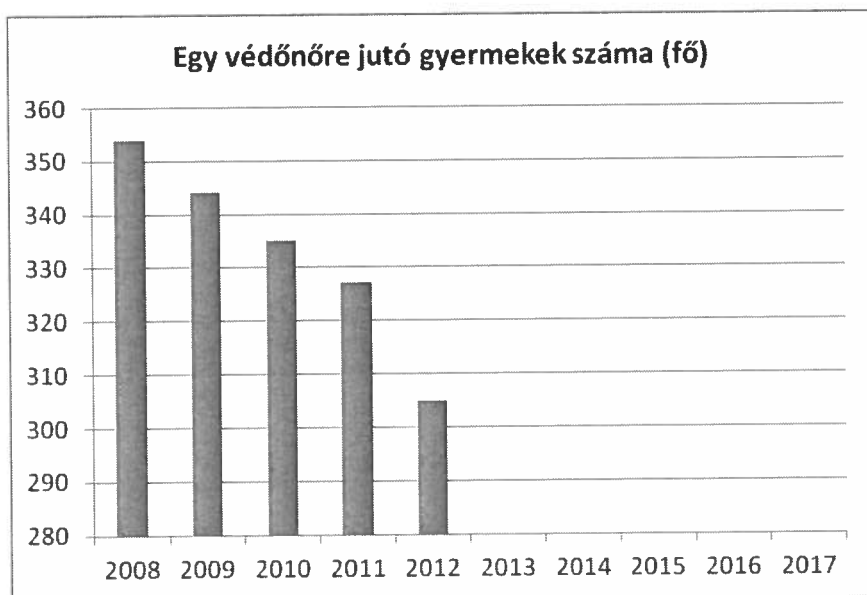
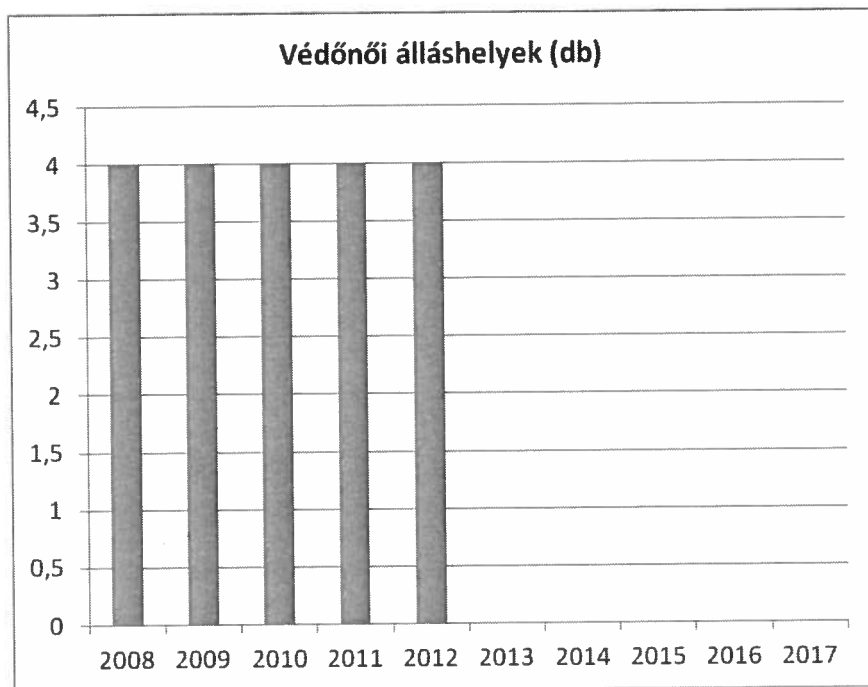
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Anyagi	7	6	6	8	5	8	7
Párkapcsolati	0	1	0	2	0	1	1
Egészségügyi veszélyeztetettség	1	1	1	2	2	1	1
Gyermekelhanyagolás	1	0	0	0	0	0	0
Várandós anya szociális válsághelyzetben	3	3	3	2	4	3	2

Forrás: Védőnői adatok

Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	4	354
2009	4	344
2010	4	335
2011	4	327
2012	4	305

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnőkkel kapcsolatba kerülő családok esetében leggyakrabban anyagi problémák jelentkeznek.

A városban 3 területi védőnői körzetben történik a várandós és gyermekágyas anyák ellátása, valamint a 0-16 éves korú gyermekek gondozása. Az anya-, gyermek-, csecsemővédelem központi megszervezésével 2011. júniusától a gondozói és szakellátási vizsgálatok (nőgyógyászat, belgyógyászat) egy épületben vehetők igénybe. Ezzel egy tartalmát tekintve jó színvonalú, a jogszabályi előírásoknál kedvezőbb szolgáltatást biztosít az ellátást igénybevevők részére.

A területi védőnői szolgálat személyi feltételei maradéktalanul biztosítottak. Valamennyi körzetben szakképzett, elhivatott egészségügyi szakember látja el a feladatot.

Iskola-egészségügyi ellátás

A városban élő és tanuló 6-14 éves korosztály megelőzési jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátásban részesülnek.

Az iskola-egészségügyi ellátását 2 főállású iskolaorvos végzi, 1 fő állású iskolavédőnő segítségével.

Az iskolában az ellátás céljára kialakított orvosi szoba megfelel a szakmai jogszabályban előírtaknak.

0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok:

A Biztos Kezdet Gyermekházzal a hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres szűrése folytán ahol indokolt a korai fejlesztése a gyermeknek időben megkezdhető, amihez fejlesztő pedagógus és szükség esetén megfelelő szakorvosi segítség is rendelkezésre áll.

Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A születéskor várható átlagos élettartam Magyarországon továbbra is messze elmarad az EU átlagától, és a környező kelet-európai országok ide vonatkozó adataitól is. Az okokként kell megemlíteni az egészségtelen életmódot, a hiányos egészségkultúrát, a környezetszennyezést valamint a társadalmon belüli egyenlőtlenségeket.

Nagyon sokan és sokat dohányoznak, egészségtelenül táplálkoznak, keveset mozognak, mértéktelenül fogyasztanak alkoholt, önpusztító életmódot folytatnak, nem törődnek egészségükkel, nem veszik igénybe a szűrővizsgálatokat, de az egészségügyi ellátás más formáit sem. Az életmód lehetőségeit eleve differenciálják a társadalmi egyenlőtlenségek- a legszegényebb és a leggazdagabb rétegek egymástól való távolságának mértéke-, elsősorban az iskolázottsági, a foglalkozási és a jövedelemi viszonyokon keresztül. A társadalom egyes leszakadt csoportjai között halmozottan fordulnak elő egészségügyi, mentális problémák. Ezek tükrében az egészségügyi prevenció, a korai szűrések jelentősége felértékelődött.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

A házi orvosok feladatkörébe tartozik a gyógyító megelőző alapellátás, az újszülöttek, csecsemők és gyermekek szükség szerinti preventív látogatása. A területi védőnők folyamatosan végezték e célból az otthoni látogatást.

Az Általános iskolában a gyermekek rendszeres szűrése (pl. lúdtalp, gerincferdülés, túlsúly, magas vérnyomás, látás élesség és hallás vizsgálat, cukorbetegség) folyamatosan történik. Szükség esetén nyomon követik a gyermek megfelelő szakorvosi ellátását is,

illette a gyógytestnevelés keretében történik a speciális ellátás. Kora gyermekkori kötelező szűrések

A házi orvosok feladatkörébe tartozik a gyógyító megelőző alapellátás, az újszülöttek, csecsemők és gyermekek szükség szerinti preventív látogatása.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokhoz való hozzáférés

A gyermekek hozzáférése az oltásokhoz folyamatos, illetve kampányoltások esetében is csaknem 100 %-osnak mondható- a jó kapcsolatnak - az egészségügyi dolgozók, valamint a Családsegítő Szolgálat között – köszönhetően.

Kampányoltások

Az általános iskolás korosztálynál az oltások teljesítése nagy pontossággal történik, az esetleges elmaradásokat a legtöbb esetben pótolják.

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

2011. júniusától elindult az Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet működése, ahol 16 szakrendelésen túl fizikoterápia, gyógytorna is rendelkezésre áll a település, illetve a környék lakosságának.

Közétkeztetés

Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése és kisgyermek kortól kezdődő követése, az ehhez szükséges élelmiszerek elérhetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozásra nevelés az étkeztetők, a pedagógusok, a szülők, valamint a táplálkozás-egészségügyi szakemberek együttműködésével valósulhat meg.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kultúra kitüntetett helyet foglal el az esélyegyenlőség megteremtésének elősegítésében, az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében. Jelentősége túlmutat az ágazati megközelítés szempontjain, felzárkóztató, kiegyenlítő szerepe miatt, valamint azért, mert a kulturális hátrány az esélyegyenlőtlenség forrása, rögzítője lehet.

Esélyegyenlőséget erősítő szerepének betöltése – a kulturális intézmény (Ibrányi László Könyvtár és Művelődési központ) és a kulturális programok közvetítésével - több módon valósul meg:

- Az önkormányzat kulturális, közművelődési intézménye közösségi szintként szolgál az érintett célcsoportok szervezeteinek működéséhez, a programjaik megvalósításához.

Az intézmény az érintett célcsoportok számára speciális kulturális, oktatási és tehetséggondozási programokat szervez. Ez több esetben pályázati források bevonásával valósulhat meg.

A közönséggént való megjelenés elősegítése rendkívül fontos. Ennek egyik fontos eleme, hogy kiemelt rendezvényeink programjain a részvétel szinte minden esetben ingyenes.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

Rendszeres sportolási lehetőségek:

- **A köznevelési intézmény tornaterme megfelelően szolgálja a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások).**
- **A 2009 év óta működő Tanuszoda évközben szervezeten biztosítja az Ibrány és térségében élő általános iskolás korú gyermekek számára az úszást (testnevelési óra keretein belül)**
- **A Tanuszoda szolgáltatásai bárki részére elérhető**
- **A település labdarúgó csapata NB III osztályában szerepel**
- **A diáksportok közül a kézilabda a labdarúgás és röplabda a legnépszerűbb, a tanulók rendszeresen vesznek részt tornákon.**

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat az időskorúak szociális problémájának kezelése, segítése érdekében a helyi ellátórendszerét folyamatosan az időskorúak szükségleteihez, igényeihez igazítja a pénzügyi ellátások és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások tekintetében egyaránt.

Ibrányban az időskorúak részére egy kivétellel valamennyi kötelezően nyújtandó szociális szolgáltatás hozzáférhető az alábbiak szerint:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Nappali ellátás
- Bentlakásos idősotthoni ellátás

Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen. F

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

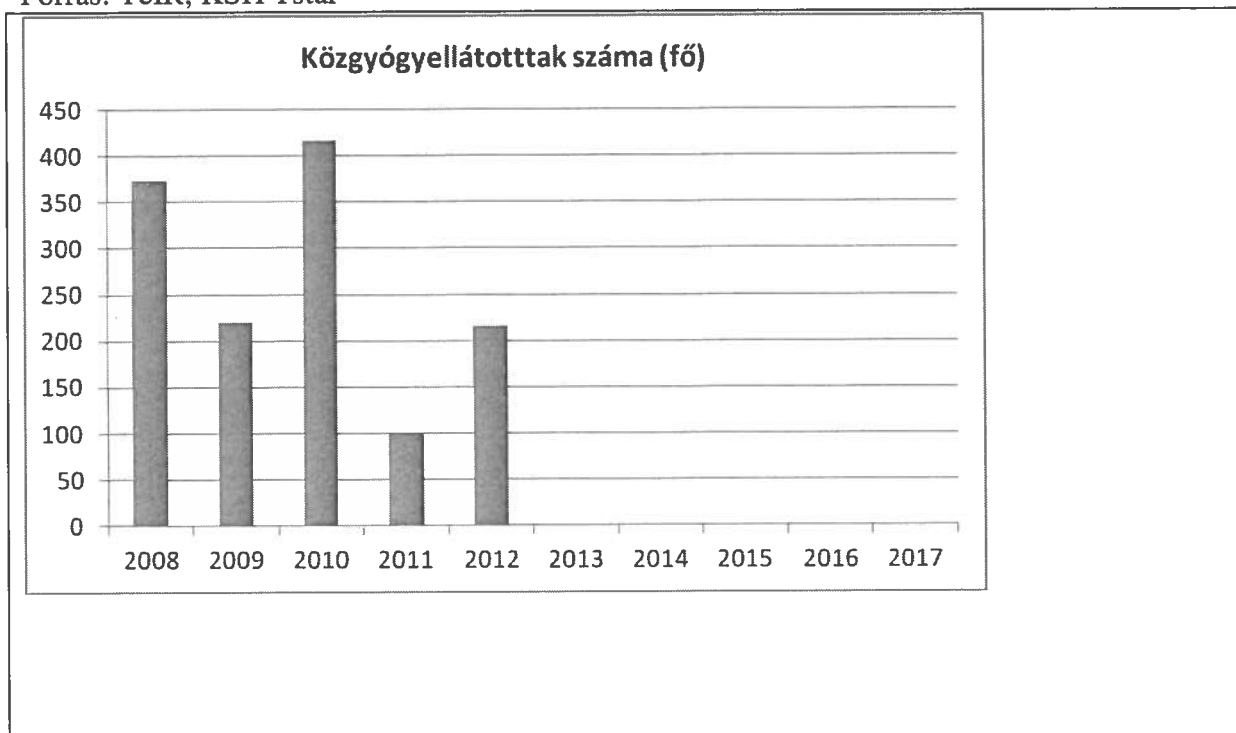
Közgyógyellátással rendelkező száma

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból kiemelt jelentőségű. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, és méltányossági alapon.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	373
2009	220
2010	416
2011	101
2012	215

Forrás: TeIR, KSH Tstar

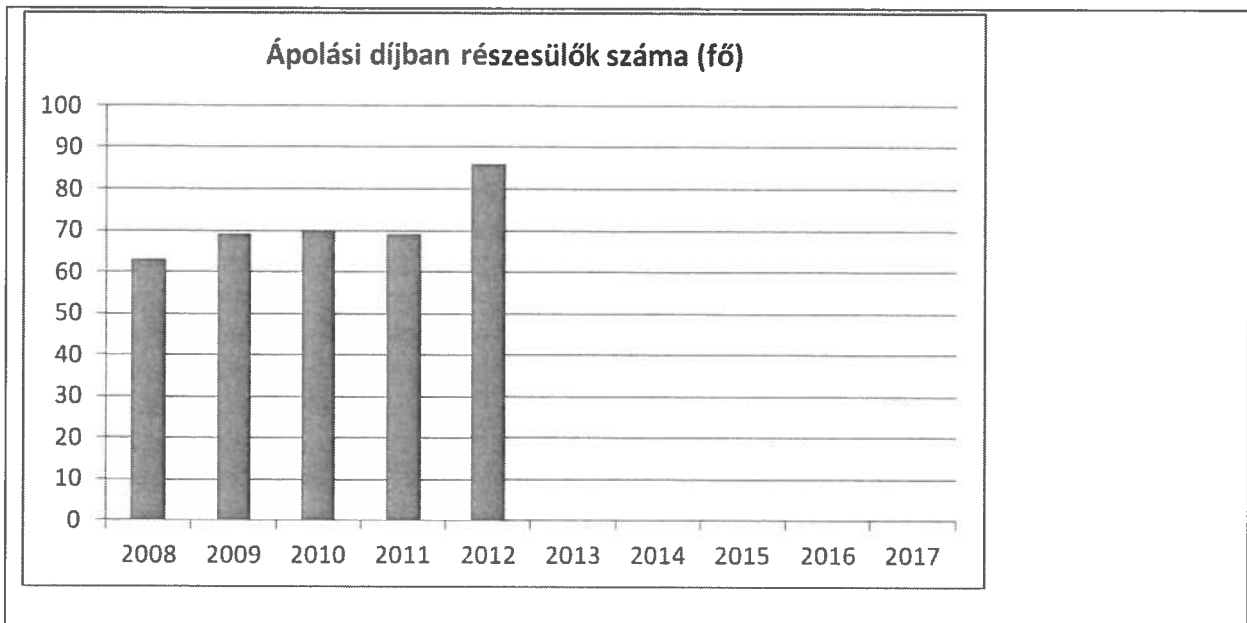
Ápolási díjban részesülők száma

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	63
2009	69
2010	70
2011	69
2012	86

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- **Adományozás**

A városban az adományozás, illetve az adományosztás régóta bevált gyakorlat szerint működik. E tevékenységből a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat is jelentős mértékben kiveszi a részét. Rendszeresen folyik a településen élőtől a természetbeni adományok (ruha, bútor, berendezési tárgyak , tartós élelmiszer) gyűjtése, amit a rászoruló családok részére juttatnak el. Mindezeket túl segítséget kérnek a nagyobb szervezetektől úm. Caritas Katolikus Segélyszervezet, Baptista Szeretetszolgálat, s közreműködnek azon személyek családok felkutatásában, akik a legjobban rászorulnak.

- **Önkéntes munka**

Az önkéntesség kiváló eszköz a negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására, a szegénység, a kirekesztettség elleni küzdelem előmozdítására, a társadalmilag hátrányos helyzetű

csoportok esélyeinek növelésére. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezet, vagy állami intézmény-, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül. Az önkéntes munkavégzés az utóbbi évben kezd igazán elterjedt városunkban, a kibontakozás kedvező jelei már érzékelhetőek. Ennek részeként 2013. évben kezdte meg Ibrány, Rákóczi utca 3. szám alatt tevékenységét a Szalmaszál Szolgálat Önkéntes Centruma, amely pályázat keretében valósult meg. A projekt keretében olyan, megyei hatókörrel rendelkező, az önkéntességet támogató, szervezet kialakítására került sor, amely önkéntes munkavégzést biztosít az arra jelentkező, s alkalmas egyéneknek, az ellátásuk körébe tartozó személyeknél. A Református Egyház fenntartásában működő Bentlakásos Időskorúak Otthona, az Önkormányzat és a Gazdasági-Műszaki Ellátó Szervezet (GAMESZ) valamint az Árpád fejedelem Általános Iskola is fogadott/fogad önkéntes segítőket, amelyről tapasztalataik nagyon kedvezőek.

További céljuk a szociális tevékenységeket ellátó szervezetek mellett szabadidős, kulturális, környezetvédelmi szervezetek, valamint a vállalatok érdeklődésének felkeltése az önkéntes munka iránt.

A mélyszegénységben élő munkanélküliek számára is felértékelődik az önkéntes munkavégzés lehetősége, mivel az ennek keretében végzett és igazolt 30 napos munkavégzés megteremti a lehetőséget a foglalkoztatást helyettesítő támogatás igénybevételére.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Ibrány Város Önkormányzatának és a Roma Nemzetiségi Önkormányzatának partnerségére vonatkozóan, a két önkormányzat közt kötött megállapodásban rögzítettek a mérvadók.

RNÖ esélyegyenlőségi tevékenysége:

- A közfoglalkoztatás biztosítása során az Önkormányzat figyelemmel kíséri a roma származású álláskeresőket a 30 napos foglalkoztatás biztosítását.
- A TÁMOP 5.3.6-11/2012/1 projekt keretében roma programszervezői hálózat működtetésére került sor, s projekt során mint együttműködő partner a megvalósítást a nemzetiségi Önkormányzattal kíséri, segíti annak megvalósítását.
- **Együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a romák lakta ingatlanok rendben tartását, a helyi önkormányzati rendeletben a foglalkoztatást helyettesítő támogatás feltételeként előírtak betartása érdekében.**

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az életminőség és az integráció potenciál javítása helyben nyújtott szolgáltatások által	roma lakosság felzárkóztatása settlement szolgáltatásokkal
A szegregált lakókörnyezetben élők életminőségének javítása, szabadidő hasznos eltöltése, közterület fejlesztéssel biztonságosabb közlekedési feltételek kialakítása	A mélyszegénységben élő, romák- periférián élők lakhatási, közösségi életminőségének pozitív irányba történő elmozdulása, a településrész felzárkóztatása

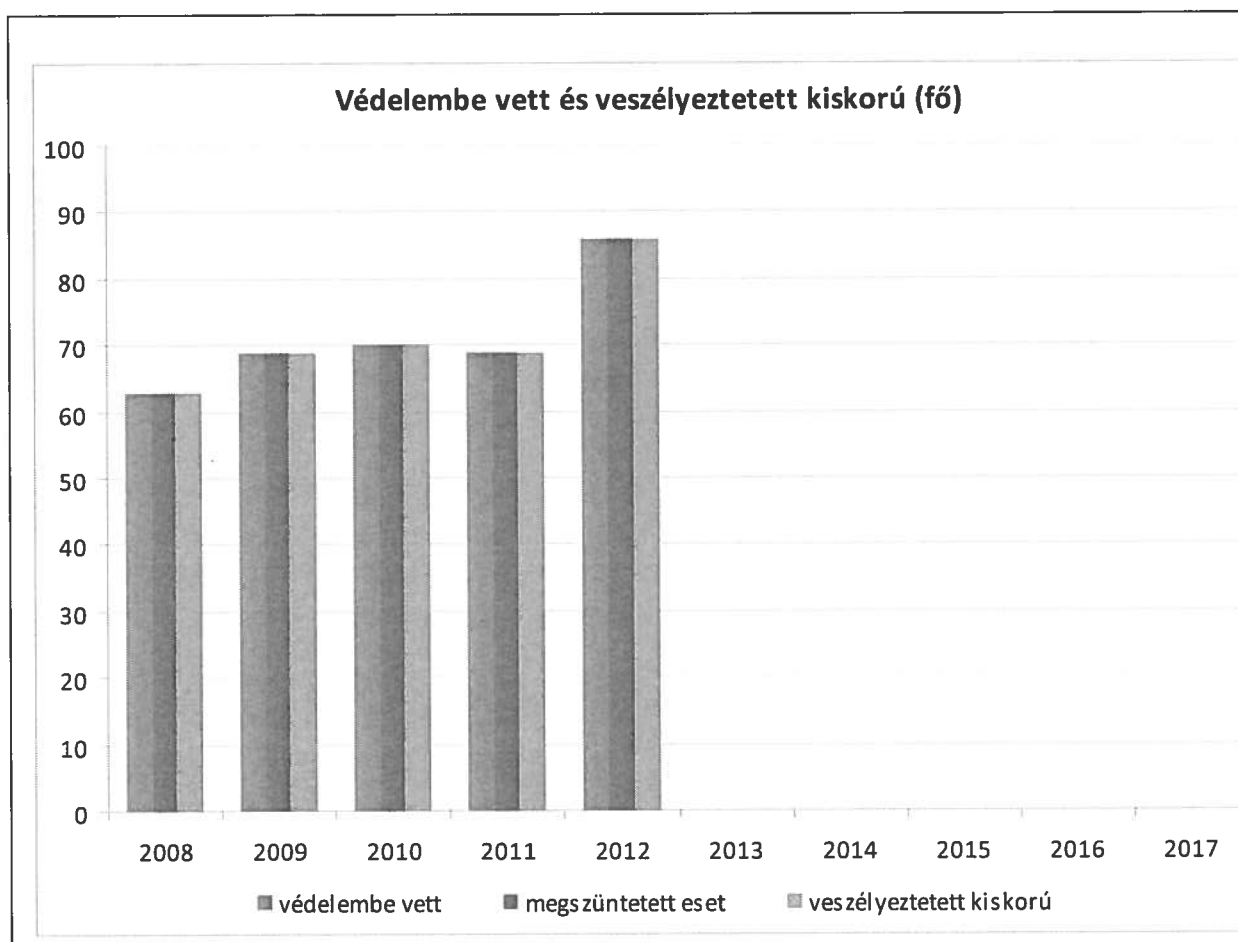
A szegregált településrészen élő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleikkel együtt történő korai fejlesztése	A 0-5 éves korú gyermekek felzárkóztatása, környezetükből adódó hátrányok leküzdése esélyegyenlőségük biztosítása érdekében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Ibrányban az állandó népesség (7067) számához viszonyítva a kiskorú népesség száma (1650 fő) a népesség 23,3 %-a, ami a nagyvárosi lakónépesség adataival összehasonlítva jobbnak mondható. A kiskorú népességben belül a 2012. évi adatokra figyelemmel a fiúk (825 fő) és a lányok 825 fő) aránya 50-50 %-os. Kiegyenlített.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

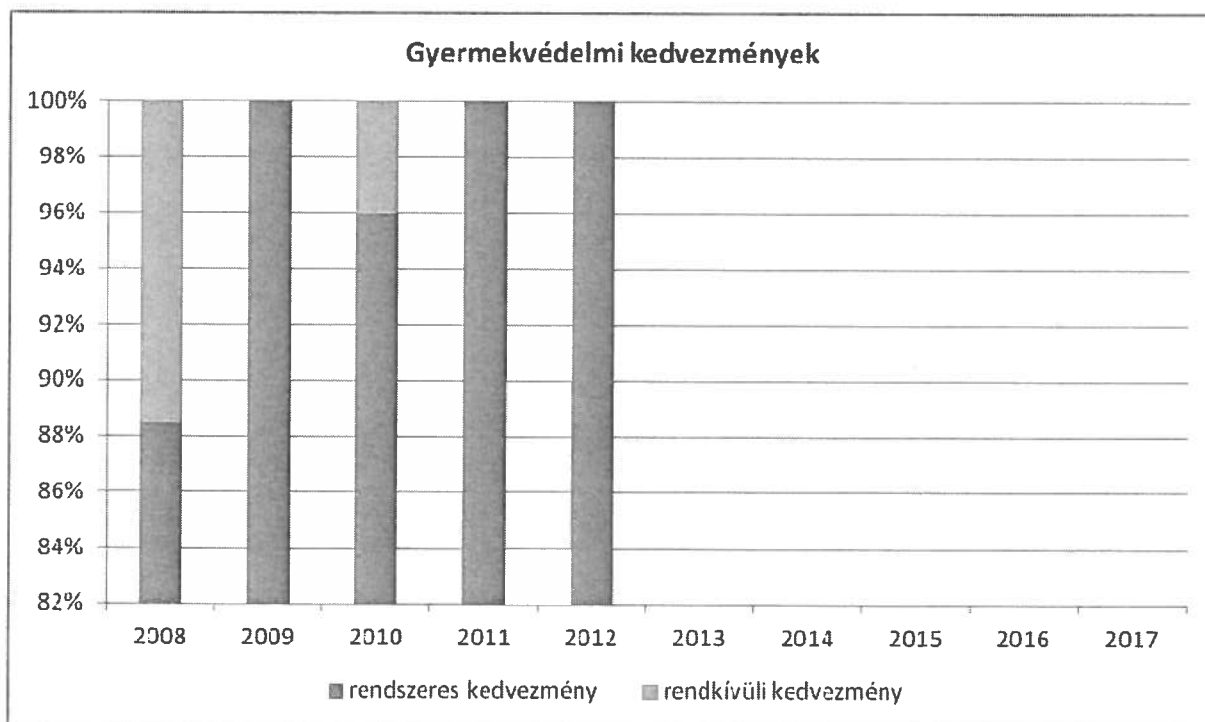

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	985	72	0	0	128
2009	1017	82	0	0	0
2010	1094	0	0	0	46
2011	1058	175	0	0	0
2012	1070	107	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot abban az esetben lehet megállapítani, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre eső jövedelem:

a.) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 130 %-át, azaz a 37.050.-Ft-ot,

b.) ha egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza,

vagy a gyermek tartósan beteg, fogyatékos,

vagy a nagykorú vált gyermeket nevelő család esetén, - amennyiben a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és a 23. életévét, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25 életévét még nem töltötte be, - a családban az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140 %-át, azaz a 39.900.-ft-o nem haladja meg,

c.) és a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000.-Ft), vagy együttszámítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét.(1.995.000.-Ft.)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben az elmúlt évben átlagosan 1070 gyermek részesült.

0-18 éves rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma: 994 fő volt, 18 éven felüliek száma 76 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt benyújtott kérelmek közül 39 gyermek esetében került sor elutasításra. Az elutasítás oka nagy részben az volt, hogy a családban az egy főre eső jövedelem, illetve a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyona meghaladta a jogszabályban meghatározott összeget

A településen 2011-es év kivételével folyamatosan emelkedik a rászoruló, rossz anyagi körülmények között élő családok száma, hiszen folyamatos emelkedés tapasztalható a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számában

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	178	164	65	553	0	201
2009	190	179	26	567	100	220
2010	197	237	32	560	127	216
2011	188	343	23	560	127	216
2012	190	357	31	556	142	450

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2011. évben a nyári gyermekétkeztetés korábbi rendszerét alapjaiban változtatták meg. Míg a korábbi években a központi költségvetés minden települési önkormányzat számára meghatározott összegű normatívát biztosított a nyári étkeztetés megszervezésére, addig a 2011. évi támogatáshoz az önkormányzatok pályázat útján juthattak hozzá. Az elnyerhető központi támogatás mértéke a szerint változott, hogy a pályázó önkormányzat a jogszabály melléklete szerint leghátrányosabb helyzetűnek, hátrányos helyzetűnek vagy egyéb önkormányzatnak minősült-e. Ibrány város önkormányzata a rendelet értelmében hátrányos helyzetűnek minősült, így a rászoruló gyermekek 50%-áig lehetett az önkormányzatnak az étkeztetésre saját költségvetési forrás biztosítása nélkül pályáznia. Az Általános iskola beruházása, konyha kialakítása miatt ezt a lehetőséget (meleg étel biztosítása) teljes mértékben 2012 évtől tudtuk kihasználni, amit a nyári gyermekétkeztetésben részesülők számának megduplázódása is mutat. A konyha beruházás befejezéséig melegíthető konzerv nyújtásával oldottuk meg az étkeztetést a nyári időszakban.

A gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának folyamatos emelkedésével szintén folyamatosan emelkedik az ingyenes étkezésben részesülők száma is.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A település a szegregált lakókörnyezetben élő 0-18 éves korú gyermekekre, esélyegyenlőségükre, valamint felzárkóztatásuk, a hátrányos helyzet leküzdésének segítésére kiemelt figyelmet fordít. Ennek érdekében, a korai fejlesztés, a gyermeknek a szülővel, családjával történő együttes fejlesztése, foglalkozása érdekében működik 2009-től a Varázssziget Biztos kezdet Gyermekház, ahol a 0-5 éves korú gyermekek fejlesztése, családjukkal együtt történik.

A 2012. novemberében beindult Komplex-telep (TÁMOP 5.3.6.) pályázat keretében a nagyobb, iskoláskorú gyermekek tanulmányi előmenetelének segítésére megkezdődött a Tanoda tevékenysége, külön az alsó tagozatos és külön a felső tagozatos gyermekek részére. Az eltelt pár hónapos tevékenység eredményei már a 2012/13-as tanévben is észrevehetőek voltak a második félévben, ami pozitív visszajelzésben nyilvánult meg mind az iskola pedagógusai, mind a gyermekek és családjaik részéről.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Amikor a szülők egy része és a családok nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbá válnak, akkor az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyerekek száma, akik a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak. A nehezedő anyagi körülmények miatt nagymértékben megnőtt a szociális támogatások iránti igény. Ezek a problémák az iskoláinkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat.

Hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek aránya

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település egészére kiszámított aránya.

Városunkban egyetlen általános iskola működik, így a körzethatárookra ez esetben nincs szükség, hiszen az egész településről járnak a gyermekek.

A településen működő 3 óvoda közül egy egyházi fenntartású (Baptista Szeretetszolgálat) aminek az egész település a körzethatára, míg a másik két (önkormányzati) óvoda esetében a szegregáció elkerülésére figyelemmel, azt szem előtt lettek a körzethatárok kialakítva.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	0	15223	0
2009	0	0	15859	0
2010	0	0	15000	0
2011	0	0	13782	0
2012	0	0	13051	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok:

A Biztos Kezdet Gyermekházban a hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres szűrése folytán ahol indokolt a korai fejlesztése a gyermeknek időben megkezdhető, amihez fejlesztő pedagógus és szükség esetén megfelelő szakorvosi segítség is rendelkezésre áll.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a város az alábbi keretek között és intézményekben biztosítja:

- feladatellátási megállapodással 2012-ig egy vállalkozás keretében működtetett, majd 2012. januárjától párhuzamosan, illetve szeptembertől kizárólagosan a Baptista Szeretetszolgálat által fenntartott 1 bölcsőde,
- az önkormányzati óvoda (2 tagintézményben) és Baptista Szeretetszolgálat által fenntartott óvoda
- és általános iskolai napközik (2013. januártól állami fenntartásban, önkormányzati működtetéssel) biztosítják

Az alábbi táblázat a bölcsődék kihasználtságát mutatja:

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	20	0	20
2009	1	15	0	15
2010	1	15	0	15
2011	1	14	0	15
2012	1	19	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

- A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata:

Ibrányban, 14 éve működik a Gyermekjóléti Szolgálat. Az önkormányzat önálló intézményként Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat keretein belül biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást. Intézményi társulási megállapodás alapján.

2012.-ben Ibrányon kívül még három településen / Buj, Paszab, Tiszabercel / láttuk el ezt a feladatot.

A tárgyi feltételekben az előző évhez képest változás nem történt. A szolgálat Ibrány, Liliom u. 2. sz. alatt található irodában működik. A helyiség szűkös, a személyes segítő munkára, valamint szakmai megbeszélésekre elfogadható. Szükség lenne interjúszobára, esetkonferenciák megtartásához szükséges helyiségre, raktárra.

A technikai feltételek megfelelőek, saját számítógép, asztal mellett irodai vonalas és mobiltelefon, fax, fénymásoló, internet-hozzáférés segíti a családgondozó munkáját. Ezenkívül az önkormányzat továbbra is biztosítja számukra ismereteink bővítésének lehetőségeit, / internet, szakmai folyóiratok használata / hogy naprakész információkkal szolgálhassunk klienseinknek, a hozzánk fordulóknak.

A családlátogatásokat az ibrányi GAMESZ autójával, illetve saját gépjárművel oldja meg. Az önkormányzat a családgondozók részére kutyariasztót is biztosított.

Ebben az évben sem sikerült az intézmény bővítése, más helyre történő költözése, ez már most folyamatban van és rövid időn belül egy nagyobb épületrész áll rendelkezésünkre a hatékonyabb munkavégzéshez. / Hamarosan a II sz. orvosi rendelő helyére fognak költözni, és ha sikeres lesz a város rehabilitációs pályázat egy korszerűbb, szép épületet kap a szolgálat. /

A személyi feltételekben minimális javulás történt, mert 1 fő 4 órás közalkalmazottként, 1 fő pedig közmunka keretében szeptembertől-decemberig segítette a családgondozói feladatok ellátását. Erre szükség is van a megnövekedett feladatok, a családokkal való együttműködés hatékonysága érdekében. A segítségnyújtás főbb formái között információ közvetítés, tanácsadás, ügyintézés, érdekvédelem, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel.

Családgondozást végeznek a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. Munkamódszerünk túlnyomórészt az egyéni esetkezelés.

A gyermekjóléti szolgálat célja eredményesebb munkamódszer, munkavégzés kialakítása, ennek érdekében az intézmény dolgozói 2012.-ben is részt vettek konferenciákon, tanácskozáson, továbbképzéseken, hogy még hatékonyabban tudják ellátni feladatukat.

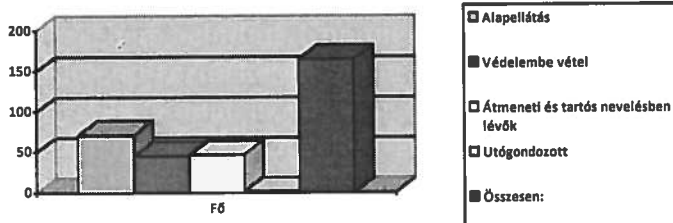
Ibrány Város lakosainak száma 7068 fő. A lakosság közel 15 %-a 1100 fő, roma származású. A 0-18 évesek száma 1734 fő.

Az elmúlt évben, 1325 esetben gondoztak családot.

Tevékenységük a probléma típusok szerint	
Anyagi / életmódbeli, lakhatási / probléma	227
Gyermeknevelési	509
Beilleszkedési nehézség	23
Magatartászavar	31
Családi konfliktus	92
Életviteli problémák	135
Családon belüli bántalmazás / fiz, lelki, elhanyagolás /	83
Szülői elhanyagolás	188
Egészségkárosodás, fogyatékoság	15
Szenvedélybetegségek	22
Összesen:	1325

Intézményünkben azt tapasztalják, hogy minden erőfeszítés ellenére egyre nagyobb méreteket öltenek a gyermekekkel kapcsolatos problémák. Nagyon sokan élnek gyermek fejlődését nehezítő körülmények között nélkülözésekkel küszködve. A problémák egyre összetettebbek, súlyosabbak.

Gondozásban lévő gyermekek	Fő
Alapellátás	71
Védelembe vétel	45
Átmeneti és tartós nevelésben lévők	47
Utógondozott	1
Összesen:	164

Alapellátás keretén belül 71 gyermeket gondoztak Ibrányban, ez 41 családot érint.

A kezelendő problémák nagy részben a szülők helytelen életviteléből, életmódjából adódnak. A gyermekek veszélyeztetettségét érzelmi, értelmi, fizikai, erkölcsi elhanyagolásuk okozza, emellett előfordulhatnak egészségügyi problémák, munkanélküliség miatti rossz szociális helyzet, lakhatási gondok és egyéb – esetleg a szülőnek kevésbé felróható- kiváltó okok is. /42 fő /

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása, az igazolatlan iskolai hiányzás. A családgondozás, és a tv. szigorítás /iskoláztatási támogatás felfüggesztésének hatására / némi javulás tapasztalható, de még mindig nagyon sok az igazolatlanul mulasztók száma, nőtt az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, eseti gondnok által történő felhasználása. A gyermeknek joga van arra, hogy értelmi fejlődése érdekében részt vegyen a számára legmegfelelőbb oktatásban. A szülőnek pedig kötelessége, hogy biztosítsa számára ezt a lehetőséget. / 12 fő /

Tapasztalat szerint elmondható, hogy legtöbb esetben a gyerekek devianciája mögött leginkább nevelésbeli problémák, hiányosságok állnak. / 9 fő /

A rendőrség jelzései ebben az évben csökkentek, mert nem volt annyi közúti ellenőrzés./ 15 jelzés / Lopás, garázdaság miatt, / 11 fő / A bűncselekményt elkövető gyermekeket, ha még nem voltak gondozásban alapellátás keretén belüli gondozásba vettük. Az okok háttérben a szülők életvezetési problémái, elhanyagoló nevelése, agresszivitása, helytelen nevelési attitűdje áll.

A szülők közötti konfliktus miatt, /4 fő/ melyeknél rendőrségi intézkedés is történt.

A családokban kialakult konfliktus, a válás, a veszekedés is előfordul, amely néha tettelegesséig is fajult. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de a családban élő gyermekek szemtanúi a bántalmazásnak. A családi viszályoknak legtöbbször az alkohol a kiváltó oka, amelynek következménye az agresszív viselkedés. Ezekben, az esetekben a gyermekek lelki, érzelmi fejlődése van veszélyben. Először alapellátás keretén belül gondozzuk őket, de ha továbbra is előfordul erőszak, a védelembe vételt kell javasolni. tetteleges bántalmazás esetén a rendőrség nem csak szolgálatunknak jelez, hanem fel is jelenti a bántalmazót. Ilyen esetekben a családgondozót is meghallgatja a bíróság.

2 válsághelyzetben lévő hátrányos helyzetű várandós anya gondozására került sor az elmúlt évben. A védőnői jelzés miatt vettük gondozásba a kismamákat a saját és születendő gyermekük egészségének megőrzése érdekében.

1 Utógondozás volt ebben az évben, amely évközben le is zárult. Az átmeneti nevelés megszüntetése után a gyermek vérszerinti édesapja családjába került vissza. A gyermek zökkenőmentes beilleszkedése érdekében tartották a kapcsolatot a családdal. Probléma nem volt.

Az alábbi táblázatban foglaltuk össze a szolgálathoz 2012. évben érkezett jelzések adatait:

<i>Honnan jött a jelzés?</i>	<i>Esetek száma:</i>
egészségügyi szolgáltató	17
Napközbeni kisgyermekellátó	-
nevelési-oktatási intézmények	197
önkormányzat (jegyző)	5
rendőrség	15
Pártfogó felügyelő jelzés	-
Összesen:	234

Összesen 47 átmeneti nevelt gyermek vérszerinti szüleit is figyelemmel kísérték. / 18 család /. Rendszeres kapcsolattartással szeretnék, ha minél előbb visszakerülnének a gyermekek a vérszerinti családjukba. Új átmeneti nevelésbe vételre 2 esetben került sor, mely két családot, 12 gyermeket érintett. Az egyik családban 4 gyermekesetében a szülők, a család a nem tudták biztosítani a gyermekek megfelelő ellátását, az anya életvitele miatt nem alkalmas a gyermekek nevelésére és a nagyszülők sem tudtak megfelelő nyugodt az légkört biztosítani a gyermekeknek. A kicsik felügyelet nélkül maradtak. A másik esetben pedig az iskola jelzése után bántalmazás gyanúja miatt került sor a családból történő kiemelésre. Ez nyolc gyermeket érintett.

14 gyerekről érkezett tájékoztatás pártfogói felügyelet miatt. Jellemző a lopás, garázdaság, és más bűncselekmények. Együttműködési megállapodást kötöttünk a pártfogói felügyelettel, hogy kölcsönösen segítsük egymás munkáját.

4 magántanuló van. Az általános iskolában 4 magántanuló gyerek van, akik különböző okok /általában egészségügyi okok/ miatt nem tudnak rendszeresen iskolába járni. A magántanulói státuszokhoz javaslatot készítettek, az orvosi vélemény alapján. A Kormányhivatal is kért javaslatot középiskolai magántanulói státuszhoz 4 esetben, de csak egy esetben javasolták a tanulmányok folytatását ebben a formában.

Azokban az esetekben, amikor az alapellátás nem járt sikerrel, hatósági eljárást kellett javasolni.

Védelembé vétel keretén belül a 2012. évben 43 gyermeket gondoztak, 25 családban.

A 2012. évben a 47 védelembé vett gyermek mellett új védelembé vételére 26 gyermek esetében került sor, 30 gyermek esetében pedig a védelembé vétel megszüntetésre került.

- 14 fő esetén családi körülményeik a szülők életvitele miatt javasolták a védelembé vételt
- 6 fő esetén pedig a gyermekek igazolatlan hiányzása, iskolai magaviselete miatt került sor a hatósági eljárásra.
- 6 fő esetében a szülőnek felróható magatartás miatt javasolták a védelembé vételt.

2012. évben a védelembé vétel felülvizsgálata során 27 esetből 16 esetben a további fenntartást tartották szükségesnek, mert bár a veszélyeztetettség csökkent, de teljesen nem szűnt meg. Ez összesen 15 gyermeket érintett.

- 30 gyermek, védelembé vétele került megszüntetésére:
 - 4 fő esetében, sikeres volt a védelembé vétel, nem érkeztek újabb jelzések.
 - 8 fő esetében nagykorúság miatt szűnt meg a védelembé vétel.
 - 12 fő esetében átmeneti nevelésbe vétel miatt .
 - 6 fő gyermek védelembé vétele elköltözés miatt szűnt meg.

Családba fogadás miatt 3 családot látogattak, ez 5 gyermeket érintett. A gyámhivatal részére felülvizsgálatkor környeztanulmányt és javaslatot készítettek.

Két esetben az anyai nagymama a családba fogadó szülő, egy esetben pedig az apai nagybácsi a gyám.

A családgondozó 2012.-ben még hivatásos gondnoki teendőket is ellátott. Ez is növelte a családgondozó leterheltségét. 2013.-tól már ez a feladat a Kormányhivatalhoz, a Járási Gyámhivatalhoz tartozik, így csökkeni fog a családgondozó leterheltsége.

Természetbeni támogatásként lehetőségük volt adományok közvetítésére (ruha, cipő, bútor). Az elmúlt évben is csak saját gyűjtésből nyújtottak segítséget.

A szolgálat a Kelet Karitasz segítségével egy hatgyermekes családnak tudott segítséget nyújtani hidrofór beszerelésében, mivel a vizet díjhátralék miatt kikötötték a családtól. / 50.000.-ft értékben /

Sikeres volt a pályázatuk a hátrányos helyzetű gyermekek táboroztatására. 20 gyermek vehetett részt az Erzsébet táborban, Vajtán. /1 hétig /

2012.-ben is jól sikerült a karácsonyi ünnepségük. 30 gyermeket tudtak megvendégelni és megajándékozni. Az adományokból készített csomagok, a gyönyörűen feldíszített fenyőfa, a finomságokkal megrakott asztal, a gyermekek vidám, boldog arca megható pillanatokat jelentett számukra. Ezen kívül 50 család részesült ruhasegélyben az összegyűjtött adományoknak köszönhetően.

Az önkormányzat sikeres pályázatát a nyári étkeztetést az elmúlt évben az Árpád Fejedelem Általános Iskola konyháján bonyolították le. Az igények felmérésben a névsor összeállításában vettek részt. Összességében elmondható, hogy a családok nagy örömmel fogadták ezt a lehetőséget és szinte kivétel nélkül éltek a lehetőséggel. / 450 gyermek 44 napon keresztül részesült meleg étkezésben./

30 gyermek részesült óvodáztatási támogatásban, egyszeri 20.000.-Ft összegben, amely természetben került felhasználásra. A gyermekjóléti szolgálat családgondozója az óvodával és a szülővel egyeztetve vásárolta meg az utcai ruházatot, utcai cipőt, váltó cipőt, tisztasági csomagot, rajz felszerelést, takarót, párnát.

Több alkalommal készítettek környeztanulmányt nyíregyházi szakiskolák, szakközépiskolák részére az ott tanuló ibrányi fiatalok családi körülményeiről.

Rendszeresen kérelmeket írtak az ügyfelekkel egyszeri gyógyszer-támogatásra, részletfizetésre, díjhátralék átütemezésére, krízissegélyre. Rossz anyagi helyzetük, aluliskolázottságuk miatt nem tudnak saját ügyükben megfelelően eljárni.

Szakmaközi megbeszéléseket 2 havonta tartottak, az elmúlt évben 6 alkalommal. Ezeken a találkozókön egy-egy meghatározott témakörben megbeszéljék szakmai tapasztalataikat, illetve az aktuális problémákat a gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémákról. (pl: Iskoláztatási támogatás felfüggesztése, eredménye, a média és a közösségi oldalak hatása a gyermekekre, kapcsolattartás lehetőségei, válás, átmeneti nevelésbe vétel esetében stb)

Esetkonferenciákat havonta és szükség szerint szerveznek. Kialakult egy állandó mag, akik részvételére mindig számíthatunk / a védőnők, a gyermekvédelmi felelősök, gyámhatósági ea., az osztályfőnökök, rendőrség képviselője, Roma nemzetiségi önkormányzat elnöke, családgondozók./ Védelembe vétel előtt és felülvizsgálatkor véleményüket figyelembe véve döntünk a szükséges hatósági eljárásról. Ez megkönnyíti, és eredményesebbé teszi a további gondozást, valamint a családok is szembesülnek azzal, hogy valamennyi szakember figyelemmel kíséri életüket.

Az éves tanácskozás minden évben megtartják, melyen a jelzőrendszer szinte minden tagja részt vesz.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés folyamatosan javult, segítik egymás munkáját az információkkal. Még mindig vannak olyan jelzőrendszerei tagok, akik nem élnek a jelzés lehetőségével, így késve jutnak a szakemberek tudomására a fontos információk. Ennek hiányában a problémák megoldása késlekedik.

A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Alapfokú oktatás

Ibrány alapfokú oktatási intézménye az Árpád Fejedelem Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, mely 2007. szeptember 1-től 2012. december 31-ig a Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működött. Az intézmény a korábban Ibrány Város Önkormányzata, Paszab község, Beszterec község közoktatási és nevelési intézményeiből jött létre. Az indulás óta az intézményhez csatlakozott Gégény község, Tiszabercel község, Sényő és Tiszarád községek közoktatási és köznevelési intézménye is. Az ibrányi székhelyintézmény sokszínű és szerteágazó pedagógiai tevékenysége révén alkalmas volt arra, hogy a kistelepülések tanulóinak a hátránykompenzációját kezelje, olyan intézményi háttér biztosításával, amely ezen problémákat megfelelő személyi és szakmai feltételek között segíti.

Az intézmény **alaptevékenysége** keretében

- általános iskolai neveléssel, oktatással,
- óvodai neveléssel, iskolai előkészítéssel
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével, oktatásával,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók oktatásával, ellátásával,
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók ellátásával,
- nemzeti-etnikai feladatok ellátásával,
- képesség kibontakoztató és integrációs oktatásfejlesztéssel,
- szakkörök, iskolai sportkörök működtetésével,

- általános és iskolai tanulók ellátásával,
- alapfokú művészeti oktatással,
- iskolai bázisintézmény feladatellátással,
- óvodai bázisintézményi feladatellátással,
- egységes pedagógiai szakszolgálati feladatellátással, gyermekékeztetéssel foglalkozik.

Pedagógiai szakszolgálati ellátás az alábbi területekre terjed ki:

- gyógypedagógiai tanácsadás
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- továbbtanulási- pályaválasztási tanácsadás
- gyógytestnevelés
- mentálhigiénés prevenció
- Iskolaszichológusi ellátás

Alapfokú művészeti oktatás a következő művészeti ágakban folyik az Ibrányban:

- Zeneművészet – klasszikus zene (zongora, fafúvós: furulya, fuvola, klarinét, rézfúvós: harsona, kürt, trombita, tuba, szaxofon, ütő, szolfézs, népzene)
- Képző- és iparművészet (grafika, festészet, kerámia, tűzzománc)
- Szín- és bábművészet (színháték)

Az intézmény az alaptevékenységhez kapcsolódóan az alábbi kiegészítő tevékenységet folytatja:

- munkahelyi vendéglátás, szociális étkeztetés, sport és diáksport tevékenység, számítástechnikai-, szabadidős és művészeti táborok, valamint nyelvtanfolyamok szervezése.

Az intézmény nevelő és oktató tevékenységéhez nem közvetlenül kapcsolódó, nem közoktatási tevékenységek közül az alábbi feladatok ellátása történik az intézmény keretein belül:

- **gyermekjóléti és családsegítő szolgálati feladatokat** az ibrányi székhelyintézményben az oktatási intézményben dolgozó ifjúsági és gyermekvédelmi felelősök közreműködésével látják el
- **pályaválasztási tanácsadást** a székhelyintézményben működő szakszolgálat látja el

A Kormány a Klebesberg Intézményfenntartó Központról szóló 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése c) pontjában az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervként, ennek keretében az állami fenntartású köznevelési intézmények fenntartói jogai és kötelezettségei gyakorlására 2013. január 1-jei hatállyal a Klebesberg Intézményfenntartó Központot jelölte ki. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 74. § (1) bekezdése alapján 2013. január 1-jétől az állam fenntartásába kerülő köznevelési feladatot ellátó intézményekkel kapcsolatos fenntartói, valamint egyes irányító jogokat és kötelezettségeket a KIK vette át.

A köznevelési intézmények fenntartói joga átadás-átvételéhez kapcsolódó eljárás lebonyolításához szükséges keretek meghatározására, az átvételre kerülő intézmények köznevelési feladatai ellátásának biztosítása érdekében, a korábban e feladatok ellátását szolgáló vagyonelemek, tárgyi eszközök megosztásához, a KIK ingyenes használatába adásához, a foglalkoztatottak, illetve létszám átadás-átvételéhez, a jogok és kötelezettségek meghatározásához, megosztásához szükséges keretek biztosításához kapcsolódóan a korábbi fenntartó a Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulás, valamint a köznevelési intézménynek helyet adó épület és eszközpark tulajdonosa (Ibrány Város Önkormányzata) 2012. decemberében a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású

intézmények állami fenntartásba vételéről 2012. évi CLXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Törvény) 13. § (2) bekezdés a) pontja alapján Megállapodást kötöttek.

A Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulásban részes önkormányzatok döntöttek a Társulás 2012. december 31-ével történő megszüntetéséről. Az általános iskola fenntartását az állami intézményfenntartó központ vette át. Mivel azonban az óvoda is Társulás fenntartásában volt, és annak fenntartását az állam nem vette át, így Ibrány Város Önkormányzata köteles az óvodai feladatellátásról is gondoskodni.

A Társulás által fenntartott közoktatási intézmény Ibrány, Paszab, Tiszabercel, Gégény, Beszterec, Sényő és Tiszarád települések oktatási intézményeit fogta keretbe, mint többcélú intézmény. A települések közül Sényő település nem a Közép-Szabolcsi Többcélú Kistérségi Társulás által lehatárolt Ibrány-Nagyhalász statisztikai kistérséghez tartozó település, nem tagja a Kistérségi Társulásnak. A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló törvényjavaslat 3.§.(3) bekezdése alapján az óvodák önkormányzati fenntartásba „visszavétele” egyszerűsített, azaz a jogszabály a nevelési év közbeni fenntartó váltást csak abban az esetben engedélyezi, ha a Jogutód intézmény az önkormányzati társulásban részes önkormányzat fenntartásába kerül”. Fentiekre tekintettel a tanév közbeni fenntartóváltás csak úgy lehetséges a sényői óvoda esetében, ha az jelen tanév végéig egy intézményfenntartó társulás keretében kerül megszervezésre. Ezen jogszabályi előírás miatt Sényő Község Önkormányzatának Ibrány Város Önkormányzatával közösen egy intézményfenntartó társulást kellett létrehozni a 2013. augusztus 31-ig történő óvodai feladatellátásra. A Társulás megalakítására 2011. december elején került sor Ibrány-Sényő Óvodai Intézményfenntartó Társulás néven.

Óvoda

Az önkormányzat az óvodáztatási kötelezettségét az 1945 – ben alapított, 10 csoportos, 230 férőhelyes óvoda fenntartásával és működtetésével valósítja meg.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Óvodai feladat ellátási helyek száma	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Óvodai férőhelyek száma	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230
Óvodába beírt gyerekek száma	334	324	339	312	305	291	319	309	305	297
Óvodapedagógusok száma	21	21	21	21	21	21	20	20	20	20

Forrás: önkormányzati adatbázis

A csoportok létszáma lényegesen magasabb a szakmai szempontból és törvényesen elfogadható létszámnál. Ilyen magas létszám mellett csökken a nevelés hatékonysága, az egyénre fordítható idő és törődés.

Magas a hátrányos helyzetűek száma (40 %), ebből következően az óvodának komoly hátránycsökkentő és szocializáló szerepe van, amit nevelőmunkájában kell érvényesítenie.

Ibrány mellett más településről bejáró gyerekek is igénybe veszik az óvodai ellátást. Az óvodák esetében nagyon lényeges, hogy az óvoda által választott, adaptált, vagy írt nevelési program megfeleljen a településen élők igényeinek, szociokulturális állapotának, szükségleteinek, a természeti- és más fontos értékeknek. Kiemelt terület, a program specifikuma: Komplex művészeti nevelés.

Székhely/telephely	Gyermekek száma	Ebből		Csoportok száma	Férőhelyek száma
		HH	HHH		
Ibrány, Szabolcs út, 1. számú óvoda	106	73	20	4	75
Ibrány, Árpád út, 4. számú óvoda	98	35	21	3	70
Ibrány, Óvoda út, 2. számú óvoda	83	73	46	3	85
Település összesen:	287	181	87	10	230

Forrás: önkormányzati adatbázis

Az óvodai feladat-ellátási helyeken a 2011-2012. tanévi nyitóadatok szerint az összes gyermeklétszám a 3 települési feladat-ellátási helyen összesen 287 fő, mely 25 %-al meghaladja a férőhelykapacitást. A statisztika alapján az óvoda minden feladat-ellátási helyen maximálisan ki van használva.

A feladat-ellátási helyek férőhely száma 75-70-85 fő, a *Szabolcs úti* feladat-ellátási helyen 33 %-os többletlétszám figyelhető meg. A rendelkezésre álló adatok alapján a településen a 3-6 éves korúak száma 374 fő (2011. 01. 01. szerinti állapot szerint), melynek következtében minimum 30-40 olyan gyermek él a településen, akik potenciálisan óvodai felvételt kérelmező gyermekeknek minősülnek, a közeljövőben várható kötelező óvodai ellátás előírására irányuló jogszabályi változások alapján.

Az *Óvoda úti* feladat-ellátási hely amelyik a 2013/13 tanévtől a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásában van, két részből álló épületben foglal helyet, amely az 1950-es évek elején épült szolgálati lakásból és a hozzátoldott óvodai szárnyból áll. Az épületszárnyat a '70-es években bővítették. Ez a legrégebbi és legsúfoltabb óvodaépület A felújítások nélkülözhetetlenek és azonnali feladatmegoldásokat jelentenek, - annál is inkább, mivel: itt a legmagasabb a gyereklétszám a településen működő 3 óvodaépület közül, magas a szocializáció hiányával küzdő HHH-s gyermekek száma, illetve itt a legmagasabb az egyéni bánásmódot és fejlesztést igénylő gyerekek létszáma is.

Az 1979-80-ban épült az *Árpád úti* óvoda épület. 2001-ben a korábbi két csoportnak helyet adó épületet további egy csoportszobával bővítették.

Az ibrányi óvoda fejlesztésére a település 97.806.533 Ft összegű támogatást nyert az elmúlt évben „Kapacitásbővítéssel járó óvodafejlesztés Ibrány Városában” / ÉAOP-4.1.1/A-11-2012-0012/ címmel. A 2013 márciusában induló fejlesztés révén a Szabolcs úti óvoda 1 csoportszobával /27 férőhellyel/ történő bővítése valósul meg.

Általános Iskola

Az Árpád fejedelem Általános és Művészeti Iskolában 729 gyerek tanul, a tantestület létszáma: 57 fő. Az iskola zeneiskolával és művészeti iskolával, valamint pedagógiai szakszolgálati intézménnyel rendelkezik.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Általános iskolai feladat ellátási helyek száma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Általános iskolai osztályteremek száma	36	36	31	31	39	39	36	34	36	36
Általános iskolai tanulók száma	820	855	830	842	851	816	809	764	739	729
Általános iskolai főállású pedagógusok száma	59	60	60	60	60	58	60	58	58	57

Forrás: önkormányzati adatbázis

Az intézmény a Rétközi Iskolaszövetség központi iskolája, szervezi és segíti a térség társult iskoláinak szakmai munkáját. Az iskola az 1-4. évfolyam tanulóinak napközis, az 5-8. évfolyam tanulóinak menzai ellátást biztosít. A tanulók jelenleg két idegen nyelvet tanulhatnak: németet és angolt. A 2010/11-es tanévtől negyedik évfolyamon bevezetésre került az angol és német emelt szintű nyelvtanítás, majd 2011 szeptemberétől 5. évfolyamon nívócsoportos matematikaoktatás.

Az alsó tagozat alapozó képzését nagy gyakorlattal rendelkező tanítók végzik. Felső tagozatban szakos ellátottság 100 %-os, a szaktanárok felkészültsége, nagy szakmai tapasztalata biztosítja az eredményes munkának.

Az iskola specialitása a korábban részletezett sokszínű művészeti képzés.

Az iskola másik büszkesége a két számítógépes szakterem, ahol a korszerű informatikai és számítástechnikai ismereteket sajátíthatják el a tanulók, eközben megismerkednek az Internet használatával is. Az ismeretszerzést és a tanult ismeretek gyakorlását segíti a különleges számítástechnikai eszközrendszerrel felszerelt MultiCenter.

Speciális programmal támogatják a szociokulturális hátránnyal induló tanulókat. Részükre szakköröket indítanak, versenylehetőséget biztosítanak. 2009-ben megalakult Géniusz Palántaképző tehetséggondozó műhely megfelelő keretet ad az iskola tehetséggondozó munkájának.

	Tanulói létszám	IPR-ben résztvevő tanárok száma	HH/HHH	%	SNI	%
Árpád Fejedelem Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat	739	53	411 / 188	56 / 25	36	5

A táblázatból kitűnik, hogy az SNI-s /sajátos nevelési igényű/ gyermekek száma az országos alatti (6,9%) és a megyei átlaggal közel azonos (5,3 %). A hátrányos helyzetű (HH), valamint a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek száma tekintetében még mindig Észak-Alföld helyzete a legrosszabb, e régióban a hátrányos tanulók aránya 18-, százalékponttal, a halmozottan hátrányos tanulók tekintetében pedig 11 százalékponttal magasabb az országos átlagnál (36 és 14 %). A települési adatok csaknem teljesen alátámasztják a régiós értékeket.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek számának emelkedés	veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek számának csökkentése
Az iskolai eredményes előmenetel biztosítása külső segítséggel	A hátrányos helyzetű gyermekek eredményes tanulása
Szervezett szabadidős programok szervezése a hosszabb iskolai szünetekben, szabadidő értelmes eltöltése	A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltése, testedzés, egészségmegőrzés és megelőzése a gyermek-és fiatalkori bűnözésnek
Az Óvoda úti óvoda tárgyi feltételeinek javítása/ minőségi javítása megfelelő források esetén új intézmény építésével	A jelenleg szegregált településrészhez közeli Óvoda tárgyi feltételeinek javítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségesebb formája, ám csak egy azok közül. A nők alacsony részvétele a politikai életben a munkahelyi "üvegplafon", amely egy bizonyos ponton túl nem engedi a női alkalmazottak előléptetését, a nők férfiakhoz viszonyított alacsonyabb bérezése néhány más kiemelkedő példája a nők tágabb társadalomban megélt hátrányos megkülönböztetésének.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Nehéz a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervezetek – munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény XV.cikk (3) bek., a Munka Törvénykönyve 12.§), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állással számolnak, olykor a toborzásnál, az előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben.

A nemekhez kötődő sztereotípiák miszerint a nőket tulajdonságaik és motivációik elsődlegesen az otthoni feladatok ellátására predesztinálják, míg a férfiak rendeltetése és célja a családról való anyagi gondoskodás, leginkább a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, képességeiknek megfelelő munkahelyi érvényesülését korlátozzák. A sztereotípiák többségében a nőkre vonatkoznak és úgy családi állapotuk (kisgyerekes, gyermektelen, egyedülálló, családostól, gyermeket egyedül nevelő) mind státuszuk (női vezető) alapján megfogalmazódnak és rendszerint a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik. A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, ezért az otthoni helytállást jobban lehetővé tevő szakmát, munkahelyet és munkaidő-beosztást választanak, alacsonyabb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabéért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, visszafogják karrierelképzeléseiket. A nemekhez kötődő előítéletek tudati beágyazottsága, az aránytalan otthoni munkamegosztás társadalmi tény, az ezeket rögzítő normák Magyarországon különösen elterjedtek, így lényeges tudatosítanunk, hogy nem a munkáltató kizárólagos

felelőssége, hogy mindez a munkahelyeken nemekhez igazított elvárásokat, eljárásokat és teljesítményértékelést eredményez.

A nemek közti egyenlőtlenségek mellett a nők és nők, a férfiak és férfiak között is létező egyenlőtlenségek (fogyatékoság, etnikum, életkor, lakóhely, dependens családtag stb.) együttesen hatnak, többszörösen hátrányos helyzetet szülnek.

Karrier vagy család? Leginkább a nőket érinti e választási kényszer. Választaniuk kell a munka, karrier, és a háztartás, a gyermeknevelés gondjai, örömei között.

Egyik oldalon a pénzkeresés, a szakmai tudás, az előmenetel áll, a másik oldalon van a család, az otthonteremtés. Nem könnyű összeegyeztetni a munkát és a családot, pedig szinte minden nőnek meg kell birkóznia e feladattal. Valójában nem hogy „nem könnyű” feladat, hanem ez a nők egyik legnagyobb gondja.

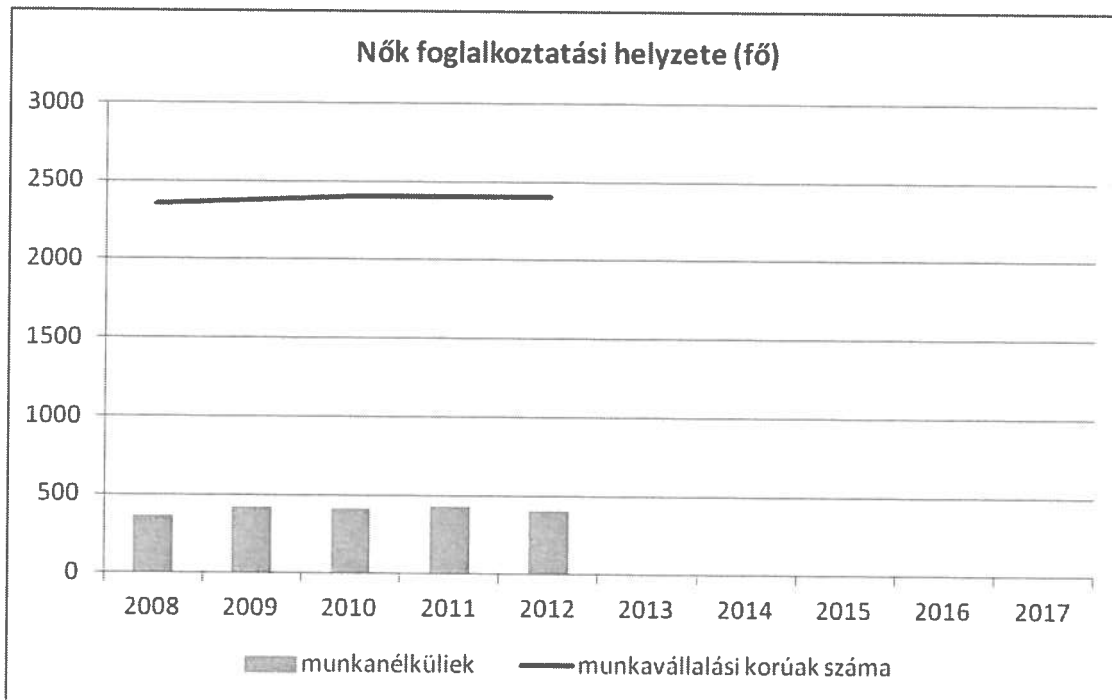
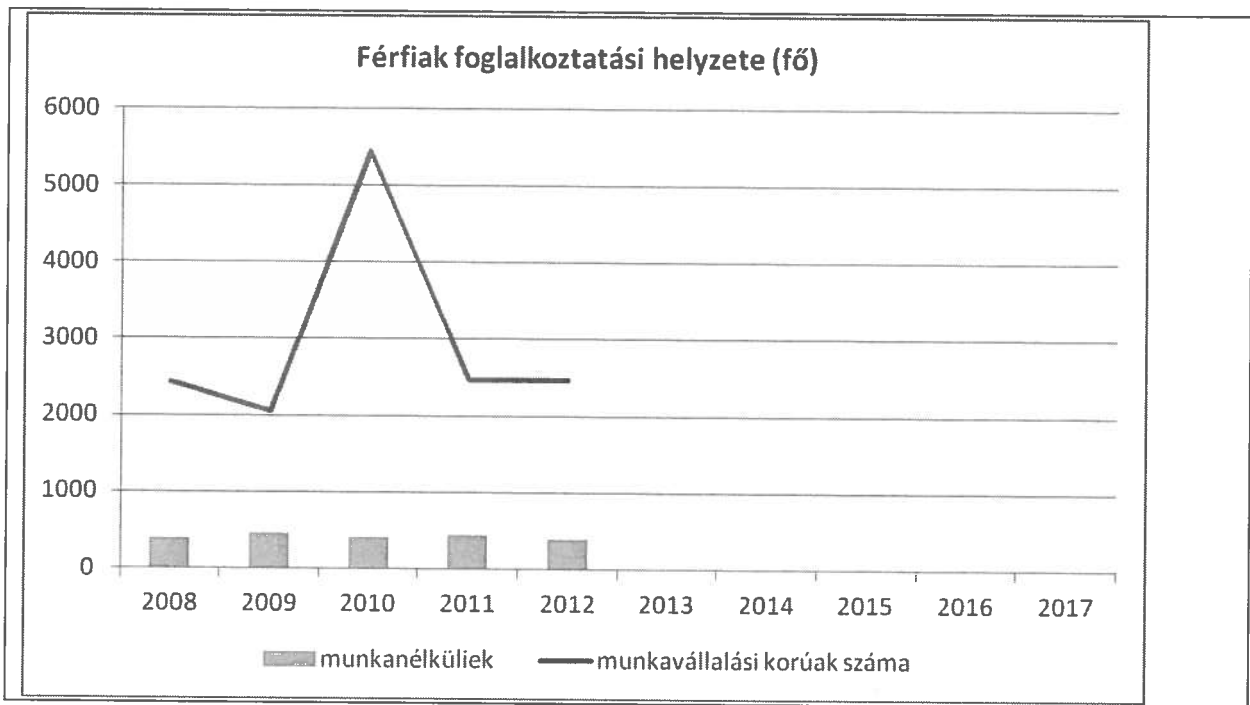
Annak, hogy egy nő gyermeket vállal, nem nyugnek kellene lennie a munkáltatók, a társadalom számára, hanem örömnnek. Sok helyen nem szívesen vesznek fel fiatal nőket, mondván, hogy hamarosan szülni fognak, s ezért rosszabb munkaerőnek számítanak. Ugyanígy hátrányban vannak a kisgyermeket nevelő nők is a munkavállalás esetében, a munkáltatók tartanak tőle, hogy a kisgyermekes anyukák sokat hiányoznak. Kétségtelen, hogy az alatt a néhány év, ameddig a nők szülési szabadságon, GYES-en vannak, kiesnek a munkából.

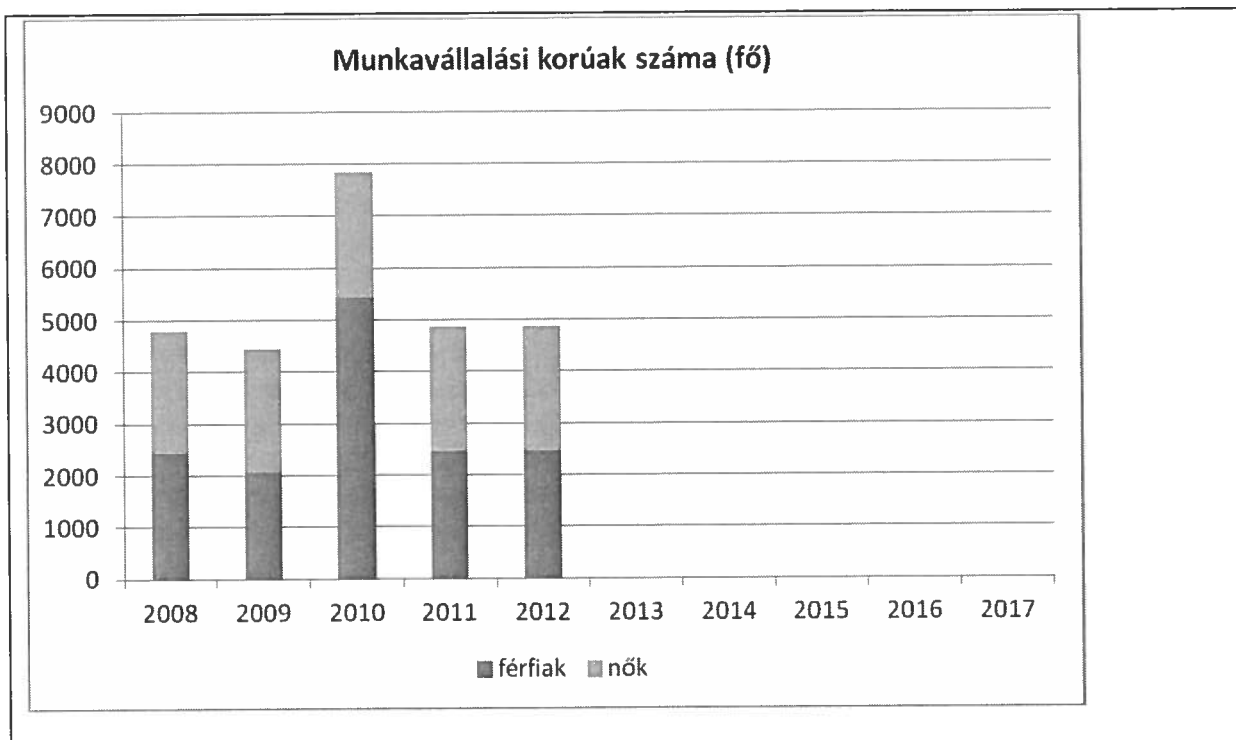
Ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy igenis vannak olyan területek, amelyeken a nők sokkal jobban érvényesülnek, mint a férfiak. Például egy kellemes női hang a telefonban, vagy a nők által végzett precíz munka egy-egy feladat során nélkülözhetetlen lehet, nem beszélve a nők érzékenységéről, az intuícioról amit a munkába visznek, szintén pótolhatatlan.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	2430	2358	nincs adat	nincs adat	392	361
2009	2056	2381	nincs adat	nincs adat	461	423
2010	5448	2403	nincs adat	nincs adat	404	412
2011	2465	2407	nincs adat	nincs adat	436	427
2012	2465	2407	nincs adat	nincs adat	397	405

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést.

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket.

A férfiak és a nők ritkán dolgoznak ugyanazon pozícióban, egyazon munkahelyen. A nők többsége az úgynevezett nőies, feminizálódott szakmákban dolgozik (pl: pedagóguspálya, egészségügyi ápolók, kozmetikusok stb.). Néhány éve még a férfiak és a nők által betöltött állások igen erőteljesen elkülönültek egymástól, szegregálódtak, manapság ez már egyre kevésbé jellemző, de vannak területek, ahol azonban ez ma is még így van. A szegregáció a gazdasági és társadalmi élet minden területén élesen megjelenik bármilyen szintű elemzést is alkalmazunk. Fontos a vertikális és horizontális szegregáció elkülönítése. A horizontális szegregáció alatt a férfiak és a nők más-más gazdasági területen, szektorokban, foglalkozásokban való elhelyezkedését értjük. De gondolhatunk például az orvosi pályára, ahol a sebész és a nőgyógyász foglalkozást kizárólag férfiak töltik be, nem véletlenül, hisz itt a legnagyobb az anyagi siker, míg a gyermekgyógyászok között túlnyomó többségben a nők vannak jelen, és itt anyagi sikerről igazán nem beszélhetünk.

A nők ott képesek magasabb vezető állást betöltésére, ahol női beosztottak munkáját kell irányítaniuk, hiszen a társadalmi elvárások nehezen tűrik az „eredeti” szereposztás felrúgását.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik.

Ibrányban a bölcsődei és óvodai férőhelyek száma elegendő, helyhiány miatt nem került felvétel elutasításra.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Házasság, családtervezés

A házasságkötések számának és gyakoriságának alakulását vizsgálva elmondható, hogy békeidőben még sosem volt ilyen alacsony, mint az ezredforduló környékén. Az emberek idősebb korban házasodnak. 2010-ben a férfiak átlagos életkora első házasságkötésükkor 34 év, a nőké 27 év között volt, míg 2000-ben az átlagos életkor 30, illetve 25 év volt. Az első házasságkötés későbbre halasztása nem feltétlenül jelenti a párkapcsolat későbbre halasztását, mert a fiatalok jelentős része szívesen választja átmenetileg az élettársi kapcsolatot.

A születések számában lényeges emelkedés évek óta nem tapasztalható. A jelenség mögött a gyermekvállalás idősebb korban való áttolódása is állhat. Okkal feltételezhető, hogy az utóbbi években társadalmi szinten változott a gyermekvállalási attitűd.

Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2007	80	85	-5
2008	78	61	17
2009	63	77	-14
2010	65	71	-6
2011	71	73	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól.

A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a városban nem folyik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások településünkön nem találhatóak meg, legközelebb Nyíregyházán a megyeszékhelyen találhatóak meg.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A városi önkormányzati képviselőtestületben 8 képviselő között 1 nő foglal helyet.

Az önkormányzati hivatal és a köznevelési, közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak, az önkormányzati intézmények vezetői egyetlen kivétellel (GAMESZ) mindannyian a női nemhez tartoznak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

- **Nagycsaládosok Ibrányi Egyesülete** 2001-ben alakult. Jelenleg olyan ibrányi családokat tudhat tagjaként, ahol a családokban minimum 3 gyerek nevelkedik. Célja, hogy a nagycsaládok egymást ismerő és segítő közösséggé szervezze érdekeiket helyi szinten is képviselje.
- **Nyugdíjas Egyesület** az ibrányi nyugdíjasokat fogja össze, közösséget, információt adva, tartalmaz programokat biztosítva. Az egyesületnek jellemzően hölgyek a tagjai, akik a nyugdíjas éveket töltik el tartalmasan, aktívan, segítve egymást, tagjaikat, de karitatív szerepet is vállalnak a városban.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nehéz a közlekedés babakocsival a város főutcáján kívüli utak járdáin	kismamák gyermekkel történő közlekedésének könnyítése
Nyitás-zárás idejének a dolgozó anyuka munkarendjéhez történő igazítás, nyári folyamatos nyitva tartás biztosítása	A nők munkavállalásának segítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az országos trenddel egyezően városunkban is jellemző a lakónépesség öregedése. Jelenleg az össznépesség 17,7 %-a, 1252 fő tartozik a 60 évnél idősebb korosztályba. A mai egészségügyi, tudományos, technológiai lehetőségek már biztosítják az időskor jobb egészségben történő megélését. Az időskorúak aktívabban vállalnak részt a közéletben, hatékonyabban járulnak hozzá a saját közösségeik alakításához.

Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	3622	3445	7067	51%	49%
0-2 évesek			210		
0-14 éves	646	665	1311	49%	51%
15-17 éves	179	160	339	53%	47%
18-59 éves	1816	2146	3962	46%	54%
60-64 éves	209	159	368	57%	43%
65 év feletti	569	315	884	64%	36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	nincs adat	nincs adat	nincs adat
2007	854	1450	58,9
2008	865	1429	60,5
2009	882	1379	64
2010	874	1343	65,1
2011	884	1311	67,4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedő népesség mellett az aktív korúak állásnélkülisége, az alacsony keresettel és nyugdíjjal rendelkezők arányának növekedése jellemző. Az időskorúak anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat. A 2001. évi népszámlálás adatai szerint Ibrányban 504 egyszemélyes háztartás volt. Ez nagyrészt az időskorúakat érinti, hiszen közülük élnek legtöbbször egyszemélyes háztartásban, magányosan, akik nélkülözik a családi gondoskodást. Jellemzően alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önálló képességük korlátozott segítségre, támogatásra szorulnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság, elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az öregedő népesség mellett az aktív korúak állásnélkülisége, az alacsony keresettel és nyugdíjjal rendelkezők arányának növekedése jellemző. Az időskorúak anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat. Alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önellátó képességük korlátozott segítségre, támogatásra szorulnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság, elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

Hátrányos megkülönböztetésről nincs adatunk.

Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2007	809	1149	1958
2008	797	1125	1922
2009	786	1092	1878
2010	773	1043	1816
2011	728	1018	1746

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az időskorúak közösségi élet gyakorlásához való hozzáférése

Az önkormányzat az idősek közösségi életben való részvételét, civil szerveződését, közösségépítését, mentális állapotának javítását az alábbi intézkedésekkel segíti

- Kulturális programok szervezésében való közreműködéssel, ingyenes helyiség biztosításával nyújt lehetőséget arra, hogy a nyugdíjas egyesületek és az önkormányzati intézményekben ellátott időskorúak is megmutathassák magukat, együtt éljék át a szereplés élményét, építsék kapcsolataikat.
- A civil szerveződések támogatásának érdekében létrehozta a város honlapján a regisztrációs nyilvántartását, amely lehetőséget biztosít a tájékozódáson túl egymás megismerésére, a kapcsolatok építésére is.
- Lehetőségük van az időskorúaknak, nyugdíjas egyesületeknek az aktív szerepvállalásra más településeken, kulturális szemléken is, a város határain túl, amellyel rendszeresen élnek is, s melyhez az önkormányzat igyekszik anyagi támogatást nyújtani.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorúak az egészségügyi alapellátást 3 felnőtt háziorvosi körzetben vehetik igénybe. Ennek keretében történik vizsgálatuk, gyógykezelésük, egészségi állapotuk ellenőrzése, orvosi rehabilitációjuk, szükség esetén szakorvosi, vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalásuk.

Az alapellátáson túl az önkormányzat az időskorúak egészségmegőrzése, betegségmegelőzése, az ellátásokhoz való hozzájutás segítése érdekében az alábbi intézkedéseket teszi:

- Közgyógyellátásra való jogosultságot méltányossági alapon is megállapít.
- A mozgásképtelen vagy mozgásukban korlátozott, nehezen közlekedő időskorúak ellátása érdekében mozgó laboratóriumi szolgáltatást, a lakásukon történő vérvétel lehetőségét biztosítja, amelyet a vizsgálati helyre továbbít, segítve ezzel a gyógyító terápia mielőbbi megkezdését, hatékonyságát.

Az önkormányzat az időskorúak szociális problémájának kezelése, segítése érdekében a helyi ellátórendszerét folyamatosan az időskorúak szükségleteihez, igényeihez igazítja a pénzübeli ellátások és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások tekintetében egyaránt.

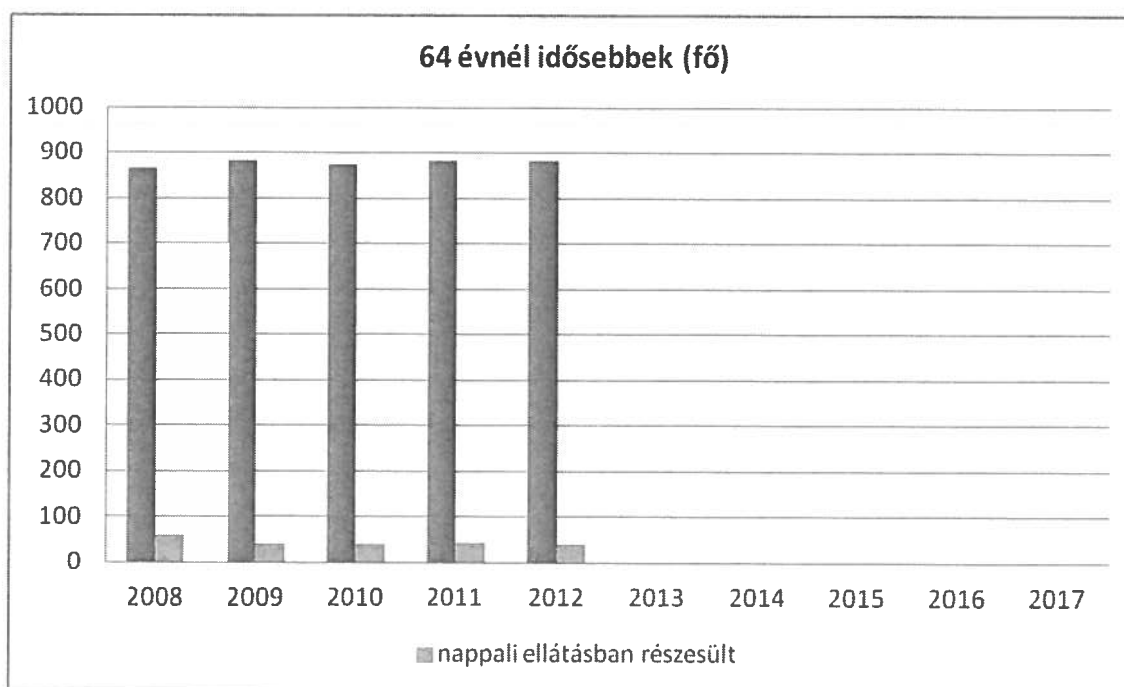
Ibrányban az időskorúak részére egy kivétellel valamennyi kötelezően nyújtandó szociális szolgáltatás hozzáférhető az alábbiak szerint:

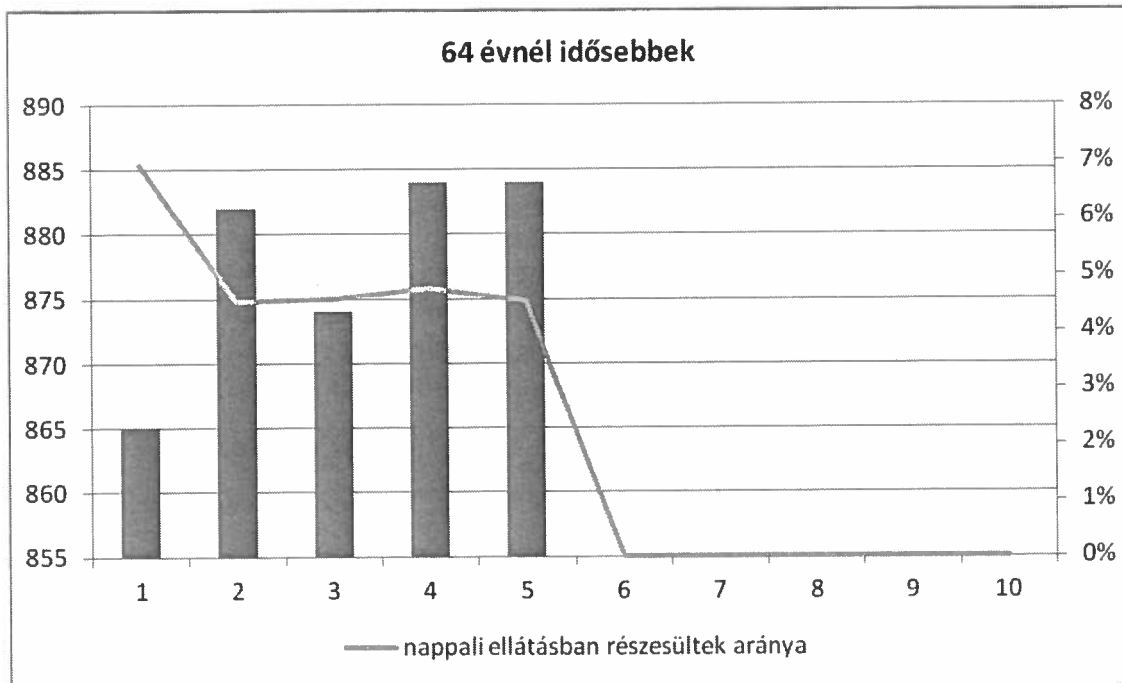
- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Nappali ellátás
- Bentlakásos időotthoni ellátás

64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság	nappali ellátásban részesülő időskorúak	
	száma	száma	%
	fő	fő	%
2008	865	60	7%
2009	882	40	5%
2010	874	40	5%
2011	884	42	5%
2012	884	40	5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A városban jelenleg az idősellátást érintő szolgáltatások közül az időskorúak átmeneti ellátása még nem elérhető szolgáltatás, amelyre azonban egyre inkább igény mutatkozna, mivel ez bizonyos egészségügyi problémák időszakosan történő felmerülése (pl. törések utáni felépülés) a kórházakban nem biztosított.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősek nehezen közlekednek az önkormányzati utak mellett lévő régi, felújításra szoruló járdákon	Akadálymentesített, felújított járdák az önkormányzati utak mentén
Jelzőrendszer bevezetésének elterjesztése, anyagi hozzájárulás az egyszeri költségekhez	Periférián élő elsősorban egyedülálló idős ekeberek biztonságának erősítése
egyedüllét, megnövekedett szabadidő, közösséghez való tartozás igénye	nyugdíjas szervezet tevékenységének segítése, támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékossgal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. Az Országgyűlés a fogyatékossgal élő emberek hátrányainak enyhítésére, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében elfogadta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt.

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

A törvény deklarálja, hogy a tervezési, döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, a fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.

A fogyatékos személyek demográfiai adatai

A fogyatékkal élő személyek számára vonatkozóan helyi adat nem áll rendelkezésre. Legutóbb a 2001. évi népszámláláskor került sor vonatkozásukban adatgyűjtésre, önkéntes adatszolgáltatás keretében. Eszerint Magyarországon 577 ezer fő volt a fogyatékkal élők száma, ez a népesség 5,7%-át tette ki. Az adatfelvétel - a KSH szerint is - alulbecsüli a fogyatékos népesség adatait, így a létszám 600 ezer főre becsülhető.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előre haladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8 %, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva. A fogyatékossgat leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8 %). A fogyatékos személyek 17 %-a szenved születése óta fogyatékossgában.

A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10 %, a vakok és gyengén látók aránya 14,4 %. Az egyéb fogyatékossgában szenvedők aránya 21,6 %. Hallás-, beszédzavar-fogyatékossgában kb. 10%-uk szenved.

Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	381	31
2009	355	29
2010	321	29
2011	nincs adat	30
2012	nincs adat	22

A fogyatékos személyek képzettsége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 13,2%-a valamilyen speciális általános iskolában végezte tanulmányait. Az általános iskolánál magasabb fokú végzettséggel legnagyobb számban a mozgássérültek rendelkeznek, kisebb arányban a vakok és a hallássérültek, az értelmi fogyatékos tanulók pedig ebből szinte teljesen kirekesztődnek. A fogyatékos személyek iskolai végzettsége összességében alacsonyabb, mint a népesség egészéé. A népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 32%-a nem fejezte be az általános iskolát, s befejezett alapfokú iskolázottsággal csak 39%-uk rendelkezett. Ez a nem fogyatékos személyek iskolai végzettségének arányától messze elmarad. Szakképesítéssel, illetve érettségivel 25%-uk rendelkezik, míg egyetemi, főiskolai végzettsége a fogyatékos személyek 5%-ának van.

A fogyatékos személyek foglalkoztatottsági adatai

A 2001. évi népszámlálás szerint a fogyatékos személyek foglalkoztatási mutatója 9%-os volt az 1990. évi 16,6%-hoz képest. Ezzel párhuzamosan a munkanélküli fogyatékos személyek 0,7 %-os aránya 2%-ra emelkedett. Ez azzal magyarázható, hogy az érintettek inaktív keresővé (57,5%-ról 76,7%-ra) váltak.

A statisztikából megállapítható, hogy a dolgozó fogyatékosok a foglalkoztathatósági jellemzőikből adódóan elsőként kerültek elbocsájtásra, mivel munkateljesítményük jelentősen elmaradt a nyílt munkaerőpiacon és a bértámogatásos foglalkoztatásban elvárt teljesítmény követelményeitől egyaránt.

A foglalkoztatottak másik része a speciális iskolák elvégzése után egyáltalán nem tudott elhelyezkedni. Az így munkanélkülivé vált fogyatékos emberek kerültek szociális foglalkoztatásba. Az Észak-Alföldi régió hátrányos helyzetű régió az aktív munkahelyek számát illetően. A fogyatékosokkal élő emberek még a kevés számú akkreditált foglalkoztatóknál sem tudnak elhelyezkedni, a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésük szinte lehetetlen.

A fenti tényekhez hozzáadódik, hogy a fogyatékosokkal élő foglalkoztatottak egy része:

- nem rendelkezik képesítéssel, szaktudással,
- mentális és fizikai képessége alacsonyabb szintű,
- munkateljesítménye jelentősen elmarad a kívánt normáktól.

A célcsoport foglalkoztathatósági dimenziói:

- nem jelennek meg a helyi munkaügyi kirendeltségeken, ahol az átképzéseket biztosítanák számukra,
- nem jutnak el a segítő szolgáltatások igénybevételéhez (pl. életvezetés, rehabilitációs tanácsadás stb.),
- munkavállalók többsége immobil, azaz fizikálisan is nehezen mozdul el lakóhelyéről.

A Munkaügyi Központ kimondottan fogyatékos személyek foglalkoztatásával ugyan nem foglalkozik

A településen a 2000-es évek elején megszűntek a csökkent munkaképességű, fogyatékos emberek foglalkoztatását biztosító ún. „rehabilitációs” munkahelyek, melyekre nagyon nagy igény mutatkozik.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos,
- hallási fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- autista,
- mozgásszervi fogyatékos, vagy
- halmozottan fogyatékos

és

- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul,
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2013-ban 28.500,- forint)

- 65%-a (18.525,- forint): ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 80%-a (22.800,- forint): ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

Vakok személyi járadéka

2001. június 30-ig a 18. életévét betöltött erősen látáscsökkenést szenvedett vak személy részére a vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani.

Rokkantsági járadék

Rokkantsági járadékra jogosult a 18. életévét betöltött személy, ha 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett. Az ellátást legkorábban a 18. életév betöltésekor, de még a 25. életév betöltése előtt lehet igényelni. 2013-ban a rokkantsági járadék összege 33.300,- forint.

Közgyógyellátás

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki.

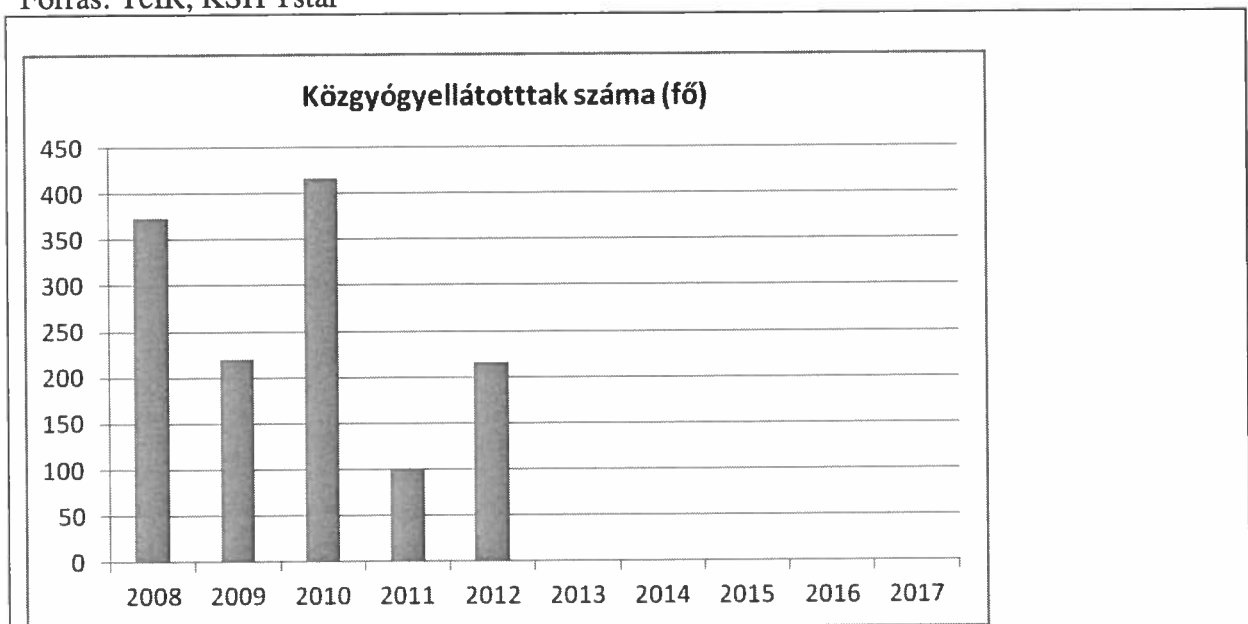
A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig, (az egyéni gyógyszerkeret legfeljebb 12.000,- Ft, az éves eseti keret 6.000,- Ft)
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	373
2009	220
2010	416
2011	101
2012	215

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Közlekedési kedvezmény

A 102/2011.(VI.29.) Korm. rendelet rendelkezik a súlyos mozgáskorlátozott személyeket megillető közlekedési kedvezményekről, amely alapján gépkocsi szerzési és gépkocsi átalakítási támogatást lehet megállapítani.

- Személygépkocsi szerzési támogatás vehető igénybe
 - a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsi, vagy
 - a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsi, vagy

- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű járműv, kivéve a quad, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék vásárlásához.

A szerzési támogatás mértéke

- új járműnek minősülő személygépkocsi vásárlása esetén 900.000,- forint,
- a súlyos mozgáskorlátozott személy speciális igényeinek megfelelő műszaki feltételekkel rendelkező, újnak nem minősülő, de legfeljebb négy éve forgalomba helyezett személygépkocsi esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint, vagy
- járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint.

Az utóbbi két esetben vételárnak a társadalombiztosítási támogatással csökkentett vételár minősül.

- Személygépkocsi átalakítás

Személygépkocsi átalakítási támogatás a személygépkocsinak

- a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújt hozzájárulást.

A személygépkocsi átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000,- forint.

Parkolási Igazolvány

Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
 - 2001. július 1-jét megelőzően vaknak, vagy
 - a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló rendelet szerint vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül,
- és a minősítést szakvéleménnyel vagy szakhatósági állásfoglalással igazolja.

Személyi jövedelemadó kedvezmény

Az adókedvezményre jogosult a súlyosan fogyatékos személy. Az adókedvezmény az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg (személyi kedvezmény).

Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

Adómentes a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő - ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) - egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig.

Utazási kedvezmény

Fogyatékos személyek utazási kedvezménye	Kedvezmények a helyközi közlekedésben		Kedvezmények a helyi közlekedésben
	jegy-kedvezmény	bérlet-kedvezmény	bérletkedvezmény
	(vasúti személyszállítás, helyközi autóbusz közlekedés)		(helyi közúti közlekedés)
	[%]		[%]
vak személy	90	90	100
hallássérült személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a súlyosan fogyatékos személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vak személy és hallássérült személy 1 fő kísérője	90	-	100

Utazási költségtérítés

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény szerint a fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár.

Az utazási költségtérítés mértéke megegyezik az adott távon menetrend szerint közlekedő közforgalmú közlekedési eszközök igénybevételére megszabott - a helyközi járatokon érvényes, a biztosított által igénybe vehető, a személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabályban meghatározott kedvezmény összegével csökkentett legolcsóbb díjtételű menetjegy árával. A hely-és pótjegyek árához nem jár utazási költségtérítés.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személy számára a törvényben meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére.

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés Ibrányban: A fogyatékkal élők egészségügyi alapellátásokhoz való hozzáférése teljes egészében megvalósult a városban. A házi orvosi és házi gyermekorvosi rendelők mindegyike és a Járóbeteg szakellátó szakrendelő és mindkét gyógyszertár akadálymentesen megközelíthető és akadálymentes mosdó is kialakított. A teljeskörű infokommunikációs akadálymentesítés azonban még nem megoldott.

A Rendőrség épülete csak részben akadálymentesített. Remélhetőleg, sikeres pályázat esetén az újonnan kialakításra kerülő Rendőrségi épület már teljeskörűen akadálymentesített lesz.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek közül a Közigazgatási szolgáltatás (polgármesteri hivatal) mind a régi épületében, mind az átmeneti helyén jelenleg akadálymentesített. Az oktatási intézmény-általános iskola akadálymentesített. Az óvodák (önkormányzati), bölcsöde, akadálymentesítettek. A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat épülete részben akadálymentesített, hiányzik még akadálymentes mosdó.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Tekintettel arra, hogy a településen lévő Közművelődési Intézmény és a Tanuszoda is új építésű, így a mozgáskorlátozottak által is teljeskörű kényelemmel használható, akadálymentesített. Így a fogyatékos személyek által történő igénybevétel minden feltételével rendelkeznek, annak fizikai akadályai nincsenek.

közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az elmúlt években ÉAOP pályázta keretében Uniós pályázati forrásból megvalósításra került a település főutcáján a járda felújítása, melynél különös figyelmet kapott a kerekesszékesek és a kismamák babakocsival történő közlekedésének optimális biztosítása. A felújítással nem érintett járdákon azonban folyamatosan gondot okoz a kényelmes és biztonságos közlekedés. (magas padka, rossz, töredezett burkolat)

fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Egyik hiányosság helyben a fogyatékosok nappali ellátásának biztosítása, mely azonban a szomszédos településeken (Nagyhalász, Kótaj) igénybe vehető. Az intézményekbe eljutás a támogató szolgálatok közreműködésével biztosított. Helyben- tekintettel a szomszédos települések intézményeire- rentábilisan egy ilyen intézmény nem tartható fenn.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák Munkahely hiánya	fejlesztési lehetőségek
a fogyatékkal élők nehezen közlekednek	Az önkormányzati utakon és járdákon az akadályok megszüntetése
Önkéntes munka népszerűsítése révén az önkéntes tevékenység szélesítésével a fogyatékkal élők és azok családjának segítése	A fogyatékos emberek mindennapi életében, és családjuk életében történő segítség nyújtása az önkéntes foglalkoztatás igénybevételével

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

önszerveződések

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

Jelenleg Önkormányzatunk az alábbi területeken vonja be partnerként feladatainak ellátásába a város civil szervezeteit:

Szociális területen a helyi önkormányzatokról szóló, többször módosított 1990. évi LXV. törvénynek és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvénynek megfelelően a települési önkormányzatok által kötelezően ellátandó szociális és gyermekjóléti, gyermekek nappali ellátása feladatok ellátására civil szervezetekkel, egyházakkal kötött feladat-ellátási szerződések és egyéb együttműködési megállapodások keretében.

Feladat-ellátási szerződés a Nyírségi református Egyházmegye és az Önkormányzat között a szociális alapszolgáltatás körébe tartozó idősek ellátásához kapcsolódó feladatok (idősek klubja, szociális étkezés, házi gondozás) ellátására jött létre.

Feladat-ellátási szerződés a Szalmaszál Fogyatékosokat Segítő Szolgálat és az Önkormányzat között a szociális alapszolgáltatás körébe tartozó támogató szolgálata feladatának ellátására kötött.

Köznevelési megállapodás a Baptista Szeretetszolgálattal az Ibrány, Óvoda úti óvoda átadására.

Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

2013. január 1-től az önkormányzatok fenntartásában lévő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak megszervezésében, a köznevelési feladatok irányításában változás állt be, a Nkt. szerint az állam gondoskodik – az óvodai nevelés kivételével - a köznevelési feladatok ellátásáról. A települési önkormányzatok és társulásaik fenntartásában lévő köznevelési intézmények közül az óvodák kivételével átvételre kerültek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába.

Óvodai Intézményfenntartó társulás:

- Ibrány Város Önkormányzata és Sényő község Önkormányzata: - Ibrány-Sényő Óvoda.

A társulási szerződés csak a 2012/13 nevelési év végéig szól.

Szociális és gyermekjóléti ellátás

Az Ibrány-és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot Fenntartó Társulás és tartja fenn az Ibrány-és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Intézményt, amelyik Ibrány, Buj, Paszab és Tiszabercel településeken látja el ezt a feladatát.

A társulások feladatai körébe a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás tartozik.

A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

a Roma Nemzetiségi Önkormányzat esélyegyenlőségi tevékenysége előzően bemutatva

Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
--

Szalmaszál Fogyatékosokat Segítő Szolgálat mint civil szervezet folyamatosan együttműködik az Önkormányzattal a településen élő fogyatékos személyek segítése érdekében életminőségük javítása céljából.

Ibrányi Nyugdíjas Egyesület folyamatosan együttműködik az Önkormányzattal a településen élő idősök segítése érdekében életminőségük javítása céljából.

Ibrányi Nagycsaládos Egyesület együttműködik az Önkormányzattal a településen élő gyermeket nevelő családok (nők és gyermekek érdekvédelemért) segítése érdekében életminőségük javítása céljából

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés elkészítése és az intézkedési terv megalkotása során - az adatgyűjtéshez és a problémák feltárásához - személyes konzultáció illetve írásos anyag eszközeivel több hivatal, intézmény és a nemzetiségi önkormányzat nyújtott segítséget számunkra:

- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- **Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat**
- **Munkaügyi Kirendeltség**
- **Oktatási Intézmények (Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda)**
- **Komplex-telep Program munkatársai**

A fenti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Ibrány Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja a lakosság, valamint az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett roma nemzetiségi önkormányzat illetve egyéb állami vagy önkormányzati intézmények, civil szervezetek, egyházak számára elérhető a város (www.ibrany.hu), valamint a Türr István Képző és Kutató Központ honlapján (www.tkki.hu).

A magánszemélyek valamint a különböző szervezetek észrevételeket tehetnek a phibrany@gmail.com e-mail címen, továbbá a 42/527-019 telefonszámon. A helyi esélyegyenlőségi tervben érintett célcsoportok javaslataikkal fordulhatnak érdekképviselői szerveikhez is, akik azokat továbbítják a HEP Fórum munkacsoportja felé.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	romák képzettségének, egészségi állapotának javítása, környezeti kultúra, lakókörnyezet fejlesztése	Komplex telep-program
	A településrész közösségi élet lehetőségeinek bővítése, közterület fejlesztés.	Szociális Városrehabilitációs Projekt
	Kora kisgyermekkorban történő fejlesztés a későbbi hátrányok sikeres leküzdése érdekében	Varázssziget Gyerekház további fenntartása
Gyermekek	a hátrányos, veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek számának emelkedése	-jelzőrendszer erősítése a Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül
	hátrányos helyzetű gyerekek továbbtanulásának segítése az eredményes tanulmányi előmenetel érdekében	Komplex program
	Szervezett szabadidős programok szervezése a hosszabb iskolai szünetekben, szabadidő értelmes eltöltése	közösségi terek kialakítása a szabadidő hasznos eltöltése érdekében
	Az Óvoda úti óvoda tárgyi feltételeinek javítása/ minőségi javítása megfelelő források esetén új intézmény építésével	Új óvoda építése
Idősek	akadálymentesítés, közlekedési feltételek javítása	Közterületek, járdák akadálymentesítése
	A város periferiáján egyedül élő idősek biztonságának (élet-vagyon) segítése, erősítése	Jelzőrendszer bevezetésének elterjesztése, anyagi hozzájárulás az egyszeri költségekhez
	nyugdíjas szervezet tevékenységének támogatása – jóváhagyott felhasználásra	az önkormányzat költségvetésében elkülönített támogatási keret biztosítása, év eleji célok megvalósítása érdekében, annak segítésére

Nők	akadálymentesítés, közlekedési feltételek javítása	Közterületek, járdák akadálymentesítése a babakocsival történő közlekedés javítása érdekében
	Igény esetén gyerekintézmény nyitva tartásának módosítása	Nyitás-zárás idejének a dolgozó anyuka munkarendjéhez történő igazítás, nyári folyamatos nyitva tartás biztosítása
Fogyatékkal élők	akadálymentesítés, közlekedési feltételek javítása	Közterületek, járdák akadálymentesítése
	Fogyatékkal élők segítéséhez minél több önkéntes bevonása	Önkéntes központ népszerűsítése, tevékenység szélesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Komplex telep-program	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata • Türr István Képző és Kutató Intézet • <u>Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság</u> • Ibrányi László Művelődési Központ és Könyvtár
	Szociális Városrehabilitációs Projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata
	Varázssziget Gyerekház további fenntartása	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata
Gyermekek	-jelzőrendszer erősítése a Gyermejkölési Szolgáltatón keresztül	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ibrány és Térsége Gyermejkölési és családsegítő Szolgálat
	Komplex – telep program	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata • Türr István Képző és Kutató Intézet • <u>Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság</u> • Ibrányi László Művelődési Központ és Könyvtár
	közösségi terek kialakítása a szabadidő hasznos eltöltése érdekében	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata • Roma Nemzetiségi Önkormányzat • Ibrányi László Művelődési Központ és Könyvtár
	Új óvoda építése- Óvoda úti Óvoda kiváltása	<ul style="list-style-type: none"> • Óvoda úti Óvoda fenntartója • Ibrány Város Önkormányzata

Idősek	Közterületek, járdák akadálymentesítése	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata
	Jelzőrendszer bevezetésének elterjesztése, anyagi hozzájárulás az egyszerű költségekhez	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata • Rendőrőrs Ibrány • Polgárőr Egyesület Ibrány
	az önkormányzat költségvetésében elkülönített támogatási keret biztosítása, év eleji célok megvalósítása érdekében, annak segítésére	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata
Nők	Közterületek, járdák akadálymentesítése a babakocsival történő közlekedés javítása érdekében	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata
	Nyitás-zárás idejének a dolgozó anyuka munkarendjéhez történő igazítás, nyári folyamatos nyitva tartás biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> • Gyermekintézmények vezetői
Fogyatékkal élők	Közterületek, járdák akadálymentesítése	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrány Város Önkormányzata
	Önkéntes központ népszerűsítése, tevékenység szélesítése	<ul style="list-style-type: none"> • Szalmaszál Fogyatékosokat Segítő Szolgálat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák minél többen válnak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká. Az integrációhoz vezető úton az oktatás a főszerep, ezért az integrációjuk szempontjából kiemelten fontos a gyermekeik otthonról hozott hátrányainak minél korábbi leküzdése, a fejlesztés és a szakképzettség biztosítása a munkavállalás esélyeinek növelése érdekében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minimális létbiztonsága is biztosított legyen, s minél kevesebb legyen a számuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészségét, szociális biztonságát, szabadidő hasznos eltöltését. A tudás megszerzése, a boldogulás nem múlhat a szülők anyai helyzetén. Célunk, hogy a gyermekvállalás egy család számára se jelentsen szegénységi kockázatot

Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára, fizikális segítséget nyújtunk számukra szükség esetén.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermekneveléshez szükséges biztonságos intézményi háttér biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esetében arra, hogy mindent akadály nélkül elérhessenek, önállóságuk biztosítása érdekében. A velük való törődés pedig emberségünk mércéje. Az akadálymentesítésnél szemléletünk az, hogy minden, ami jó a fogyatékosokkal élő embertársainknak, az jó a kismamáknak, a nehezen mozgó időseknek, az egészségügyi problémákkal küzdőknek egyaránt.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	TÁMOP 5.3.6/11-1 számú, „komplex telepprogram” nyertes pályázat megvalósítása	Az életminőség és az integráció potenciál javítása helyben nyújtott szolgáltatások által	roma lakosság felzárkóztatása a settlement szolgáltatásokkal	szociális, képzési (foglalkoztatási), lakhatási és életmód-javító szolgáltatások a szegregátum területén	Pályázó Ibrány Város Önkormányzata, mint a konzorcium vezetője	2015.04.30.	a bevont személyek legalább 60%-ánál valós eredményt kell elérni (valamilyen szegmensben javult az élete)	a bevont személyek legalább 60%-ánál valós eredményt kell elérni (valamilyen szegmensben javult az élete)	Új közösségi funkciók betelepülése a projekt által érintett településrész millió forint révén
2	A településrészi közösségi élet lehetőségeinek bővítése, közterület fejlesztés.	A szegregált lakókörnyezetben élő, életminőségük javítása, szabadidő hasznos eltöltése, A szegregált lakókörnyezete mélyszegénységben élő, romák periferián élő lakhatási közösségi	Integrált Városfejlesztési Stratégia, Városfejlesztési Stratégia,	új szolgáltatások és programok bevezetése a szegregátum területén, közterületfejlesztés	Ibrány Város Önkormányzat	2014.06.30.	Új közösségi funkciók betelepülése a projekt által érintett településrész millió forint révén	Új közösségi funkciók betelepülése a projekt által érintett településrész millió forint révén	Új közösségi funkciók betelepülése a projekt által érintett településrész millió forint révén

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményes ségét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei fenntarthatóság
	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az életminőségnek pozitív irányba történő elmozdulása, a településrészt felzárkóztatás		esztés lakófunkció fejlesztés			mege erősített közfunkciók száma a projekt által érintett településrészen		projekt révén mege erősített közfunkciók száma a projekt által érintett településrészen,
Kora	A szegregált településrészen élő	A 0-5 éves korú	A 0-5 éves korú	A 0-5 éves korú				Ibrány Város Önkormányzata saját	
kisgyermek	en	gyermek	gyermek	gyermek				költ ségvetése,	
urban történet	halmozottan	felzárkóztatás	felzárkóztatás	szakemberek	Ibrány Város		Programba bevont	valamint a	Folyamatos
fejlesztés a későbbi hátrányok sikeres leküzdése érdekében	hátrányos helyzetű gyermekek szüleikkel együtt történő korai fejlesztése	a, környezetükben élő adódó hátrányok leküzdése érdekében	fejlesztése, a szülők aktív bevonása annak	közreműködésével történő fejlesztése, a szülők aktív bevonása annak	Önkormányzat 2014.12.31.		száma	Gyermekház működéséhez fenntartható biztosított állami támogatás	an

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei fenntarthatósága

7,5 M. Ft)

érdekében, hogy a későbbi iskolai tanulmányi előmenetelükben ne érjék őket hátrány, s a szülők aktívabban vegyenek részt a gyermek tanulásában is.

II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	a hátrányos, veszélyeztetett és védelembe vett	veszélyeztetett és védelembe vett	veszélyeztetett és védelembe vett	esetkonferenciák tartása és a jelzőrendszer	Gyermekjóléti Szolgálat	veszélyeztetett és védelembe vett	veszélyeztetett és védelembe vett	humán erőforrás és védelembe vett	veszélyeztetett és védelembe vett

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményes ségét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei
helyzetelemzés és következtetései	szemben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	gyermekek számának emelkedés	gyermekek számának emelkedése	tagjainak aktivizálása			gyermekek számának csökkenése	gyermekek számának csökkenése	
hátrányos helyzetű gyerekek továbbtanulási sorsának segítése az eredményes tanulmányi előmenetel érdekében	Az iskolai eredményes előmenetel biztosítása külső segítséggel	A hátrányos helyzetű gyermek eredményes tanulása	Integrált Városfejlesztési Stratégia, a	A hátrányos helyzetű gyermek tanórán utáni, nem az iskolai napköziben, hanem ún. Tanodákban történő korrepetálása, felkészítése, tanulmányai k segítése k megfelelő	Ibrány Város Önkormányzat 2014.06.30.		gyermekek számának csökkenése	Humán erőforrás-komplex-telep program dolgozói valamint önkéntesek és Nyíregyházi Tanárképző Főiskola szakmai gyakorlatot végző diákjai.	

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedés célja	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei fenntarthatósága
	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése			eszközökkel és szakemberekkel, valamint a szabadidő hasznos eltöltése					
	Szervezett szabadidős programok szervezése a hosszabb iskolai szünetekben, szabadidős értelmes eltöltése	A szabadidős és tartalmas eltöltés, testnedvesítés, egészségmegőrzés és megelőzése a gyermek-és fiatalok bűnözésének	Integrált Városfejlesztési Stratégia,	A szabadidős hasznos eltöltésére alkalmas közösségi terek-állandó és ideiglenes jellegű-kialakításával, programok szervezésével	Ibrány Város Önkormányzat	2014.08.31.	szabadidős programok száma, résztvevők száma	Humán erőforrás, Szociális városrehabilitációs pályázat keretében 200 M. Ft	folyamatos
3	Szervezett szabadidős programok biztosítása								

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményes ségét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei
	helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése			gyermekek szabadidejének tartalmasságának eltoltságának csökkentése					
4	Új óvoda építése- Óvoda úti Óvoda megfelelő források esetén új intézmény építésével	A jelenleg szegregált településrészhez közeli Óvoda tárgyi feltételeinek javítása	Integrált Városfejlesztési Stratégia,	Az Óvoda úti Óvoda helyett teljesen új gyermekintézmény építése pályázati forrásból	Óvoda fenntartója (Baptista Szeretetszolgálat) és Ibrány Város Önkormányzata	2015.08.31.	Ingatlan alapterülete, Pályázati csoportszobák		folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége									
1	akadálymentesítés	nehéz a kismamák gyermekekkel babakocsival történő		Az önkormányzat utcai utak	Ibrány Város Önkormányzata		Akadálymentesített járdahossza (km)	Pályázati forrásból	folyamatos

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei
	helyzetelemzés és következtetései	intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	intézkedés megvalósításának határideje	intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	eredményei
	probléma megnevezése	intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	intézkedés megvalósításának határideje	intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	eredményei
	a város főutcáján kívüli utak járdáin	közlekedésnek könnyítése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	intézkedés megvalósításának határideje	intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	eredményei
	Nyitás-zárás idejének a dolgozó anyuka munkarendjéhez történő igazítás, nyári folyamatos nyitva tartás biztosítása	A nők munkavállalásának segítése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	intézkedés megvalósításának határideje	intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	eredményei
	Igényt gyerekekintézmény nyitvatartásának módosítása	A nők munkavállalásának segítése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	intézkedés megvalósításának határideje	intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	eredményei
	nyári nyitvatartás esetén: folyamatos rugalmas nyitás-zárás esetén: szükség szerint	A nők munkavállalásának segítése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	intézkedés megvalósításának határideje	intézkedés eredményes segítését mérő indikátor(ok)	intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	eredményei

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés edés sorszá ma	AZ helyzetelemz és következteté seiben feltárt esélyegyenlő ségi probléma megnevezése	AZ intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentu mokkal	AZ intézkedés tartalma	AZ intézkedés felelőse	AZ intézkedés megvalósítá sának határideje	AZ intézkedés eredményes ségét mérő indikátor(ok)	AZ intézkedés megvalósítás ához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	AZ intézkedés eredményei nek fenntarthat ósága

s, vagy a későbbi befejezés miatta gyermek megfelelő elhelyezése. A hosszú idejű nyári szünet alatt nem tudják megoldani a gyermek elhelyezését.

IV. Az idősek esélyegyenlősége									
	akadályment esítése járdáknak, közterületek nek	az idősek nehezen közlekednek az önkormányza	Akadályment esített, felújított járdák az önkormányza	Önkormányz ati tulajdonú utak, járdák és közterületek	Ibrány Város Önkormányzat a			Felújított, akadályment esített járda hossza	Pályázati forrás folyamatos
1									

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés címe, sorszáma	AZ intézkedés megnevezése	AZ intézkedés elérését célzó esélyegyenlőségi probléma megnevezése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	AZ intézkedés tartalma	AZ intézkedés felelőse	AZ intézkedés megvalósításának határideje	AZ intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	AZ intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	AZ intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi problémák	következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi problémák	összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	történelmi bevezetése	AZ intézkedés felelőse	AZ intézkedés megvalósításának határideje	AZ intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	AZ intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	AZ intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3	nyugdíjas szervezet tevékenységének támogatása	nyugdíjas szervezet tevékenységének segítése, támogatása	nyugdíjas szervezet tevékenységének segítése, támogatása	anyagi és technikai források biztosítása	Ibrány Város Önkormányzat	2014.12.31.	idősek szabadidejének eltöltése, egyedülállók érzésének csökkenése	idősek szabadidejének eltöltése, egyedülállók érzésének csökkenése	idősek szabadidejének eltöltése, egyedülállók érzésének csökkenése
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Akadálymentesítés	AZ önkormányzat utakon és járdaikon az akadályok megszüntetése	AZ önkormányzat utakon és járdaikon az akadályok megszüntetése	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése	Ibrány Város Önkormányzat		felújított, szakadálymentesített járdák-utak hossza	pályázati forrás	folyamatos
2	Fogyatékkal Élők	AZ önkormányzat utakon és járdaikon az akadályok megszüntetése	AZ önkormányzat utakon és járdaikon az akadályok megszüntetése	Önkéntes	Ibrány Város		Önkéntes	Humán	folyamatos

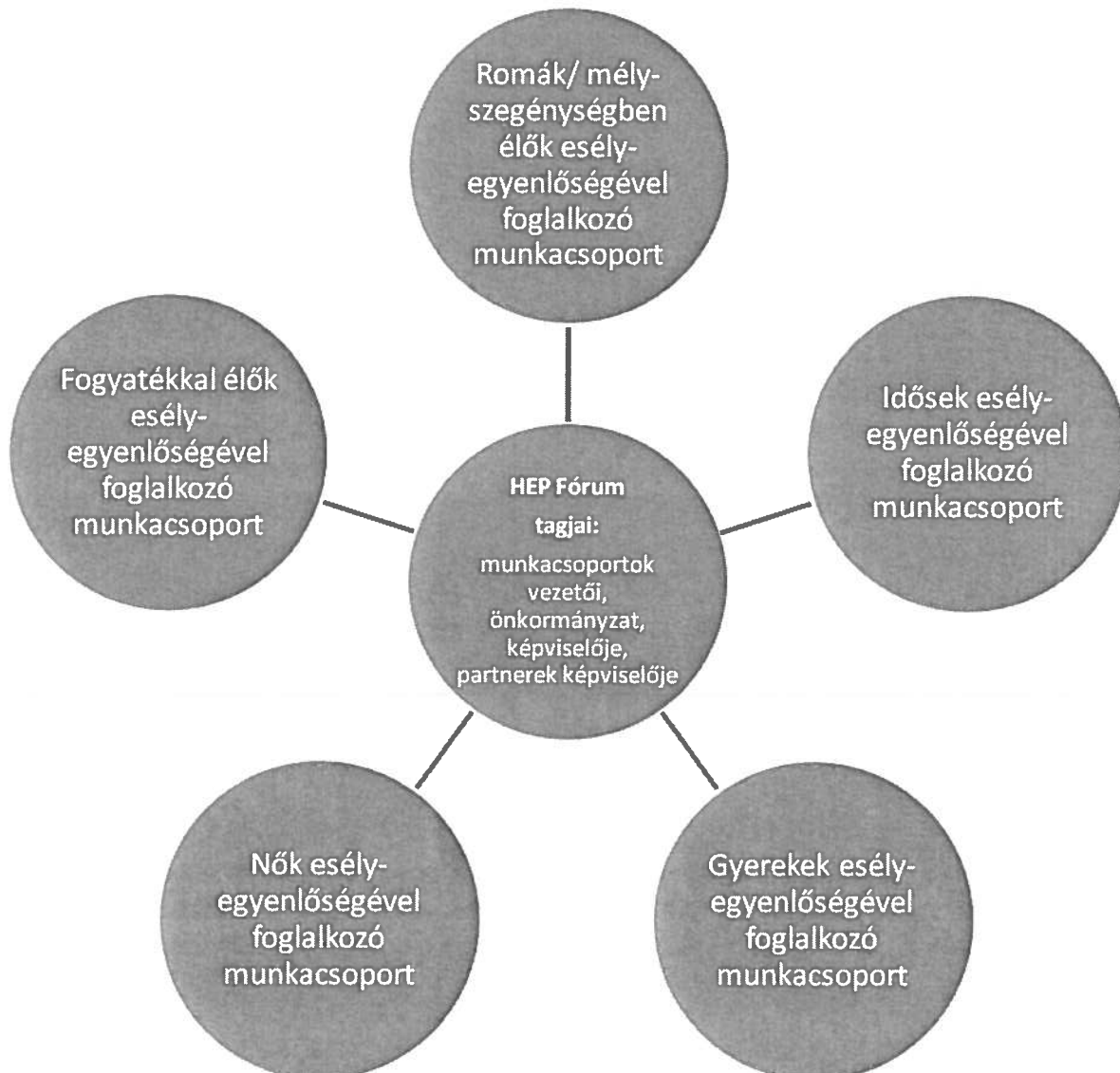
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés	AZ	intézkedés	AZ	intézkedés	AZ	intézkedés	AZ	intézkedés	AZ
edés	következteté	intézkedéssel	összhangja	intézkedés	Az intézkedés	intézkedés	intézkedés	intézkedés	intézkedés
sorszá	seiben	elérni kívánt	egyéb	tartalma	felelőse	megalósítá	eredményes	megalósítás	eredményei
ma	feltárt	cél	stratégiai			sának	ségét mérő	ához	nek
	esélyegyenlő		dokumentu			határideje	indikátor(ok	szükséges	fenntarthat
	ségi		mokkal)	erőforrások	ósága
	probléma							(humán,	
	megnevezése							pénzügyi,	
	munka	emberek		segítők	Önkormányzat		segítők	erőforrás	n
élők	népszerűsítés	mindennapi		összefogása, a és			számának		
segítéséhez	e révén az	életében, és		nyilvántartás	Szalmaszál		növekedése		
minél több	önkéntes	családjuk		a és	Fogyatékos				
önkéntes	tevékenység	életében		közvetítése a	Embereket				
bevonása	szélesítésével	történő		segítségét	Segítő				
	a fogyatékkal	segítség		igénylő	Szolgálat				
	élők és azok	nyújtása az		fogyatékos					
	családjának	önkéntes		személyek,					
	segítése	foglalkoztatá		illetve					
		s		családjuk					
		igénybevétele		fel-					
		vel		biztosítva					
				ezzel az					
				érettségi					
				feltételeként					
				előírt					
				önkéntes					
				tevékenység					
				et is.					

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak

A megvalósítás folyamata

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a Közgyűlés rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése közgyűlési döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát

igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről **jegyző** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

Az önkormányzat és intézményei vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló

szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Ibrány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Ibrány Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 185/2013 (VIII.128.)KT.számú határozatával elfogadta.

Ibrány, 2013. augusztus 18.

Berencsi Béla
polgármester

Bakosiné Márton Mária
jegyző

Az Ibrány Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Ibrány, 2013 augusztus 18.

Szoboszlai Ildikó
intézményvezető

Ibrány, 2013. augusztus 18.

Fekete Sándorné
egyesület vezető

Ibrány, 2013. augusztus 18.

Balogh János
elnök

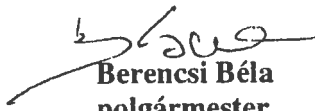

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Ibrány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Ibrány Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 185/2013 (VIII.128.)KT.számú határozatával elfogadta.

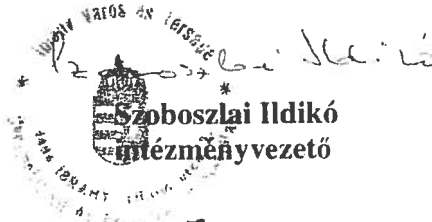
Ibrány, 2013. augusztus 18.

Berencsi Béla
polgármester

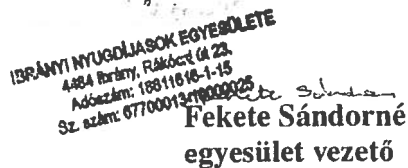

Bakosiné Márton Mária
jegyző

Az Ibrány Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Ibrány, 2013 augusztus 18.

Szoboszlai Ildikó
intézményvezető

Ibrány, 2013. augusztus 18.

IBRÁNYI NYUGODJÁSOK EGYESÜLETE
4484 Ibrány, Rákóczi út 23.
Adószám: 18911816-1-15
Sz. azár: 0770001310000025
Fekete Sándorné
egyesület vezető

Ibrány, 2013. augusztus 18.

IBRÁNY VÁROS ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATA
Balogh János
elnök